

Digitaliseret af | Digitised by

Forfatter(e) | Author(s):

udgivet af Thortsen

Titel | Title:

For Skuespilydere : et Ugeblad.

Bindbetegnelse | Volume Statement:

Vol. 1; H. 14-26

Udgivet år og sted | Publication time and place: Kiøbenhavn : E. M. Cohen, 1807

Fysiske størrelse | Physical extent:

2 bd.

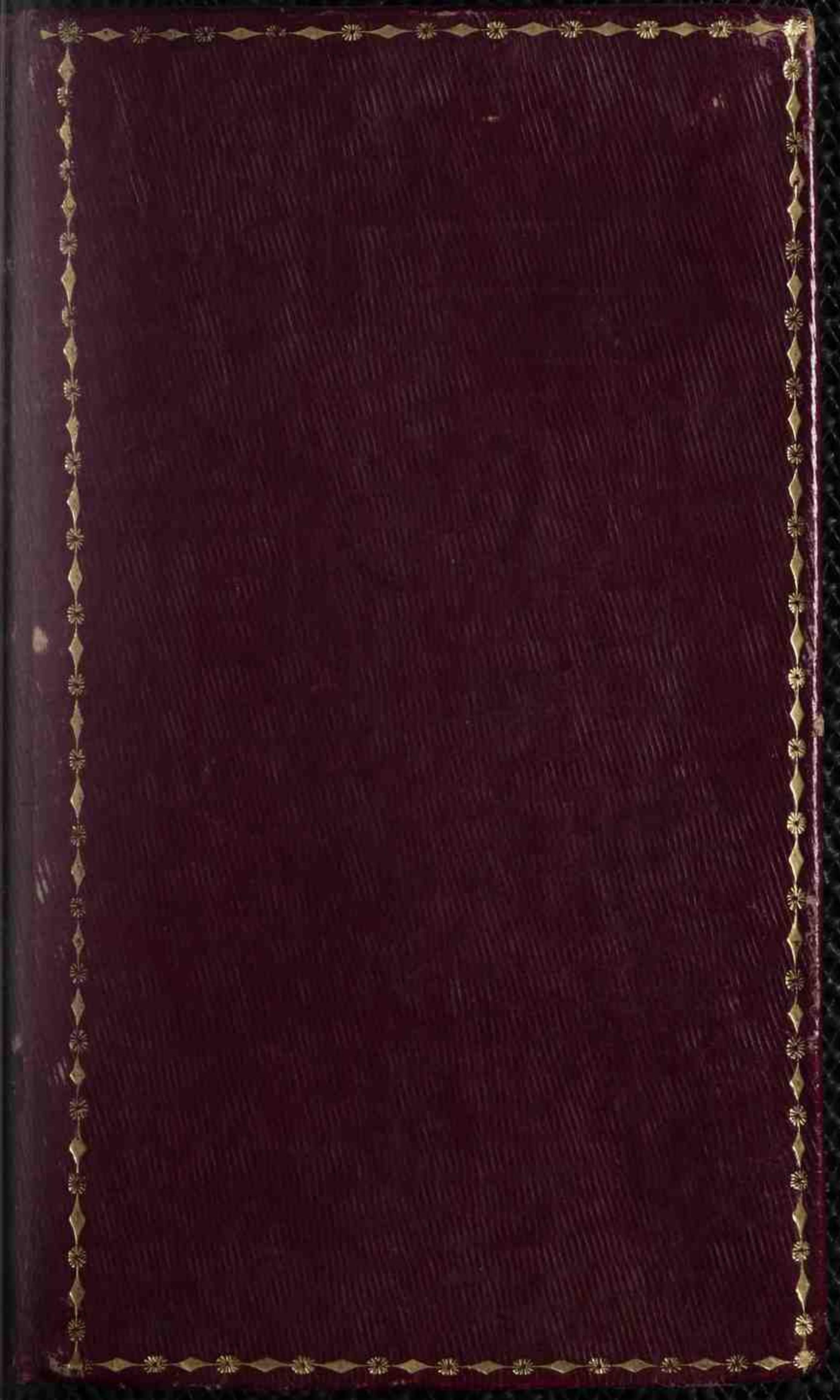
DK

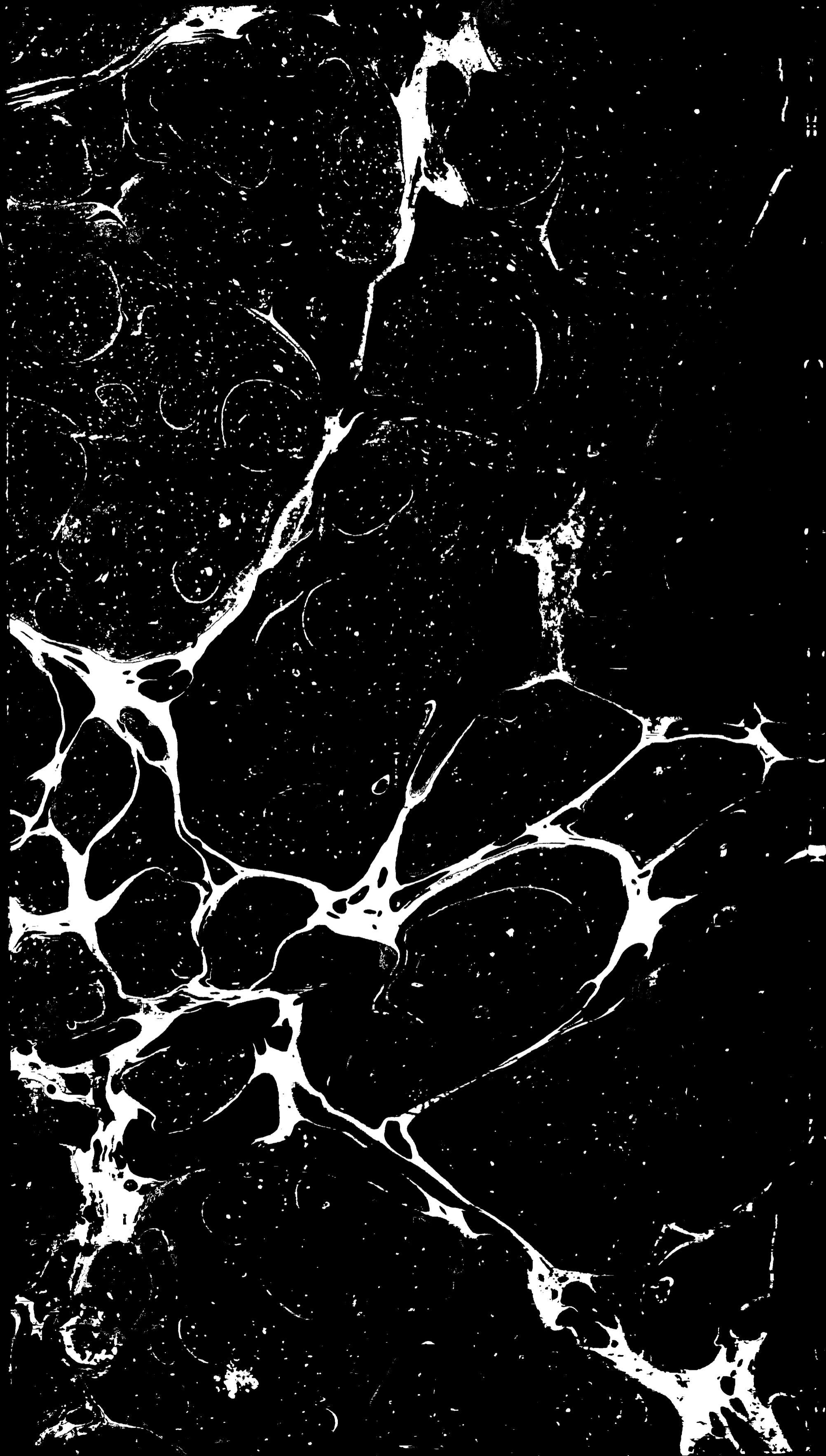
Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommersielle formål, uden at bede om tilladelse.
Husk altid at kreditere ophavsmanden.

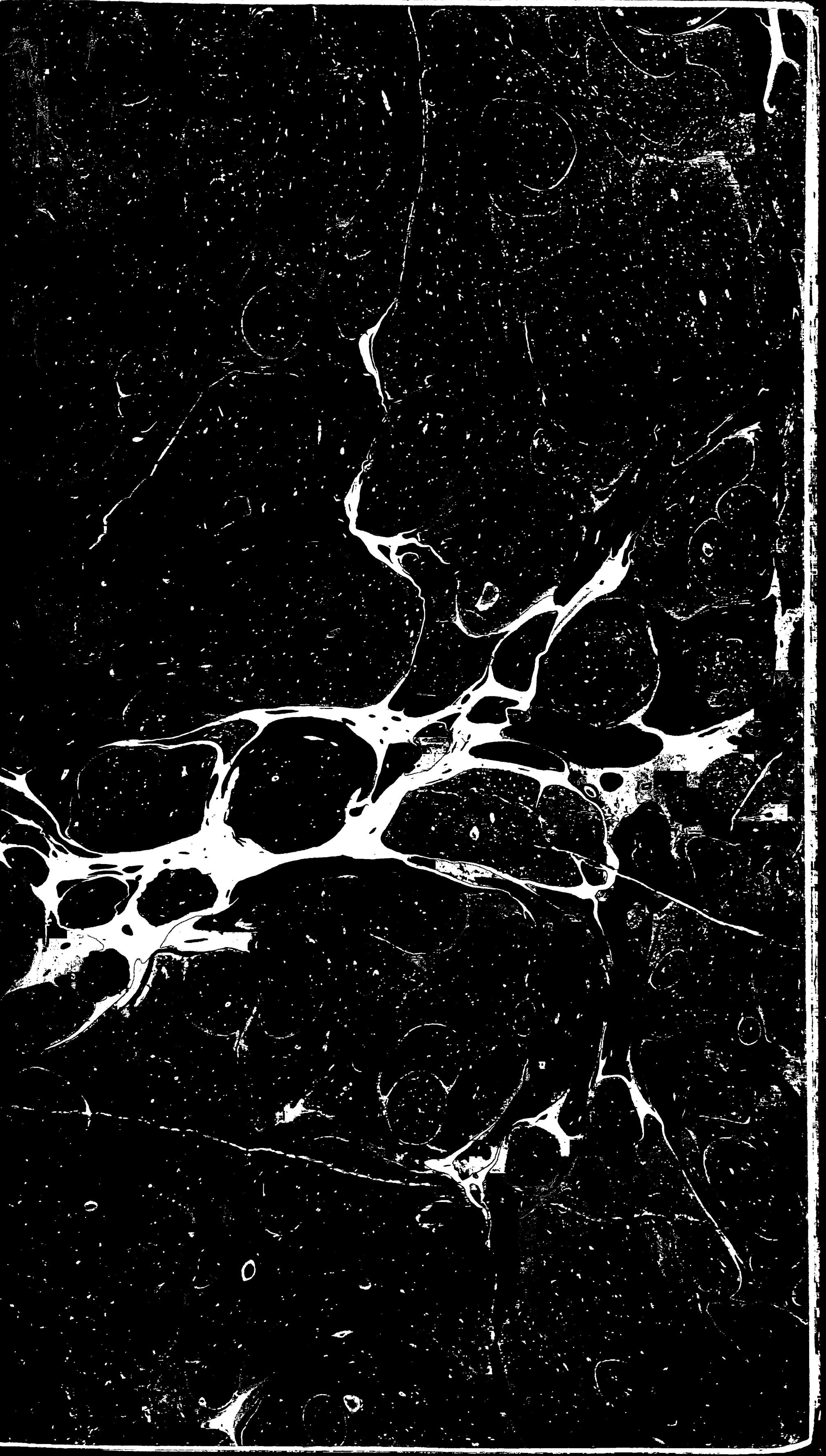
UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

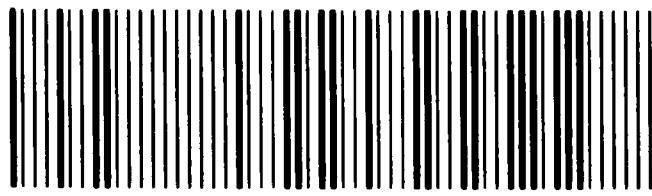

17.-48.-8°

DET KONGELIGE BIBLIOTEK

130023646677

For
Gfue spilhyndere.

E f U g e b l a d.

Udgivet
af
Z h o r t s e n,
Studiosus juris.

Første Værgangs andet Hefte,
fra
No. 14 — 26.

København, 1807.

Trykt og forlagt af C. M. Cohen,
boende paa hjørnet af Kørs og Melliegaden.

S n d h o l d.

- No. 14. Om Pantomimer; Skuespillets Nytte; det Wedeljarlsbergſke Selskab; Lytſpildigteren Demoustier; til Thalias unge Døtre; Noticer.
15. Om Gouverneuren fra Indien; om Gyrithe; Kunſtnerbilleder; Noticer.
16. Gyrithe ved Hr. Støft; det Wedeljarlsbergſke Selskab; Anecdoter; Noticer.
17. Om Herman og Dorothea; Gyrithe; i Anledning af et tilſendt Brev; Noticer.
18. Om de gifteſærdige Piger; Gyrithe; Noticer.
19. Om Gjælſbeviset og Paſchaen i Eureſne; Gyrithe; Epilog; til Gyrithes Digter; til Baron Wedeljarlsberg; Noticer.
20. Om Sødſkendene fra Landet, om Aſtand; Gyrithe; Noticer.

- No. 21. Hvilke legemlige og aandige Talenter kan man forde af den, som føler et sandt Kald til Skuepladsen? om Kostumet; Gyrith; Aneboder; Noticer.
22. Om Lige for Lige; hvilke legemlige og aandige Talenter kan man forde af den, som føler et sandt Kald til Skuepladsen? om Forestillingen af onde og intrigante Charakterer; Gyrith; Noticer.
23. Om Komediegistermalet; om den lille Uglspeil; Noticer.
24. Om Mistro og Sfielmerie, de giftefærdige Piger, Døbeseddelen; Gyrith; om Jüngers Maneer; Epigram; Noticer.
25. Om Fruentimmerhævn; Skjermen og Døsmeren; Gyrith; Noticer.
26. Publikums vanartede Smag; Gyrith; Noticer.

For Skuespilhyndere.

Et Ugeblad.

No. 14.

Udgivet af Thortsen, Stud. Juris.

Trykt og forlagt hos E. M. Cohen.

Om Pantomimer.

(Af allgemeine Modenzeitung.)

Romerne elskede Pantomimerne overordentlig. Ved høitidelige Tordesferde leiede man ikke sjeldent en Pantomimist, hvis Skabning havde Lighed med den Afdødes, som efterlignede hans Gang, Holdning, Bevægelser, ja hele Udvortes, ofte saa skuffende, at man troede at see den Afdøde selv i sin Ligstare. I en Udgiftsberegning for Huset Polignac fra Året 1375, finder man en Post paa fem Sous, som en vis Blaise har erholdt, for at efterligne den afdøde Johann, Søn af Radonnet Armand, Vicomte de Polignac, ved hans Ligfærd.

Den pantomimiske Kunst blev hos Romerne drevet til saa hei en Græd, at den stumme Musif,

som de kælde den, syntes dem langt mere udtryksfuld end Declamationen. Cassiodor tillægger denne Sort Skuespillere veltalende Fingre, veltalende Hænder og en pathetisk Laughed. En af Kongen af Pontus's Gesandter, som i Rom saae en pantomimisk Dands, blev saaledes grebet af en Skuespillers Kunst, at han udbad sig ham af Keiser Nero, som den største Forøring, han kunde gløre hans Herre. "Forundre Dig ikke over min selsomme Bon," sagde Gesandten, "Vi have vilde Folkeslag til Ma-boer, hvis Sprog intet Menneske forstaaer, og som heller ikke forstaae vort Sprog; men dette Menneske, som saaledes forstaaer at tale blot ved Bevægelser, vil bedst kunne forklare Dem min Herres Villie.."

En anden Fremmed, som bivaanedte dette Skuespil, kunde ikke udtrykke sin Forundring over, at et eneste Menneske, uden at tale, opførte et heelt Stykke, paa anden Maade, end ved at raabe til Skuespilleren: "Menneske, du har flere Sjæle i eet Legeme.. — Det forunderligste ved disse Skuespil er imidlertid det, at Unsigtsrækene ikke kunde tale, fordi man var Mæster."

Roscius, hun berømte romerske Skuespiller, vovede at stride med Cicero om, hvo af dem, der kunde udtrykke den samme Tanke paa flest Maader. Cicero fremkom nu med en uhøre Mængde Vendinger i Sproget, og Roscius med saa mange Bevægelser, at man ikke vidste, hvilke af dem, der var meest udtryksfulde. — Pantomimerne maae have været noget yderst beundringsværdigt og underholdende, siden man finder, at Rom's første Mænd med inderlig Forneielse, toge Deel i dem. Folket havde en saa ræsende Lidenskab for Skuespil af denne Art, at man i Constantins Regjeringstid fordrev alle Philosopherne fra Rom under Paaskud af, at man frygtede Hungersned, men i deres Sted beholdt sextusinde Pantomimister af begge Kjøn i Staden.

Skuespillet's Nytte.

(Af allgemeine Modenzeitung.)

Jo mere Skuespillet udgjør en meget væsentlig Deel af den offentlige Undervisning, jo mere forfjener det Øvrighedens Opmærksomhed. Det ind-

strænker Ideekredsen og fornederer Sjelen, naar det spilles af talentløse Mennesker, hvis Tale løber mere maskinmæssig af, end synes at flyde fra et følende Hjerte. Skuespillet er farligt, naar Stykkerne stade Anstændighed og Sædelighed, naar der i dem hører en grov Intrigue, naar Dyden gjøres latterlig, naar den faderlige Autoritet og Lovene spottes og Kærligheden triumpherer, da er det en Skole for Læsten og Sædernes Fordærvelse.

Skal Skuespillet stille sand Gavn, maa det kun forestille saadanne Stykker, hvori Kunsthed, Urostab, Forsorelse blot synes at lykkes, eller kun ere af meget ustelige Følger; hvori daaelig Stolthed, naragtig Forfængelighed, nederdrægtig Løgn altid falde ud til Fordeel for Bestedenhed og Oprigtighed; hvor sandt Mod, Retstaffenhed og Velgjørenhed, indtage de første Dyders Plads; hvori barnlig Erbødiged og faderlig Ombed rører Publicum og opfylder det med Beundring; hvori Glid og Arbeidsomhed hædres, men Bagværtelse og Haardhed vække Uskyd.

Et godt og med alle det levende Udtynks Forandringer opfert Skuespil, er en sand Skole for Sæderne, hvor Hjertet opflammes for Dyden og

væbnede mod Fæsten, en Underviisning i Nationalsproget, hvor enhver lærer at give sine Tanker og Følelser det sande Udtryk, et Mønster for Declamation, som er lærerigt for alle, der ved Beltalens hed ville bane sig Vei til Hjertet *). Saaledes lærer og underholder det gode Skuespil Ungdommen og morer og vederqvæger Alderdommen.

Det Wedeljarlsbergfse Selsfab.

(Fortsat.)

I det mandslige Personale staaer efter Unm. Rening Hr. Holst everst, hans Spil er altid correct, men derhos noget slapt og vandet; det mangler, om ikke den indvortes Ild selv, saa dog de typelige Uddrud og Virkninger af det. Unm. er overbevist om, at denne Skuespiller, naar han af en kunstrigtig Haand blev ledet, — Unm. kan ikke besomme, om han uden Veiledning selv kunde klavre op ad den steile, smalle, tunge Fjeldvei — sikkert vilde

*) Her funde med Billighed det Spørsgemaal opfastes: opfylder vores Skuespil disse Forderinger, og tilveiebringe de denne Nytte?

vorde sjeldens god. Som Wacker i Corsicanerne saae Unm. ham først, og stod han end langt tilbage for den Kunstske, der tilsorn. paa voit Kongl. Theater saa skønt har udført denne Rolle, var han dog umægteligen langt over den, der nu fremtræder som Wacker. Skjondt den dybe Basstemme, Hr. Holst i denne Rolle brugte næppe er hans naturlige, hørtes der deg saa lidet Kunst i den, at Unm., hvormeget han endog i Uilmindelighed hader enhver paatagen Stemme, dog fandt denne saare passende og rigtig. Hr. Holsts August Warning havde ikke Kraft og Etyke nok; dog, man maae hellere spille sine Røller noget mat, end steje ud af Natursvens Grændser med dem. Grev Appioni havde samme Feil; thi hverken hans Kjærlighed til Emilia, eller hans Forbitrelse paa Marinelli var tegnet med levende Farver nok; correct var den imidlertid, og dette er allerede meget, og næsten mere end man turde vente at finde her.

Hr. Hertz har allerede for noede år spillet Gjæsteroller paa voit Kongl. Theater, blandt andre erindrer Unm. at have sett him som Frantz Bertram i de to Brødre. Hr. Herz har upaaatværligen Anlæg og synes heller ikke at være blottet for

theoretiske Kundskaber i den vanskelige Kunst, han virkelig dyrker. Alle hans Roller være tydelig Præg af Tænksomhed og Studium, men undertiden fører netop dette ham paa Afveie og iblandt hænder det sig vel oylaa, at hans Evne ikke nærer saa langt som hans Willie; men ligemeget; allerede Willen er roesværdig.

I tre aldeles forskellige Roller saae Unm. ham, som Felix i Corsicanerne, Hippeldans i Epigrammet og som Mariaelli; i ingen af dem opvildte Hr. Herz alle Fordringer, man kan gjøre paa en god Skuespiller i saadanne Roller, men alligevel visste han i dem alle tre, i hvor forskellige de end ere, et Studium og en Flid, der gjer Mans den Ere. Roller som Felix stal Hr. Herz kun saare sjeldent spille, og, erindrer Unm. ret, nødte en eller anden Revolution ham til i Hast at lære og spille denne Rolle, og med Hensyn til dette og til hans Umage var han meget brav. Ekket i høieste Grad var den Maade, hvorpaa Hr. Herz gav sin Hippeldans, og Unm. forundrer sig meget over, at en Skuespiller, der besidder det Talent og de Kundskaber, som Hr. Herz virkelig lader til at besidde kan nedlade sig til saadanne Usselheder, som de,

hvorved Hr. Herz sagte at øjore sin Hippeldans comiſſ; dog, det er ikke Anm. Hensigt at skrive en Recension over enkelte Rollers Udførelſe, han vil blot give en almindelig Oversigt over det hele Personale og dets Egenſtaber; derfor heller ikke eet Ord om Marinelli; Anm. frøgter overalt for at bedømme den for strængt, da den store, uopnædige Marinelli, vor Rosing har viist, saa klart og tydeligen svæver ham for Dinene. Ved Hr. Herz maae endnu anmærkes, at han har vart sig til en underlig pedantisk Maade at ſiemſige hvert Ord, hvorved hver enkelt Stavelse kleves fra de øvrige af samme Ord; Hensigten hermed er formodentligen at epnæae et tydeligt Foredrag; men deels er der Ær Forſtjet paa et tydeligt og et pedantisk Foredrag, og deels opnæær Hr. Herz øfte endog det modſatte ved denne Maade at tale paa, der kunde være meget passende for Keander og Oldfux i Pedantscænerne i den Stundesløſe.

Hr. Corp har en meget fjen Figur og veed ofte ret vel at benytte ſig af den; hans Organ er temmelig behageligt, og hans Anſtand til de ikke altfor ædle Roller ikke ilde; ved den ſaa mielykkede Fo- ræſtilliaſ af Emilia Gallotti udførte Hr. Corp

Prinds Gonzaga sikkert mere end maadeligt; dersom Unn. imidlertid ikke feiler, hørte han af Entrepreneuren, at Hr. Torp i en Tid af 24 Timer havde maattet indskudere denne Rolle, og hvis dette er sandt, tjener det Skuespilleren unægteligen til megen Undskyldning; thi tilfulde at lære og gjennemstudere Prinds Gonzaga i 24 Timer var sandeligen et ikke lidet Arbeide. Som den blinde Edvard i Epigramsinet var denne Skuespiller hældigst, i det ringeste hældigere, end Unn. troede ham i stand til at være, da han første Gang i Corsicanerne havde set ham øve al sin Vid for at gjøre en ganske ubetydelig Tjenerrolle morsom og betydelig, en Unode, der fra de finnae Fjelle synes at forplante sig til de store Brædder. Hr. Torp mangler ievrigt det samme, som de andre af hans Trupkammerater, en rigtig Veiledning, hvore ved han kunde lære hvorledes man bør forståae Forfatteren og hvorledes man siden skal tage fat paa Rollen. Aldeles uden indvortes Talent, Ild og Følelse, er Hr. Torp ikke, fun stor eller god Skuespiller bliver han aldrig.

(Fortsættes.)

Lystspildigteren Demoustier.

Kun saae Skribenter ere saa elskværdige som des res Verker.. Demoustier var omhyggelig som et Fruentimmer for altid at sige noget artigt, og det kom ligefaa meget paa hans Hovedes som paa hans Hjertes Regning. Aldrig cillod han sig det mindste spoiske eller ondstabesulde Træk; ikke engang ved at saare hans Egenfærlighed kunde man opbringe hans blide Characteer. Med den Kunst at tale med Unde og Aand, forenede sig hos ham det sjeldne sande Talent til at underholde, nemlig den Kunst at here og svare. Selv aandrig nok til ikke at være stinsyg paa nogen, var han altid den første til at gjøre opmærksom paa det Sindrige og Vittige i Conversasjonen. Hans naturlige Velvillie fled stedse over i venstabelig Meddelelse; i hans Hoved var altid Rum for andres Meninger.

Gaaledes var Demoustier mod enhver; men med sine Venner, med Lærde, underholdte han sig om moraliske og litteraire Gjenstande for at oplive Samtalen og for at øse nogen Nutte af den. Han var Meſter i den Kunst at vinde andre for sin Mening; i det han øvet forte Fornuftens og Spegets

Vaaben. Alle forlodé ham forneiede med sig selv og med hans Underholdning d. e. fulde af Lyst til, snare atter at tale med en saa elskværdig Mand.

Demoustier strev i findrige Vers et Lysspil; Fruentimmerne; hvori han afmalede deres Vand og Characteer. For upartisk at ascopiere deres Feil, og deres Dyder, deres latterlige og deres behagelige Egenstaaber, gav han Stunder til den Tid, da Fornuften ikke længer vildledes i sine Domme af Hjertet; han gjer os selv bekjende med den Sindsforfatning, hvori han befandt sig, da han tilbagefaldte sin Originals Træk i sin Erindring.

"Den Maade, hvorpaæ jeg ærer Fruentimmerne — siger han — er mere end Forgudelse; den blotte Tanke om dem frembringer i mit betynde Hjerte et Indtryk, der ligesom ved merkt Beirligt vækker Billedet af en skøn Dag hos mig. Kvindens Syn gjennemtrænger mig, hendes Smil fortryller mig, hendes Stemme henrykker mig. Min Sjel føler nu hendes Unde og taber sig med Vellyst i hendes Klædnings Holder, eller i hendes Løkkers Bæven. Tale maastee hendes Nine? Mit Svar har forekommel dem. Eller ere de skumme? Jeg laaner dem et Sprog, for at have den Gryd at

funne svare dem. Jeg veed ikke, hvilken hemmelig Tryllekraft altid i Forveien lader mig føle en elstoværdig Kones Nærvarelse. Hvor klar og luun er ikke denne Bæk? En Pige har badet sig deri. Hvilke Blomster paa Græsbænken! hun har slumret der. Hvor melankoliske ere ikke disse Flygger? Sikkert er hun her hensunket i Dremme. — Hører I de melodiske Toner? det er Philomele — nei; det er en Pige; seer der, jeg gættede det..

Demoustier twivlede paa, at dette var den rigtige Sindstemning til upartist at skildre Fruencimmerne; ogsaa siger han: "i en lange modnere Alder vil jeg af deres Dyder gjøre et Drama, af deres Vittighed et Lysspil, og af deres Fejl en Roman.."

Demoustier døde af Lungetæring. Nogle Dage før sit sidste Vanddrag, midt i de hæftigste Smerten, krev han til en Beninde: "jeg føler, at jeg vel ikke har Kraft mere til at leve, men dog nok at elste Dem..

(Indsendt.)

Sil Thalias unge Døtre.

Hvis Øyd, hvis Kunst er evig Hæder værd?
Ra h b e t,

Før ofte dræber Ormen Baarens Spæde
Før deres favre Knoppe åbne sig.

Shakspear.

Betræder Templet, paa hvis Altar luer,
I luttret Mildhed, Kunstens rene Flamme,
Der svæver mod de rige Etjernehuer
Om Skyldfrie Glædes hulde Palmestamme,
Som spreder Zaagen, som saa gjerne ruer
Paa Usselhedens evige det Samme;
Med Sharpe Blik, med Sandhedstro i Handen
Fremdrager Fjækt med Flidens Stav i Haanden.

Hist vinker hun, den elskede Gudinde
Og Skaber Lyst af gavnefulde Lære,
Hist luer Straalen om bekrandste Linde
Af Marmorniske, som Høialtret bære.
Hvo sværger — Øydens hellige Præstinde
Og Skjaldens hulde Folkerke at være?
Hvo luer i en reen, en hellig Iver,
Som troe for Kunst, for Øyd og Hæder bliver?

Hvo lytter ei med Lyft til Kunstlets Smiger,
 Og frydes ved Tilbederes Hærskare? —
 Hvis er det Bryst som svorne Vægt ei sviger?
 Hvo værner kraftig sig mod Glimmers Snare?
 Hvis Aand, fun i Fuldkommenheden stiger
 Det skjonne Hjerte evig at bevare,
 Som ei naar Bisaldsklap om Scenen brnser
 Sig i det fælste Kunstnerværd beruser?

O! kom da hver Naturens hulde Datter
 Med Haand paa Hjerte, uden hyklerst Smykke;
 Held hvis I dette Kald tilfulde fatter
 Med Fryd jeg ønsker Eder da til Lykke;
 og hun Thalia sig skal fryde atter
 Og Savn skal Moderbarmen da ei trykke
 End skal hun smile naar i Uskylds Tempel
 Fremtræder Kunsten under Hæderstempel.

Men agter det: om Scenens Østtre leirer
 Sig Spraderhoben, Frækheds snilde Gunner,
 De juble lydt naar Slangekonsten seirer.
 Og spotte med den Svages Medvynksbonner.
 — Men Held og Hæder den hvis Hjerte seirer,
 som Uslingen med Haan og Kulde lønner!
 Efjon er den Hæderkrauds som Künstnerinde
 men mere Efjon er den som Danneqvinde.

Seer Krandsen, Dannersfolket huld indvier
 Thalias Rosing, Hegør, Scenens Hulde

Et smykkes den med falske Smigrerier,
men værdig Hæder ydes dem tilfulde.
O, stræber unge Døtre! Eder bier
en lige Krands, som Jeg og vinde skulde,
Hvis Roser Dyd og Kunst og Flid forener,
men forderer Mod i Livets og i Kunstens Scener.

N. H. Føltoft

Nylig er udkommet Lommebog for Skuespilhndere af Hr. Førsom med Jfr. Ustrup's Portrait, malet af Hornemann og stukket af Lips. Den Interesse, der var udbredt over den i 1804 udkomne Lommebog, herstør i en endnu langt højere Grad i nærværende. Særdeles passende begynder den med den Dramaturgie in nuce, som Hamlet foreskriver Skuespillerne. Med gyldne Bogstaver burde denne hænge paa ethvert Theater, og sittigen læses af Skuespillerne. Aphorismene af Professor Køller ere overmaade læserige og anvendelige paa vore danske Skuespillere. Blandt det øvrige meget gode og interessante udmarkker sig især en Oversættelse af alle Elstercenerne i Shakespeares Romeo og Julie, og Rose, en Esquisse, af Prof. Nahvet.

I Esverdags gaves til Benefice for Mad. Længe: Indianerne i Engeland og den forlade Dido; imellem Snykket og Balletten fremfagte Kunsterinden en Epilog, som Publicum modtog med tredobbelts Bravoraab, der tolkede den Undest, det har for denne fortjente, genierige Skuespillerinde. — Fr. Bauerwald, der i Balletten for første Gang udførte Dido blev lønnet med al det Bisald, hvormed man allerede tilforn har viist, at man skinnedde paa hendes Værd.

Fredagen den 30te Jan. opføres i Anledning af Hs. Majests Kongens høje Fødseldag: Gyrithe, et Sørgespil i 4 Akter, af en unævnt Forfatter Snykket, hvorom vidhestigere i næste No. har fun megen lidet dramatisk Værd. Der findes i dette Snykke otte og ihve Chor, hvoraf skillige med Dands! Uidentvivl vil dette Snykke erholde samme Skjebne med de fleste senere Birthagsnykker, at spilles en stire til sex Gange og siden saa for bestandig at henlægges.

I Søndags gaves paa Høstheatret for et temmeligt tomt Huus Gouverneren fra Indien. Søndagen den 1ste Febr givs Herman og Dorothea og de giftefærdige Piger.

Rettelse.

Bed en Heil staer i Dedicationen ved forrige Numer: Forfatteren for Udgiveren.

p. 193. l. 1. første l. elleste.

— 199. l. 7 og 19. Dorsee l. versai.

For
Sfue spil hñdere.

E t U g e b l a d.

—
No. 15.
—

Udgivet af Thortsen, Stud. Juris.

Trykt og solgt hos C. M. Cohen.

Den 25de Januari gaves anden Gang: Gouvernøren fra Indien. Den første Forestilling af dette Stykke er omtalt i No. 5 af dette Blad; denne anden Forestilling var mere end maadesig, og det maa synes meget forunderligt at see, hvorledes de gjentagne Forestillinger af Stykkerne paa Hoftheatret altid staae saa langt under de første. Umiddelbart ikke, hvad der kan være Uarsag heri; sørgejigen vilde det være, om det maatte tilskrives Elevernes synende Flid og Lust; og dog maa det næsten synes saa for enhver, som upartist vil sammenligne det Uhæld, hvormed de tre, fire sidste Forestillinger ere givne, med det Hæld og den Ild, hvormed de første gaves. "Trekive Forestillinger kan af Begyndere ikke udføres saa godt som fire," strev for nylig Mi-

scellernes Forfatter, og hvor rigtig denne Anmærkning end er, troer Ann. dog ikke, at den kan anvendes her; var det nu og da, at en Forestilling mislykkedes, da kunde man vel tilstrive Forestillingernes foregæde Aantal Varsagen, men den gradvise Aftagen, der fra Forestilling til Forestilling saa tydeligen ytrer sig, at endog de vante Klappere, der dog i Almindelighed let tilsedesstilles, ikke længere troe at turde give deres lydelige Bisald tilkjende, viser klarlig, at Grunden blot maa søges i Elevernes aftagende Flid, der formodentlig reiser sig deels af den aftagende Lust, og deels af den tiltagende Selvtillid, der naturligvis maatte vore ved det overdrevne Bisald, der i Førstningen medte dem, og som sikkert nu maa svække deres Iver, da de Fordringer paa Bisald, de gjøre, umueligt kan opfyldes. Ann. er overbevist om, at Beskyrerne, hvis Opmærksomhed denne Skolens Bisald sikkert ikke er undgaaet, vil anvende alt for at en saa nyttig og skøn Indretning ikke strax ved sin Begyndelse skal synke tilbage til Intet eller værre end Intet. Ann. forbeholder sig iøvrigt med det første at afhandle denne Gjenstand vidlestigere.

Rollernes Besætning i nærværende Stykke var som forhen, kun at Hr. Hochbrant udførte Adolph, som Hr. Wildt formedeligt Sygdom ikke funde spille. — Hr. Simonsen var dennesinde en saare bedrøvelig Olby; det forekommer overhovedet ubegribeligt, hvorledes det er muligt at spille en Rolle, hvori man har endog udmaerket sig, efter nogle Ugers Forløb saa maadeligt; Hr. S. har overalt ved de senere Forestillinger aldeles ikke opfyldt de Forventninger, man med Rette funde giøre sig om ham, efter at have seet de første Forestillinger hvori han viste sig. — Jfr. Bust gav ei heller Baronessen med det Hæld som forhen; den 5te Act var den bedste, og den allerede ved Stykkets første Forestilling udpegede Replik: "som jeg før har besiddet! før? o. s. v." blev ligeledes denne Gang sagt med al den Følelse og det Udtryk, som man funde vente sig af Jfr. B. De vist nok ikke saae maadelige Steder, der vare i Jfr. Bs. Baronesse, vil Unm. ikke omtale, da en Forkjølelse, hvorfra Skuespillerinden var angrebet, tjener til megen Undskyldning; hvorfor Jfr. B. reciterede de to Linier:

Ja stundom og de bedste Mænd har Luner.

Ja stundom og de bedste Mænd har Luner.

hvilke ved den første Forespilling vare udeladte, indsees ikke letteligen; snukke ere de ingenlunde, og den Effect, de gjorde, var sikkert inter mindre end god. — Wilhelmine: Jfr. Thomsen. Anim. henholder sig her aldeles til det i No. 5 anførte; dog var Scenen med Forst ikke nær saa brav som forhen. — Hr. Lund var som Lieutenant Lemberg den eneste, der var bedre end forhen, thi denne gang var dog noget af hans T.S. sinelstet. De mange Accentuationsfeil og enselte slette Steder vil Num. ligesaa lidet her, som ved de øvrige opholde sig ved — Om Hr. Jordhaigs Stormbet gjælder det samme, som der er sagt om den i Anledning af den første Forespilling; lige indtil at "flytte ud," for at "pakke ud," var det som forhen. Hr. Haacks Forst var ligesaa urigtig som forhen, og netop det modsatte af hvad han skulde være, noget mere flau var han dog. "Nei det tilgiver jeg ham aldrig i Verden," skal Forst sige, og Baronessen svarer derpaa: "derfor vil han nu ogsaa forlade den;" hvorpaa Forst etter tager til Gjenmæle, og siger: "Jeg tilgiver ham i al Ewighed aldrig." Hr. Haack

derimod begyndte med denne sidste Replik, at han i al Evighed ikke vilde tilgive ham, hvorpaa Baronessens Svar, at han dersor vil forlade den, Evigheden, kommer heelt pudseerligt. At Hr. Haack har Kundskaber i det franske Sprog kunde man tydeligen høre, da han i Slutningen af I. U. 6 Sc. siger: "Vi ere saa ganske entre nous," istedet for "imellem os." — Jfr. Bassæe var som Hanne langt fra at kunne faldes god; ikke engang Nøllens Ord havde hun inde. En Hæshed, hvorfaf Skuespill rinden var stærk angrebet, gjorde hende temmelig usforståelig. Hr. Hochbrandt: Adolph, Roslen er og blev ubetydelig. — Thomas: Hr. Rungsted var ikke slet.

Det Kongelige Theater.

Fredagen 30te, og Leverdagen den 31te Januari opførtes Ghyrithe eller Dannemarks Frelse, et sædrelandst Skuespil med Chore, i fire Akter, udgivet af Theaterdirectionen, Musikken af Hr. Kapelmester Kunzen, Dandsene af Hr. Balletmester Galleotti. — Et synderligt Uhæld synes at hvile over den Maade, hvorpaa vor Skueplads

seger at hædre Kongens Fødselsdag; thi i de
 senere Aar have de i denne Anledning opførte
 Stykker i Uimindelighed været heel maadelis-
 ge; og det nærværende gjør ingen Undtagelse
 heri. Det sees næsten overalt at Forsatteren af Gy-
 rithe har taget det mislykkede Stykke "Dannequin-
 derne" til Mynster, med hvilket det da ogsaa har er-
 holdt temmeligt Lighed, stjøndt det unægteligen har
 Fortrin for høint ved en rigtigere Versification og
 enkelte ikke uinteressante, sande dramatiske Scener;
 til disse kan f. Ex. henvinges 3 A. 9 Sc., hvor Hald-
 dan og Thorkild forklædte føres ind i Brudsalen og
 siden, efter at være gjenkjendte af Alvilde og Gyrithé,
 affaste deres Forklædning og erklære at ville kjæmpe
 for Gyrithé og Daunemark; ligeledes er 4 A. 2 og
 4 Sc. mellem Haldan og Hildiger i høieste Grad
 dramatiske; de enkelte Replikker, som i 3 A. 8 Sc.
 vexles imellem Alvilde og Hildiger ere ligeledes me-
 get interessante. Poeten i den unaadelige Hob Chor,
 hvori hele Handlingen er druknet, er temmelig pre-
 saist, og kun paa saae Steder bryder der enkelte
 poetiske Straaler igjennem. Anm. vil ikke denne
 Gang intlade sig i nogen vidtloftig Afhandling om
 Gyriches æstethiske Værd; da en ham tilsendt Kritik

over det, med det første skal blive Bladets Læsere meddeelt.

Hovedpersonen er Gyrithe, som Jfr. Astrup udførte med vanlig Glid; Rollen er temmelig tor og Gyrithes Ord ere for største Deel blot Sentenser, der vanskeligen interesserer, hvor vel de endog fremfiges. De Steder, hvor dette ikke er tilfældet, vidste Jfr. A. ogsaa at give med Hæld og Rigtighed; saaledes var den foragtelige Tone, hvormed Gyrithe stedse taler med Gyvard, særdeles velvalgt; Unm. vil blot bede enhver at tilbagekalde i Erindringen den Maade, hvorpaa Jfr. A. sagde de første Replikker i I A. 7 Sc.: "ved kaade Sange blues Danmarks Dette.., "Min Gyvard?.., "vort Bryllup!.. o. s. v., og man vil alene heraf faae et Begreb om det Hæld, hvormed Skuespillerinden udførte alle denne lignende Scener; ogsaa de, hvori Gyrithes Kraft og Stolthed viser sig, gavest temmelig godt; dertil var Gyrithes Lidenskab for Haldan og Angerier er sin Stolthed ikke saa vel og saa tydeligen udtrykt vel sandt, man seer tydeligen at Gyrithe har været Herre over sine Lidenskaber, siden hun kunde finde Haldan bort uagter hendes Kjærlighed til ham, man denne Kjærlighed maa ved den forhadte Gyvards

Nærværelse nødvendigen have faaet et stærkere Sving,
 saa at den nu maa tydeligen vise sig i hele Gyrithe's
 Tænke- og Handlemaade. Øperligt lod Jfr. A.
 i 2 U. 9 Sc. den efterhaanden forsvindende Kraft see,
 som overhoved den fra Forfatterens Side saa upass-
 sende, og sædeles paa det Sted ganske urigtige Daas-
 nescene fra Skuespillerindens Side gaves saa vel, at
 man endog gleinde Forfatteren derover. Ved denne
 Scene maa Unn. ogsaa giøre opmærksom paa en
 latterlig Feil; da Prinsessen er faldet i Usmagt frygte
 Bjarmer og Bolvise at Folket skal erfare det og den
 sande Karsag deruul, dersor gaaer Bjarmer for at
 forhindre, at Rygtet ei skal udbredes, og Bolvise raa-
 ber: "Kom Saker her! hyld eders fundne Dron-
 ning; .. baade Sandsynlighed og Forfatterens ud-
 trykkelige Ord sige vel, at Sakerne bør trænge sig
 rundt om Gyrithe, paa det de i Baggrunden foro-
 samlede Danste ikke skulle kunne stjælse hvad der
 foregaaer. Dette iagttoges imidlertid ikke; thi da
 Gyrithe reiste sig af sin Daanelse, stod hun saaledes,
 at Sakerne varer forsamlede paa hendes hære og de
 Danste paa hendes venstre Haand, hvilket var me-
 get urigtigt, da det Spørgsmaal, hvormed Gyri-
 the etter begynder: "Hvor er mit Folk? skal selv

paa Kongetinget fun fremmed Sværd og Skjold omringe mig? kommer saa aldeles upassende, naar en heel Stare Danse er det første, der falder hende i Dinen; hvor ubetydelige saadanne Omstændigheder ere, gjere de dog altid et ubehagligt Indtryk, og stede baade Diet og Fornuft.

Haldan, Konge i Skaane; Hr. Schonberg. Geist i 3 A. 4 Sc. viser Haldan sig; han begynder med en Monolog, som Hr. Sch. sikkert ikke sagde, hverken med den Kraft eller den Inderslighed, han burde; overhoved manglede Skuespilleren den kraftfulde Styrke og Djærvhed, der verudmærke en saa beremt Kjæmpe, som Skaenes Konge. Særdeles vel sagde Hr. Sch. følgende Revistik i 3 A. 9 Sc. "vi har udi vort Kram heel gode Vaaben. Kong Syvard lyster Dig at prøve dem?" Skjænt den maaskee blev sagt med stor megen Betydning, da Syvard letteligen af den Tone, hvori de Ord frembragtes, funde have fattet Mistanke. Scenerne med Hildiger i 4 A. maatte Hr. Sch. have været langt bedre for ikke aldeles at forsvinde ved Siden af en saa forsættelig Hildiger. Rosler af dette Slags synes overhoved ikke at henhøre til dem, Hr. Sch. spiller

med mest Hæld. Vers reciterer Hr. Sch. meget vel, noget som er saare sjeldent ved vor Skueplads.

Torkild og Hjalmar blevne givne af Dhr. Saabye og Heinsvig. Den sidste Rolle er ubetydelig, men derfor ikke comist. Hr. Saabye var som Torkild, der just heller ikke er nogen særlig stor Rolle, overmaade brav.

Holvise: Hr. Rungsted, og Bjarmer: Hr. Heger, ere Formynderne, to høist ubetydelige Personer, imod hvilke Forfatteren har forsyndet sig haardt.

Usmund: Freias Præst, var Hr. Kruse. Til hvad Nutte denne Usmund er bragt ind i Stykket, vil være vankeligt at sige; Rollen er ligesom de foregaaende saa intetbetydende, at man aldeles intet kan sige om Udførelsen af den.

Hr. Lindgren var Nolf, Gyrithes Foster-fader, der ikkun har een Scene, men af hvem Forfatteren funde have gjort en meget betydelig og interessant Person. Den Drøgsloshed, der hviler over den største Deel af dette Gyckes Personale, er uudstaabelig. Hr. L. fremførte sine saae Replikker ikke saa vel, sem man funde have ventet sig af ham.

Ulvilde, Gyrithes Terne og Haldans Søster, fremstillede Mad. H. er særdeles vel, stjende hendes sværmerisk melankoliske Stemme ikke er den meest passende for den kjække Skjoldmæ, som "klædt i Jern og Pantser, opsegende den Elste, villig drog fra Land til Land, da Danmarks og Gyrithes Øre fordred' det.. Den søsterlige Kjærlighed til Haldan og Hengivenheden for Gyrithe, fort alt det mere qvindelige hos Ulvilde viste Kunſtnerinden i det stjonne klare Lys, hvori Dyvekes mesterlige Fremstillerinde altid viser sig. Foragten og Harsmen mod Syvard og Sæxerne var ligeledes fortæfeligen udtrykt. I 2 U. 6 Sc. lykkedes Skjoldmæns djarve, uforfærdede Tone overmaade ved diffe Replikker:

Efjoldungens Datter ikke er bortflygtet;
Hun kommer og hun gaaer, alt som hun vil,
Forlov hun bruger ei, og mindst af Særen.

hvor især Overgangen fra den folde og bestemte til den foragtelige Tone, hvormed Mad. H. sagde; "og mindst af Særen," var lige saa riktig som stjen; "og nu det Mod og den Skarphed, hvormed følgende Replik fremførtes:

Først bliver Snyard Dommer her i Landet
Før han kan skæmme frie danske Møer,
og denne:

Men ei min Billie; hvad er saa din Magt?

Mad. Dahlen var Thora, den snedige Terne, som underkjæbt af Snyard seger at fremme Gyrithes Forening med ham. Forfatteren har ønsket at opvække vor Alsty for Thora, men da han har gjort saa saare lidet i denne Hensigt, bør Skuespillerinden tænke for Forfatteren og lægge saa meget Trædsthed som muligt i Nollen; denne Fordring opfyldte Madaine D. ikke aldeles, og stjøndt der flere Steder, baade i Skuespilleriuds Mine og Zone, var udrykt en vis Snedighed, var denne dog saa langt fra at ligne Lumsthed eller Nedrighed, at det var umueligt for nogen at harmes paa Thora. Den Zone og Maade, hvorpaa Madame D. fremsagde den sidste Replik af 2 A. i Sc. var vel neppe rigtig, og stred aldeles mod den Ædnighed, den smigrende Thora overalt maa vise for Gyrithe; ei heller var den spottende, som Gyrithe dog strax efter falder den, men mere fornærnende. Mad. Dahlen er uidentvivl den af vore Skuespillerinder der rigtigst reciterer Vers.

Gyvard, den saxiske Konge: Hr. Fr. H. H. Dendahl. I versificerede Stykker burde Hr. F. dog se til at kunne noget af sine Roller; thi intet er vænligere end at here Vers omstøbt til ubunden Stil, eller vel endog meningsløse Ord indtvunngne for at faae Vers ud af de Stumper, der ere i Hukommelsen. Af Uvidenhed i Rollen selger urigtig Characteertegning; saaledes var Gyvard en usammensængende Blanding af Lasarra, Barbarossa, Christjern o. fl.

Stykkets første Smykke var unægtelig Hr. Foersom som Hildiger; han fremstillede saare træffende den gjæve, stridslystne Kjæmpe, som intet strækker, intet rører, men som dog dermed forbinder det ædlest Hjerte, som ikkun hans Tids Fordomme fordunkle. Meget passende var det langsomme, kraftfulde Foredrag, Hr. F. havde valgt, og som saare vel characteriserede Hildiger. Levende svæver endnu for Unm. Die og Dre den Mine og Tone, hvormed Hr. F. bed Alvilde Hornet i 3 A. 9 Sc., og hvormed han i det hun drinker Drottes Minni udbryder: "naar skal Kong Gunners Drab da vorde havnet?" og derpaa strax for at undgaae Alvildes videre Spørgsmaal, river Hornet fra

hende og efter sætter det paa Bordet. Det meest, for ikke at sige eneste, fortræffelige, der var i hele Stykket, var upaatvivleligen Hr. F. Scene med Haldan før Tvekampen, hvor Erindringen om hans Fader, Møder, og de hensvundne Dage saa sterkt bevæger, saa inderlig ryster den sterke Helt; og den derpaa følgende Dødsscene, om hvilken Ann. intet vil sige; thi at beskrive den for dem, der ei have seet den, vil være umueligt, og hos dem, der have seet den, vil den sikkertligere være saa dybt indpræget, at den ikke saa snart vil forsvinde af deres Erindring. Hr. F. Versrecitation er ualmindelig god.

Tøfe: Hr. Jean Pio. Hr. Pio er een af de yngre Skuespillere, der sikkert har meget Talent, som han ogsaa viser ved enhver Leilighed, Theaterdirectionen forunder ham dertil. De saae Replikker, han som den danske Kjæmpe Tøfe har at sige, var noget af det bedste i Stykket. Forunderligt, at Directionen ikke benytter sig mere af en Skuespiller, som Hr. P., der visseligen ved mere Øvelse og Uddannelse af sic ikke lidet, endnu ikke paa Afveie ledie Talent, vilde vorde Skuepladsen til megen Nytte.

Tvende særstæ Skjalde: Øhrr. Knudsen
og Odense.

En særstæ Hedding: Hr. Due.

En Spaagvinde: Mad. Mungsted.
Mage til Versication vil det være vankeligt
at faa at høre; ogsaa Mad. Ns. Maneer og
Zone var saa urigtig og upassende som muligt.
En Spaagvinde i Gyrite maa ikke spilles som
en Spakjelling i Barselskuen; alle Roller maae
ikke staaes over samme Kæst.

Musikken vil og kan Ann. ikke bedømme;
Kjendere have paastaaet, at den reber Hastvært,
og bestaaer af idel Compilationer af Hr. Capel-
mesterens senere Arbeider.

Øhrr. Bournonville, Poulsen og
Dahlen dansede; de tvende første høstede for-
tjent Bisald; ligeledes visse Mad. Schall, Ifr.
Tarbesse, Oisen, Didrichsen, Borresen,
Lauervald og Ronne sig: disse fire sidste dans-
ede i 3 Aft. en pas de quatre, der, saavel som
Mad. Schalls og Ifr. Oisens Dans, modtoges
med Bisald.

Søndagen den 1ste og Onsdagen den 4de Februari
opførtes Herman og Dorothea og en Epilog,
samt de giftefærdige Piger. Den 8de Februarie
gives intet Skuespil; Søndagen den 15de, Gjælds-
beviset.

(Indsendt.)

Kunstnerbillede.

Zum Ideal führt einer der andere zum Tod.

Schiller.

Blid over Kunstens rene Himmel breder
sig Phantasieus Glands i hulde Smile,
og Sjelen til dens Flammealter leder,
i Smagens høje Helligdom at hvile.

Sig nærmer did i Andagt dens Tilbeder
Og store Syner for hans Blif fremile.

Med Kraft og Unde i hans Drøm forene
Talentets og Forædlingens Budinder
i Etraalekrandsen, Kunstens Egegne
og hulde Dykers Tinding den omvinder.

Bed Flammen paa de stolte Offerstene
en Skjønheds Verden i hans Ejel oprinder.

Og reen og hellig som den milde Stjerne
hars Hand i Idelets Riger svæver,
i Kamp at naae fuldkommens Stjerne,
et Held som ene hans Bevidshed hæver.

Bed Muelighedens Kraft han dræler gjerne
Og ved hver Kunstnerblomst hans Hjerle bæver.

Dog Nanden følnes, o! thi Diet blændes
i Ønskets og i Haabets Træmmerige
Den Lue, som ved Altarilden tændes
kan uden Næring et mod Himlen stige.

Den ødle rene Skaberaand miskjendes
Kun Drømmen stjænker Lyst i Kunstens Rige.

For Skuespil-Hinde.

Et Ugeblad.

No. 16.

Udgivet af Thortzen, Stud. Juris.

Etrykt og forlagt hos E. M. Cohen.

Gyrithe.

Det Sande, det Gode, det Skjonne,

F. Høegh Guldborg.

Vaa en Tid da vor skjonne Litteratur lover en glædelig Tilvært og en heldigere Fremtid, maae det være Musernes Tilbedere særdeles kjært ogsaa at finde Fædrelandets herlige Melpomene hædret med et originalt Digt. Svarer det end ikke til den Forventning, man kunde gjøre sig af hendes Sonners lange Taushed, saa troster man sig dog ved at Forsagleder til Huldkommenhed, og allerede det er glædeligt og lover Haab, at hendes Dyrkere have Mod til at beträde den sibrige Bane, og ikke have ladet sig af-

strække af de Hindringer, der ellers undertrykke og tilincetgjøre vore Digtres Bestræbelser.

Sandeligt i Thalias og Melpomenes Tempel fremtræder saa saare sjeldent Danaes Sangere at offre deres Gaver paa Ulteret. Kunstens Ven forlader det med Misnøie; thi det vorder ham ubetydeligt og af ringe Værd for hans Hjerce og Vand. Hans Kunstsætelse saares ved de idelige Oversættelser af Køgebundader og franske Døgnstykker; og med Smerte hører han Publicums vrangle og fordærvelige Bisald, som et Vidne om en saa aldeles vildsaren Smag, og seer den værdige og talentfulde Kunstner at ledes paa Ufveie, der føre fra den stjonne Hædersfrands over til øiebløffelig Beruselse i et uformuftigt og urimeligt Klapperie, grundet i Gjælebods Fortjenesster. Det er sorgeligt at fremstøre denne Sandhed med Hensyn til, som A. v. Haller figer: "das Theater steht in genauer Verbindung mit dem Fortgange der Kultur und des Geschmacks einer Nation," men endnu smerteligere om vort Theater fremdeles skulle hylde "den Kunst at synke," og forladt og venneles ikke mere Livets elstværdige Skole, og Lovgivningens yngre og mildere Søster, forsalde til et ubetydelige

Morstabsmiddel for Lediggjængere og Raadhedslyste-
ne, uden Fortrin fra Hornustens og Belærelsens
Side, og give Rousseau Ret til at udbryde: "For-
dærv ikke min Republik med deres Comoedier."

Man tilgive denne Indledning, der er en saa
naturlig Folge af den indvortes smertelige Overbe-
viisning, Anm. føler og som han ikke har funnet und-
lade at yrtte; dog maa han ogsaa tilstaae, at han
lover sig meget af de te dramatiske Digs' Fremkom-
melse, og at han derved har dremmet sig ind i en
Fremtid, da Directionen ædelsindet og retsærlig og af
Iver for Kunsten fuldeligen hæver og lønner originale
dramatiske Arbeider, og hvor de Mænd, der ere
Medlemmer af det fgl. Videnskab's-Selstab og det
Standinaviske Litteratur-Selstab ikke ville handle in-
consequente ved paa den ene Side at befjende sig Mu-
sernes Bestytttere, og paa den anden Side ubarmhjer-
tigen saae Haanden af dem. Han drømmer sædre-
landst Land over vor sædrelandst Skueplads, ikke
alene besjælende de Mænd, hvis første Indsynelse
mægter saavel ussel Skadelighed, som herlig og ædel
Gavnlighed; nei, han seer og Øyds, Viisdoms og
Sæders forædlende Fremstilling, hædret ved dan-
ste agtværdige Borgere og Borgersinders Kunst,

og Tilstuerne at hæste hældbringende Mytte og Forneelse. — Kort sagt, han drømmer sig vores bedrøvede Thalia fremstaae i Kunstens herligste Smykke, smilende som en Engel, hvis hele Tilværelse er Belgjerning, og hendes Dyrkere og Skjalde at opmuntres, belønnes og hædres. Dog er dette end alene en Drøm, er det dog den, hvor ved Ann. Hjerte med Varme og de inderligste Ønsker hænger, og et Ideal, som han saa nedig vilde bære sig. — Ugrundet er den dog ikke; eet originalt Arbeide er fremkommet, og da dette ikke hørte mere til Ann. Troes-artikler, saa anseer han der ved Venen brudt; saa meget mere som Vennerøst bebüder os Hædersarbeider, der vil glæde Kunstnere og Kunstelstere og vorde vor dramatiske Litteraturs herligste Prydelse. Vidst nok paa Hakon Jarl, Knud Lavart og flere Stoler Ann. meget; og paa disse er hans Forventninger aldeles spændte. Som Forvarsel for disse ypperlige Arbeider, og som Anledning til det Ønske, der indeholdes i disse her ovenfor yttrede Bekjendelser's Ideal, er det, at Gyrithé har en saa vigtig Interesse for Ann., at han ikke har funnet forbigaæ det med Læshed. Som Product af en Landets Digter vilde det være aldeles ubilligt at sætte det i Classe med de

frie dramatiske Bagateller daraussen fra, der oversvemmer vor dramatiske Litteratur uden at vurdiges Opmærksomhed, — Ligegyldighed er tusinde Gange værre at overvinde end Had, siger Niels Ebbesens herlige Digter, — og kan Unn. end ikke tillegge dette den Skuespillets fuldkommenhed, han havde gjort sig Haab om, fortjener dog Forsatteren hans inderligste Tak, saavidt, at han dog har befriet os fra en Naumburgs Beleiring eller deslige, paa en Dag, der var være Fædrelandets kjæreste og Fædrelandet alene helliget.

Ingen troe, at Unn. agter aldeles at bryde Staven over dette Skuespil, eller at anvende Wilhelm Meisters strænge Regel derpaa "et Digt skal være fortræffeligt ellerret ikke eksistere," naar han efter sin Overbeviisning ikke kan tillegge det synnerlig dramatisk Verd, men troer at spore deri en betydelig Mangel af rigtig Kunstfab til Theatret og egentlige dramatiske Scener. Han altsaa ikke vover at lykkenste vor Hjemme Litteratur med dette Kunstmærk, skjøndt han fuldkommen føler, at det ikke er blottet for Skjenheder, og indseer enkelte Deles Fortrøffelighed.

Den første Sandhed Unn. fandt at burde lægge Forsatteren paa Hjerte er:

"at det juſt ikke var ſaa meget galt
om ſtundom Gynnichjens Partie var mindre.."

at Stykket ikke har vundet ved de mange Chor, Forfatteren har gjennemvævet det med, og ſom viſt ikke høre til dets æſthetiske Skjenheder, troer Aanm., og uden at indlade ſig paa det ſaa omtvistede Spørgſmaal om Gyngespils mere eller mindre Værd, eller hvorvidt Gyngepartier i det egentlige Drama ere passende, troer han dog, Forfatteren burde taget ſig den Erindring nærmere, ſom vore ſtorſte Kunſtdommere fremsætte imod Ewalds uſorligelige Balders Død, at de Gyngedeler, Ewald redvendig har maattet anbringe ſit Componistens Skyld, ere om ikke juſt Plets ter ſaa dog af det mindre Gode, og at Balders Død efters diſſes Udeladelser gjør ſom Drama lange mere Virkning og ſvarer mere til den heroiske Aand, der herfter vert. Unægtelig ſvarer dette Stykkets Chors Ubevindelighed ſlet ikke til de herlige, meeft correkte Jamben, Stykket eter, og hvori Forf. virkelig har rebet ſandt Digertalent. I diſſe har han vidst at anbringe den Kraft og Mandighed i Ildtrukke der forenet med en herlig Levenhed ere ſaa behagelige for Høret, og paſſe ſaa fortræffelig med Dramaets Form, og den Aand der bør været udbredet over det.

Unn. behøver ikke at henvise til i U. 5 Sc. Saxonenes Chore:

Vældig i sin Kraft fremtræder
Her Kong Gyvard stjøn og stor
Livets Blomster Guld og Glæder
Spire i hans Spor ic.

Det tvungne udsmykkede Rimerie falder her med al sin Kiede paa Læseren, og de søgte og matte Billeder erstatte ikke den Mangel af poetisk Hylde og Versesmaalers stjønne Runding, man savner; at Livets Guld spirer i Gyvards Spor er intet stjønt Billede, var det ikke som om man med Guld vilde blænde Gyrithe, og anprise dette saa aldeles til Sandselighedens Rige henbørende Metal, med det herlige romantiske Billede, Livets Blomster: — Livets Blomster er nok ene Glædens; thi uden denne troer Unn. ikke at man har Sands for nogen jordisk Prydelse.

Hvor aflatende ere ikke disse Vers mod te efterfølgende stjønne:

Gyvard. Gaa tause staae I hulde danske
Møer!

Gyrithe. Ved faade Gang blues Danmarks
Døtre.

Gyvard. Et Blif Gyrthe stjænker ei sin
Gyvard.

Gyrthe. Min Gyvard . . .

Alm. behøver ikke at anstille Sammenligning;
enhver vil indsee det. — Nu i A. 8 Sc. . .

Bjartmer.

Hvo byder dig at tale dierge Skjoldmø?
Ei Kvinderaad bestemme Danmarks Skjebne!
Gyrthe gav sit Ord; ei Sarens Konge
I Spidsen for sin Hær sig lader spotte.

imod 10de Scenes

Hvilken Skændsel, hvad Foragt!
Frygter, frygter Gyvards Magt.
Mord og Quer vil det tænde
Kjender jeg Kong Gyvard ret.

Hvor aldeles prosaist er ikke dette Thor mod disse hellige Tamber, der giver vor Phantasie Raadighed at spille i Forestillingen om Kong Gyvards Magt, ivertimod vi her viades til de bestemte upoetiske Misgjerninger, der end mere ved den latterlige naive Stance, "kjender jeg Kong Gyvard ret," er ubehagelig. Skovens Lind er nok anbragt for at faae et Smil til Sind.

Har man gjort Indvending mod de idel mænds
lige og quindlige Rim, og troes at disses Ufverling
vare mere behagelige for Dret, end den eensformige
Klingklang, kan denne vidst vigtige Indvending bedst
giøres her mod 1 A. 9 Sc. og 3 A. 1 S., hvor de
mandlige Rim i det forte Versmaal foraarsage en
ubehagelig Hoppen. — Dette sidste Chor har Forf.
vidst alene anbragt for at begynde hver Aft med et
Chor, og for at bringe Personer frem paa Scenen,
og vække Dienslyst med de skjonne Terner.

Med Rette kan Gyrithe sige, "ved kaade Sange
blues Danm. Døtre, naar Søerne ved Brudestat-
tens Frembarelse synge:

at Gyvard med Længsel sit Bryllup maae lave,
Og favne med Glæde sin Dronning i Nat.

og

Disse lange gyldne Kjæder
paa din fulde Halm skal gynge.

I Unn. Øjne er Cheret i 2 Aft i Sc. saa
aldeles maadeligt, at han ikke vil dvæle videre dero
ved, end at hidsatte allene Slutnings-Choret:

O! lad vort Nag vor Grøde sone
Vi vilde redde Danmarks Krone
Og dit kongelige Liv.

O tilgiv!

i 5 Scene er den faxiske Skjalds Dvad ham derimod af mere Verd. Versmålet passer sig ret vel som Oldtidens Dvad, og det eier virkelig poetiske Bilder og Uldrykke som

fast er han gram i Hn
og svinger sig vildt i Brynien blaae.

Skade imidlertid at male Steder fordaeve de herlige Poestegnister. Skjaldens Overgang fra Kong Svards Mandighed og Kjæmpeverd til hans Bleddh.d og Agtelse for Kjennet er meget mat og uden Liv; derimod er den anden faxiske Skjalds Dvad om Hildiger herlig og nuberholdende.

Choret i 3 U. 2 Sc. finder Unm. saa ubetydeligt, at det neppe vilde være værd at gjentage det i 7 Sc.

Hvorledes Forfatteren i 8 Sc. finder Mening i at

den stolte Egg forbinder
Hulde sig med et Lillieskud.

begriber Unm. ikke, og dette er vidst formeget at tale i Billedsproget, derimod er dee ret passende og stjønt

Egelsv for Svards Ere
Rosenblade for hans Brud.

Skjøndt det nok havde været bedre at lade Saxonerne synge det, end Gyrithe's Terner, der vist heri Styket have for lidet Character, da dog Forfatteren gjerne og med Virkning funde have anbragt dem uden at giøre dem til et Decorations-Inventarium. At de skulde ansee Gyrithe's Forening med Syvard for lykkeligt, er neppe trolig, at de altsaa skulde cænke et, og sige andet og svigte deres Prinsesse, stemmer ikke med Begrebet om Danmarks Viser.

at den

glade Dag
 du mægtig udbreder
 Veddragts Hvile i Nordens Riger
 er en altfor mat Ufbildning af Fredens Tilveiebringelse ved Gyrithe's Gistermaal med Syvard.

9 Sc. kan Uhm. ikke forklare sig hvad det er den saxiske Skjald mener med

men nyt indsluge
 I stærken Gaft
 og at Møens Blit paa Hornet hviler
 I Fingre smaae!
 hvis smaae Fingre er det? neppe Ræmpernes, thi de vare nok juist ikke saa nære smaae. Denne Sang.

er og meget maadelig; derimod er den anden Saxiske Skjalds Sang bedre, og stjenne finder Unn. de fire sidste Liner:

"Ja hvad er Mjøden, nok saa sad:
Gmod. Kong Gyvards Lyft!
Som trykke med en Mæ se saa rød.
Selv Danmark til sit Bryst.."

(Fortsættes.)

Det Wedeljarlsbergiske Selskab.

(Sluttet.)

Om Hr. Raadwad end ikke er aldeles uden det naturlige Unlæg, sem næsten ethvert Menneste besidder, mangler han dog alle de nedvendige nok saa simple Kunstdækker, som enhver, der giver sig af med Skuespillerkonsten nødvendigen maa have; Dersom det var Unn. Hensigt, at skrive Recension over de enkelte Røller, han havde seet, funde han med de meest pudseerlige Anecdoter oplyse og bevise denne Gætning.. De Røller, Unn. saae Hr. Raadwad udføre, vare Greven i Corsicanerne, Captain Klinke i Epigrammet og Odoardo i Emilie Gallotti; maadelig var han i dem alle,

særdeles i den første, hvor tilfældig sammenstødende
Omkændigheder gjorde ham aldeles utealelig. Hr.
Raadvads Organ funde med en hensigtspassende
Behandling blive meget ejent. Nøller, denne Skue-
spiller ofte giver, er f. Ex. værdigere Fædre, hvortil
hans lange, tynde Figur gør ham særdeles ustikket.

Hr. Meyer er en i enhver Henseende maadelig Person. Et ilde Organ, en styg Figur og en
aldeles Mangel paa Alt, hvad der skal giøre en Skue-
spiller brugbar og god, berøver ham enhver Udfomst
til Navnet Skuespiller, som han ickun fortjener ved
det, at han viser sig til Skue, hvilket han sikkert
gjorde bedre ved at lade være. Som Grev Frantz
og som Angelo, saae Unn. denne Parodie af en
Skuespiller i sin fulde Glands. En enkelt Scene af
hans Barborossa i Selim saae Unn. ogsaa,
og at det Lam, Hr. Meyer viste, stod langt endog
under den maadelige Barborossa, der paa vort Rgl.
Theater beklappes, behaver vel neppe at tilføies.
Det er ubegribeligt, at Entrepreneuren vil beholde
saadanne Mennester, der, langt fra at gavne et
Theater, nødvendigen endog maa fordunkle de en-
kelte Lysglimt, de øvrige mindre Slette stundum funde
kaste fra sig.

Run i een Rosse saae Unm. Hr. Rosing, nemlig, som Cancelliedirecteur Løwe i Epigrams met, og han er særdeles glad ved ikke at have set ham oftere; thi han besad sikkert intet andet udmærket end det Navn, han saa uværdig bærer.

Jacob i Epigrammet var den første Rosse, som Unm. saae Hr. Christoffersen spille, og naar han siger, at der efter Borestillingen fortaltes, at Hr. Christoffersen havde spillet denne Rosse paa samme Maade, hvorpaa han spiller Niels Ebbesen, troer han saa temmeligen at have characteriseret dette ilde Subject. En halvmaanedannet Figur, og en drukken Fiskerkjerlings Røst ere ham just ikke til megen Fordeel. Camillo Rota og et Par Ejenerroller, Unm. saae ham udføre, vare stobte i samme Ebbenseform som Jacob.

Da Unm. ikke med Vished veed om Hr. Hendrichsen er engageret ved Truppen, vil han ikke give sin Mening om ham tilkjende.

Anecdoter.

Et tælende Skuespillerelskab opførte for en vis Fyrstinde: "Tagten." I Slutningsarien vilde man efter Omstændighederne forandre disse Ord:

Leve vor Konge, min Pige og jeg!
Kongen for alle, min Pige for mig!
man sang altsaa:

Leve Fyrstinden, min Pige og jeg,
Fyrstinden for alle, min Pige for mig.

* * *

I en lille Rigssted i Thydskland spillede en omreisende prævilegeret Provincialtheatertrup. En Aften opførtes Agnes Bernauerin; Skuespillerinden, der skulle forestille Agnes og der var af den almindelige ucultiverede Slags, som spiller paa saadanne Flakketheatre, fandt adskillige usofstaaelige Steder i Kællen, hvilke hun efter egen Klogt søgte at rette; saaledes stal Agnes et Sted sige: "die Zugend ist eine Chimäre," men Kunsterinden der ikke forstod dette sidste Ord, sagde:

"die Tugend ist eine Schindmâbre, „ maaſſee havde hun Rei. — En ligesaa stor Virtuos sagde ved en Forestilling af Corsicanerne istedetsfor: "Genueserne have brudt ind i Corsica, „ Chineserne have o. s. v.

Bidrag til det i No. II af Bladet: "for Skuespilhyndere, „ af Redaktøren om det præstigerede Provincialtheater indrykkede, udgivet af Baron, Major og Kammerherre Wedel Jarlsberg (14½ Side) saas hos Bogtrykker Trægens for 4 ſ.

Søndagen den 8de Februarii gaves intet Skuespil. Paa Søndag er bestemt at gives Gjeldsbeviset og Paschaen fra Surteesne. Om Hermann og Dorethea og de giftefærdige Piger, som formedelst Mangel paa Rum, ikke denne Gang kunde meddeles, i næste No.

For
Skue s p i l - h u n d e r e.

——
Et U g e b l a d.

No. 17.

Udgivet af Thortsen, Stud. Juris,

Trykt og forlagt hos E. M. Cohen.

Søndagen den 1ste Februari opførtes af den Rgl. dramatiske Skole paa Hoftheatret: Herman og Dorothea, Forspil paa Vers i Anledning af H. M. Kongens og H. K. H. Kronprindsens Fed-selsdage, af Prof. Rahbek. — Sujettet til dette Stykke er taget af Góthes Herman og Dorethea, en Bog, hvis store Værd ikke hører herhåbt om-tales. Neppe er dette Sujet det hældigste til at bearbeide dramatist, da det vil være vanskeligt, i den forte Tid, Skuespillet tillader, at indkøbe nogen Hand-ling, hvilket dog er en uslavlig Fordring ved et hvert Arbeide, der vil faldes Skuespil. Unm. veed ikke, om man med Føie af et Ferspil, strevet i en vis Anledning, og hvis Hovedhensigt blot er, at komme i saa noie Forbindelse med den anledigende Kar-

sag som nueligt, kan fordre det samme som af et almindeligt Skuespil; kan man det, saa bør nærværende Stykke ingenlunde henregnes blandt dem, som fuldeligen tilfredsstiller disse Fordringer; thi, foruden den allerede vintalte Mangel paa Handling, har Forfatteren ogsaa feilet i det, at han, endskjont han uidentvivl har havt til Hensigt at giere Herman og Dorothea til Hovedgjenstanden, dog ikke har naaeet dette sit Maal, men har gjort disse Personer til Bigjenstande, og derimod den Hermanske Families fest til det Punkt, hvorpaa vor Opmærksomhed mest hviler. Ligeledes synes Dorotheas Kjærlighed at være udsat for Mistanke for at reise sig af urene Kilder, ligesom den gamle Hermans Godhed for Dorothea synes noget overilet og vel stærk; ikke at tale om den i Stykket aldeles overfladige Ole Kudst og Hedevig. Kan man derimod ikke vente, og bør man ikke fordre de samme Guldkommenheder hos et saadant Forspil, som hos et egentlig saa kaldet Skuespil, — og dette er Unm. Mening — saa bør Herman og Dorothea sikkertigen hensøres til dem, der naae deres Hensigt, og naae den paa en behagelig Wei; og hvilken skulde denne Hensigt være, uden al tolke nogle af de glade, taknemmelige Følels-

ser, der besseler Dannerfolket for dets elstede Fredrik og hans Fader; og redeligen opfyldte Hermans Familiefest denne Hensigt; thi frie for Pretensioner og Smigrerier udtrykte denne "barnlig rene og barnlig ærlige, velmeente Høitid." Ønster, der vist gjenløde i enhver Danes hjerte.

Med Gelelse og Inderlighed gav Hr. Jordhø i den gamle Herman, denne sjeldne, ædle Mand og Fader, som ingen anden Lykke ejender end den, at see sin Hustrue, sine Børn og Medmennester glade og lykkelige. Meget hældig var den forandrede Tone, Skuespilleren brugde i følgende Replik, hvor han først med veemodig sorrigsuld Stemme havde sagt disse Linier:

Tak, mine Børn! vel er en Tid, som denne,
Da mange Tusind vrude deres Hænder
I hver Elendigheds, hver Rummers Øvide,
Ei den begremme Tid til Glædesfester.

men nu forandrede den, og med en Tone, der viste, at Herman gladeligen følede sin og sit Fødelands Lykke, men som og tillige saare passende havde beholdt en Strøg af den Sorgmodighed, hvormed forsørte Linier sagdes, vedblev:

O! men er det dog ikke saa „at „r;st,
 At de, der trygge boe i Fredens Skygge,
 Maae føle dens Velgjerning tusindfold,
 Velsigne ham, de have den at takke,
 Og priise Gud, det Godes milde Giver!

I g Sc. siger Herman:

Hvis hun saa vil, Marie! hun har og
 Et Ord at sige her o. s. v.

og i denne Replik, hvor Vægten nedvendigen bør
 falde paa "hun," lagde Hr. J. den urigtigt paa "vil."

Jfr. Ahrends var Måd. Herman, som
 hun rdsørte med megen Flid, stjændt hendes Udseende
 just ikke var saadant, som man funde vente det hos
 Hustruen til den graahærdede Herman og Moderen
 til elleve Børn. Den godmodige Characteer, Måd.
 Herman bør have, var hos Skuespillerinden blan-
 det med et Slags, Unm. veed ikke, om han tor sige
 Stoltladen Dumhed, som just ikke tjente til at foreuge
 vor Kjærlighed for denne saa brave Kone. At ombytte
 synonyme Ord med hinanden, passer ikke altid i Vers;
 dersor bør Jfr. A. ikke sige "Elendighed," for "Jam-
 mer;" heller ikke maae man sige "inte," for "ei," dog
 det er tilgiveligt; men naar Jfr. A. siger:

At finde, gribé, holde, gjennemtrænge
En pludselig, uventet, frydfuld Godhed.

istedetfor:

At finde, gribé, gjennemtænke
En pludselig, uventet, frydfuld Tanke.

Synes det at gaae uden for Grændserne af det, der
bør tilgives. Etjendt Ífr. A. ikke reciterer sine
Vers slet; staaer hun dog langt tilbage for flere af
af de øvrige Elever.

Hermans Døttre vare: Marie: Ífr.
Bust, Lise: Ífr. Thomsen, Hanne: Ífr.
Abildgaard, Lotte: Ífr. Bassoe, Luise:
Ífr. Knop, Julie: Ífr. Krabbe. Disse
Køller ere næsten alle uden Undtagelse yderst ubety-
delige, den største er Maries, som med Hæld udførtes
af Ífr. Bust. Unm. vil til Bevis blot anføre den saa
stjøndt sagde Replik i 5 Ec.; "den eiegode Tomfrue Lise
Hermann, som falbes kun for Moder op ad Dage,..
var vel forvaret hos Ífr. Thomsen; den spidsfindige
Lotte, "der er en eiegod, velignet Pige, hvis Mund
kun stundom lyver lidt paa Hjertet,.. havde i Ífr.
Bassoe fundet en upættagelig Fremstillerinde; vel
havde Skuespillerinden gjort, om hun ved den Replik

Ga! og hvis var Gylden?

Hvis Tomfrue Lise, som hun havde lovet
Smukt havde været med i Morges tidlig,
Og hjulpet os

istedetfor at vende Ryggen til Lise havde seet paa
hende. Den vrede, uforstammede Zone, hvormed
Julie spurgde:

Men hvorfor skal ei Moder vide alting?
var neppe den rigtigste. Ikke ilde blevé Hannes Re-
plikter sagde af Jfr. Abildunggaard, som derimod i San-
gen syntes at ville en anden Bei end Orkestret.
Quije har kun fem Ord at sige.

Som den unge Herman forekom Hr.
Schjern Unm. noget spændt og svulstig, en Egen-
stab, som især ved en ufordærve Yngling, som Her-
man, der er opdraget af Fadet, som hans, er
meget paafaldende, og som Hr. Sch. burde have
segt at undgaae. En Hovedaarsag til denne utidige
Heitrafenhed troer Unm. det at være, at Sjuk-
ket var versificeret, da Skuespilleren paa flere Maas-
der, som f. Ex. ved sin Recitation, rebede, ikke at
være meget fortrolig med dette Slags Skuespil. —
Gamle Hermans andre Sonner, Frederik, som

har en Replik at sige; Ludvig, Ferdinand og Vilhelm; vare Blink, Knudsen, Poulsen og Etti. — Mine, en ung Paarørende, og Hedvig, Tjenestepige, ere ogsaa meget ubetydelige Personer; Fr. Sannes udførte den første og Fr. Hedeberg den anden. — Tette, en lidet faaderlos Pige, blev upaaklageligen sagt af Fr. Borresen.

Ole Rude: Hr. Lund. Hr. L. var i denne Rolle ikke ueffen, og frembragde sine Replikker i en passende bondeagtig, men dog dertil inderlig godhjertet Tone; de mange Armbevægelser, Hr. L. brugde, syntes derimod ikke saa rigtigt anvende til denne Rolle.

Som Dorothea opfyldte Fr. Olsen ikke de Fordrinjer, man med Grund funde gjøre på hende; der herskede saavel i hendes ellers saa sjeldne stjonne Versrecitation en vis underlig Kunst, som gjorde et ikke behageligt Indtryk, og heller ikke tjente til at vinde Tilskuerne for Dorothea; ogsaa mislykkes den Forsærdelse temmelig, som Skuespillerinden vilde udtrykke ved Ordene: "vort Huus faldt sammen." Derimod var den bestedne Tone, hvormed Dorothea begyndte: "ikke mig tilkommer mindste Nød," o.

s. v. meget passende; og gjorde sædeles en hældig Virkning lige oven paa unge Hermans høie, declamatoriske Zone. I den lange Replik, Dorothea har, hvor hun fortæller Tildragelsen med Herman, gjorde Fr. D. en temmelig lang Pause ved Ordene: "hvorpåledes hun da laae der zittrende," og længere nedre bleve disse tre linier:

Med den Fortvivltes Krampestyrke greb hun
Eit Barn, og vilde reise sig af Leiet,
Og drømte Kraft til Flugt, og faldt tilbage.

sagde to Gange, for ikke at gjøre den anden Pause. Efter endt Forestilling fremtraadde Hr. Jordhei og fremsagde meget vel en vacker Epilog, hvorpaa Kongens og Kronprindsens Portraiter i Basrelieff blevne frembaarne og bekransede, og blev en Sang af Hr. Prof. Nahbet affjunget — Parterret bis- faldt denne Heitidelighed med et tredobbelts Hurra. Det Ønske, en stor Deel af Tilstuerne lydeligen til- fjendegav, at faae Sangen gjentaget, blev af Bed- kommende ikke opfyldt. — Onsdagen den 4de Fe- bruari gjentoges Forestillingen, og gaves Stykket i det hele hældigere end første Gang. Fr. Ahrendts sagde rigtigen "gjennemcænke" og "tanke," og

Jfr. Olsen ikke alene kunde sin Rolle godt, men spilte den ogsaa i enhver Henseende ulige bedre; det stærke Tryk paa "sine" i den Sætning: "tilkjøbte hende for sine Penge Ly, og Hjælp og Pleie," var vel ikke saa ganste rigtig; ogsaa sagde Jfr. O.; "det er for meget til Spag, til Alvor et det for lidt," istedetfor "utroligt."

Den 1ste Februari opførtes endvidere: de giftefærdige Piger, Comœdie i 3 Akter af L. B. Picard, oversat ved R. L. Rahbek, Professor. — Da Rummet ikke tillader, heelt at indføre. Unm. Mening om dette Stykke og Udsærelsen af det, og han ugerne vil afvryde førend Enden, udsætter han at omtnale dette Stykke til næste No., særdeles da de Stykker, som paa Søndag spilles, alt forhenværende givne, og altsaa ikke udfordre saa vidtligstig Omtnale.

G y r i t h e.

(Fortsat.)

Chorene i 4 Akts 1 og 6, 7 Sc. tilstaaer Unm. helst at ville erkjende, her finder han Fors. at have

gaaet de Gamles Chor nærmere. Folket på begge Sider tage Deel i Handlingen og forstærke Interessen. Kun at Fors. har været saa lidet lykkelig i det poetiske Udtryk, og den frastige Tone, han her med Dristighed burde grebet. Det svarer saa ringe til den saxiske Skjalds stolte Quad om Hildigers mange Værker, at Saxonene synge ~~faa~~ nemlig dige og uden Tillid til deres Ræmper

Dov hans! Sværd! hans Blif forblinde!
Du vor Herre og vor Gud!

denne sidste Linier røber ogsaa alt for meget af en vis geistlig Tone, der neppe herstede for Christendommen. — Den Ænderlighed, Unn. gjerne vil tillægge den, berøves den aldeles ved det foregaaende om Kogleriet, som Unn. vel vil troe vore Forsædre ikke have undset sig ved at tilstaae; men som i et saa vigtigt Øieblik og uden Nødvendighed ikke før forfunkle Hildigers Heltedaad. — Mere hældigt er de Danskes

"Aser lad nu Danmark vinde,
Freias Ven! befrie sin Brud!..
men saare Skade er det, at den herlige stolte Skildring af Hildiger

Ellers staer trenende mod trenende,
Han stander een mod tre,
Ved en saa uriktig Versification og mat Prosa som

Oste kan det sig hænde,
Man ser ham at følde faaer see.

Stilles fra de efterfølgende Vers:

Han er Saxonens Ære og Danmarks Gru
Kong Gyvard har ham saa kjer,
Lyster Dig Haldan at fældes nu
Saa venter Dig Hildiger.

Vi have nu seet Hildiger i sin fulde Værdighed, og
vor Forventning hæster sig aldeles paa Haldan. —
I Thorkilds Sang overraskes vi ikke, men en vis ædel
Simpelhed, fordringelses Lillid ligger deri, naar han
synger:

Saa stærk kan ingen være
Som Haldan, naar han gaaer
I Kamp for Danmarks Ære,
Og for sin Mose han slaaer.

at vi strax overgiver os ham ganste og ønske ham af
Hjertet den retfærdige Sæter. — I denne Spænd-
ing griber det førende Thor dog saare passende ind
med den kraeftige Opfordring til Afgjrelse

Glaer ~~E~~^{en} Skjolde mod bunende Skjolde!

Gværd, møde det blinkende Gværd!

vi føle os aldeles i Kampfredsen og blande os i det
deelstagende Chor.

Inderlig skjent finder Unm. i 6 Sc. Ternernes
Chor, at Freia ei nægter Danmark sin Beskyttelse

Førend selv den danske Pige
Quæler Trostlab i sit Bryst.

en høpperlig Skildring af Kjærlighedens sande Værd,
og hvori vi tænke os Gyrithé i al sin Fortreffelighed,
som Landets Skvæsgudinde, hvortil saa passende føl-
ger det forenede Chor

Da skal dine (Freyas) Luer binde
Danmarks Haab til Danmarks Lyst!

Man troe ikke efter disse Unm Invendinger mod
Gyrithes Chor, at der er et erklæret Fiendstab
mellem ham og Chor i Almindelighed. Nei alene mod
disse stadselige Operachor, hvor vi kun see Perso-
ner fremkomme for at synge uden at det falder af Hand-
lingens rigtige Følge, eller disse Pragtoptoge som f.
Ex. i Aks 9 Sc. eller disse Echo af hvad vi alleiede
vide, er det Unm. ivrer, i det han efter sin individuelle
Følelse finder dem aldeles upassende for et Digt, som

Gyrithe. — Han finder at det hindrer det opbeiede Dramas fulde Virkning, at det drager os fra den Storhed, det charakteristiske Mandshjerte, (om jeg saa tor si) der havde fængslet os. — De smage af en vis forkjælet Utydelighed i vor Bevidsthed om det Sande og Skjenne, og overalt opholder vor Stræben efter den fulde Udvikling, samt tydelig Bisched om Characterernes og Scenegangens harmoniske Forbindelse. Unm. troer her at turde beraabe sig paa Ewalds Følelse af denne Sandhed; thi han har saare hældig undgaaet denne Anstodsscene i sin Balders Død, ihvorvel han med mere Undskyldning i sic fine erotiske Malerie torde have benyttet sig af disse Diens og Drens Kjælenheder. Man vilde sikkert været Forf. meget takskyldig, om han med en iagttagende Dekonomie havde forvandlet disse sine Skjedebørn med synderlig lyrist Dristighed til fuldkomne Chor, væsentlige Dele af Handlingen, hvor ved han af den almene forhæiede Interresse gav vore Indryk mere Levenhed; benyttede sig alene deraf, efter Schillers Udtryk, som et Kunstorgan, der hjælper til at frembringe Poesien, ved Afvexling, Nyhed og Styrke. Hans genialste Skaberaand maatte da med critisk Upartisched udslette alt, hvis Dannelse

røbede Operasmag og viist en synderlig Flid i den finere Omdannelse, for at bibringe det den Fuldkommenhed, som Gulzer har viist, de Gamle lagde i Choren. Neppe var Æmnet Forfatteren imod. Dannerfolket og Gyrithes Tærner viste en aaben Markt for hans Genie og Dannelseaand, vort Hjerte og vor Villie var hans.

Reent ud at ønske, Gotf. ville have givet Slip paa denne Idee, kunde synes paa en Maade at stride med den velsalende Schiller om Chorets Brugbarhed, med hvem det vilde være utilgiveligt i Smagens og Kunstens Rige at twiste om idealste Synspunkter. Kun tilføier Unm. at det producerende Genie bør indskrænke sig inden^{for} Muelighed, der ikke overstrider Dets Kræfter.

At Unm. har tilladt sig denne Vidtloftighed over, og Analysie af Gyrithes Chor er stæet for at godtgjøre med Grunde den Overbeviisning, han forud har utret, at de ned sætte meget dette Digs dramatiske, og særdeles, sande æsthetiske Værd; han understriker aldeles P. A. Heibergs energiske Ud-

brud: "Smagens Rige taaler ingen Despotisme: dens Undesaarter er frie Folk.

(Fortsættes.)

Det Unm. d. 10de Febr. tilsendt anonymt
Brev har Indsenderen gjort ham opmærksom paa en
Urigtighed i No. 15, hvilken han herved vil rette.
Feilen er denne: pag. 226 staaer, at Gyrithe siger
folgende Ord: "Hvor er mit Folk? o. s. v.", efter
at hun er kommet sig af sin Ufmagt, hvilket er urig-
tigt, da disse Ord fremfores førend Gyrithes Daas-
nelse; dog gjør dette intet til at formindste den om-
talte Feil, da Spørgsmaalet bliver lige urimeligt,
enten Gyrithe reiser sig af sin Ufmagt eller fra Alvil-
des Barm; Stedet, hvor de Danske staae, bliver dog
upassende, især da Bolvise har sagt til Ejermér:
"Lad dine Mænd fordrive Hoben," o. s. v.; og var
der end ingen anden Urigtighed, er det dog en, at
Saxerne blev staende ubevægelige efter Bolvises
Raab: "Kom Saxer her! Huld Eders fundne Dron-
ning.. Den ærede Indsender tilgive, at hans
Grunde end ikke havde overbevist mig. — Den an-

den Anke, Inds. gør imod det om Gyriche i No. 15 indrykkede, er derimod rigtigere, og Ann. er-
kjender villig deri at have forseet sig.

I Søndags gaves Giældsbeviset og Pa-
schaen fra Suresne; Søndagen den 22de Fe-
bruari gives: Den lille Uglispeil og Gyvso-
veren eller Gjengangeren på Slottet
Beausol, Lybstspil i 3 Acter efter Dumaniant og
Røkdebue af Prof. Rahbek; og Tvillingerne
fra Bergamo, Comoedie i 1 Akt af Florian,
oversat af D. Samse.

Øverdagen den 28de Februar opføres til
Benefice for Talent og Flid for den fortræffelige
Sanger, Hr. Concertmester Dupuys: Ungdom
og Galstab og Balletten Landsbymøllerne
fra Provence.

Den tilsendte Unekdote om den unge Theater-
recensent, der stod Skildvagt, kan ikke indrykkes;
Indsenderen bedes deraf at lade den afhente hos
Udgiveren.

For
Sfue spil hinde.

E t U g e b l a d.

No. 18.

Udgivet af Thortsen, Stud. Juris.

Trykt og forlagt hos E. M. Cohen.

De giftefærdige Piger. Kan dette Stykke end ikke faldes særdeles godt, er Picards Navn dog Borgen for, at det ikke er uden al Værd; det, der især fortjener Noes ved det, er den Maade, hvorpaa Forfatteren har vidst at give et temmelig kjeds sommeligt og meget uDRAMATISK Sujet den Grad af Interresse, der er udbredt over nærværende Stykke; vist nok har han for at naae dette sit Niemed taget sin Tilflugt til Bipersoner, hvilke han har givet en Betydelighed, som om end Titlen nogenlunde hjemler den, dog skader de Personer, på hvilke Hoveda handlingen gaaer ud, nemlig Gainville og Louise, som ikke alene ere blevne aldeles lidende, men endog temmelig flauue Personer; hvorimod Corsignac og Therese mere interessere os, for ikke at tale om

Ursula, hvis Øvervægt dog nogensunde kan forspuges. Forfatteren maa enten have haft en usædvanlig noie Riendstab til Gruentimmerne og deres Tænemaade; eller ogsaa maa han ikke have meget heie Tanker om dem; i det ringeste forekommer den Maade, hvorpaa de i hinandens Mørværelse lægge Planer til at erobre en Mand, de aldeles ikke kjende, og hvis Ravn de nyligen første Gang høre, Unm. at være intet mindre end delicat og temmelig stridende mod den i det ringeste udvortes Blusardighed, etc. Hvert velopdragede Gruentimmer i Almindelighed bør forudsættes at have; og urigtigt i enhver Henseende troer Unm. det at være, at antage det for Forfatterens Mening, at skildre os alle disse unge Piger, som udlærte Coquerter, der have tagt enhver Undsættes Gelelse. Overhovedet lader det, som om Forfatteren ikke ret har været enig med sig selv om hvad Caracterer, han skulle tillægge disse unge Piger, fun Ursulas og Thereses ere nogensunde bemærkte. Det, der altsaa vel mest har raadet til Oversættelsen af dette Stykke, har uden tvivl været dets store Bequemhed til at opføres af Eleverne; Unm. vil blot anføre et Sted af selve Stykket —

I. g. U. 5 Sc. — til Berriis for denne sin Præstand,

neenlig det, hvor Corsignac saaledes taler om de tilstædeværende Piger: „ (til Louise: Jfr. Thomseñ) ”hvilken Ustydighed, hvilken Redelighed i dette Blit;.. (til Therese: Jfr. Bassøe) ”hvilken elskværdig Skønhed i dette Smil;.. (til Pauline: Jfr. Ahlgård) ”hvilken følsom og romantisk Minne;.. (til Agathe: Jfr. Ahrendsg) ”hvilken ædel Stolthed i hele denne majestætiske Skabning..“

Hr. Jordbø i var Jacquemin, en temmelig underlig Person; han har en ikke vidt omfattende Forstand forenet med et godt Hjerte, han er bidsig og i sin Bidsighed urimelig, men hans Brede lægger sig hurtige, og naar den har lagt sig, fortryber han alt, hvad han har gjort og er færdig til at bede endog sin egen Datter om Forladelse; ferresten er han aabenmundet, og synes at have den Orm, at ville gifte alle Piger bort, og at være ”næsten værre end Mæren Gistekniv i gamle Dage..“ Hr. J. udførte denne Rolle med sin sædvanlige Flid, stjendt det lod, som om han var forvirret i Charakteren, og ikke ret vidste hvad han skulde forestille, hvoraaf da fled, at den alligevel temmelig uinteressante Jacquemin blev det end mere. J i A. 2 Sc. sagde Hr. J. den Replik: ”hvem er da den lyksalige Dødelige?..“ to

to Gange, hvilket lod heelst besynderligt, da Therese allerede efter den første Gang, Spørgsmålet fremførtes, havde bestrevet ham, og havde denne Repetition sikkert givet Anledning til en Forvirring, dersom Thereses Fremstillerinde ikke havde fasset sig, og indflettet en Replik, hvori denne lykselige Dædelige blev nævngivet. Ombyttelsen af Navnene "Ugathe," og "Kuise," i 2 A. i Sc. gjorde en meget ilde Virkning. Meget hældig var den Maade, saavel i Mine, som i Tone, hvormed Skuespilleren begyndte 3 A. 3 Sc., hvor han fortryder sin uylige Opbrusen.

I Gainvilles Rolle viste Hr. Simonsen sig paa en Maade, der ikke kunde andet end bringe til at gientage det Onste, Unm. allerede en Gang tilforn har utret, at Hr. S. maatte forstaanes for at spille Roller i alle Fag; særlig synes Roller, som nærværende Gainville, at høre til dem, der ligge uden for Hr. S. Scala. Skuespilleren manglede aldeles al den mandige Elstværdighed, der aldrig maa være borte fra Elsteren paa Scenen, og i dens Sted var traadt en ækkel Blødagtighed, der ikke paa nogen Maade kunde tjene til at vække vor Deeltagelse, noget Forsatteren vel kun har gjort lidt for,

men som Skuespilleren dog før føge at opnaae; "sove baade Digteren og Skuespilleren, da farvel Skuespil." Scenerne med Louise var de uhældigste for Hr. S.; hvorimod Scenen med Ursula i 3 Akt udenivvl var den mindst maadelige.

Corsignac: Hr. Schjern. — Unm. har tilforn roest denne Skuespillers Utvungenhed paa Theatret, og hvor præieværdig den endog er, og i hvor stor Grad, Corsignacs Rolle end tillader den, troer Unm. dog, at Hr. Sch., særdeles betragtet som begyndende Skuespiller, driver den for vidt, især da han ikke overalt var frie for lave og uædle Gebærder. En grændseles Frihed paa Theatret er overhoved Tegn til en grændseles Selvtillid, og denne er, vil enhver letteligen indse, et afgjort Middel til ikke alene at standse saavel Begynderen, som den Eide, paa Kunstens Bane, men endog til at drive dem tilbage. Gjælder end ikke den Regel: "hvo der ikke gaaer frem, gaaer tilbage," ikke saa afgjort i Kunsten, som i Morallæren, saa er det dog vist, at naar for sterk Selvtillid betager Skuespilleren, han da efterlader de Forsigtigheds- og Klogstabgregler, han tilforn anvendte, fordi han ansaae dem for uundværlige, og dersor nu strander paa de Skjer, han ved dem

tilforn havde undgaaet, og altsaa langt fra at gjøre Fremstridt, endog ikke engang bliver staaende paa det Punkt, hvorpaa han stod. Ingen troe, at alt dette er sat aldeles med Hensyn paa Hr. Schjern; Unm troer og ønsker ikke, at Hr. Sch skulde nære denne saa farlige overdrevne Selvtillid; blot i Almindelighed ere disse Bemærkninger, som uvilkaarligent paavang sig Unm., henkastede. — Skjendt Hr. Sch. i sin Corsignac just ikke kildrede Gasconieren, havde han dog lagt en Deel Interesse i denne Person, hvis Enurrighed ene kan indtage os for ham, og udslatte det ikke fordeelagtige Indtryk, hans Jagt efter en rig Vige, ligemeget hvilken, nødvendigen maa gjøre. — Aldeles urigtig troer Unm. den Maade at være, hvorpaa Hr. Sch. behandlede de Neplikter i 2 U. 8 Sc., hvor Corsignac ved at iuds bilde Pauline, at han sympathiserer aldeles med hende, vil søge at vinde hendes Haand og hendes Formue; den Tone, hvormed, og den hele Maade, hvorpaa Hr. Sch. lagde dem, kunde umueligen andet end bringe Pauline til at troe, at han gjorde Mar af hende og hendes Galerie, og gør Corsignac dette end i Hjertet, er han dog meget for klog til ved at følge sin Overbevisning at stille sig ved Pauline og hen-

bes Penge. Unn. erører, at Corsignac i denne Scene aldeles bør stemme i samme Tone, som den affectert følende, temmelig uvittige Pauline angiver, og gjort alt for at naae sit Ønske. I 3 U. 8 Sc. indtøb ved en Skjedeslosshed af Corsignac en Forplamring, hvoraf man kun ved Tab af sund Sands og Mening reddede sig.

Ledoux, den temmelig indskrænkede, halv-tredindstyveaarige, ligefremme, med Stadens Positesse ukjendte Landmand, fremstillede Hr. Haack med et aldeles upassende forseilet Kaninerjunkervæsen. Hr. Wildt, som først var beskemt til at udføre denne Rolle, men ved Sygdom hindredes deraf, havde udentvivl givet den langt rigtigere; hermed vil Unn. ingenlunde sige, at han anseer Hr. W. for mere talentfuld og brugbar end Hr. H., blot Roller, som denne, troer Unn. netop at være lige saa passende for Hr. W., som upassende for Hr. H. Hverken i Tone eller Afsærd visste Hr. H. den saa aldeles pretensionøse Mand, der villig esterkommer enhvers Besalinger, og tilbyder sig, altid at være til Tjeneste, naar Ifr. Agathe ingen anden Mand kan saae. I 1 U. 4 Sc., hvor Ledoux figer: "hvilke Talemaader!.. ber disse Ord neppe fremfor

res i en fortørnet Tone, som Hr. H. gjorde, men snarere i en forundrende, da de Talemaader, Cor- signac bruger, vijnok maa være Ledoux fremmede. De Ord: "men da jeg nu ikke mere kan være dem til nogen Tjeneste her, o. s. v." bør udentvivl siges til Gainville, som han nyhigen har været til Tjene- ste, og ikke til Ursula. At Hr. Ledoux var 50 Aar, og saae ud som Fader til de unge Piger, var vanste- ligt at opdage.

Ifr. Uhrengs var Agathe Permont, den ældste af Hr. Jacquemins Dihndlinger, og var ret brav denne giftesyge Coquette, der "har været for stolt, og sagt nei til mangt et godt Parti, for nu, — af Frygt for at døe ugift — at tage tiltakke med en gammel Ungkarl.. Den grove Tone, hvor- med Ifr. Uhr. i 1. 4 Sc. siger: "hvad behager min Herre?.. var vel noget for militairist; derimod sagde Skuespillerinden særdeles hældig følgende Re- plik: "O Jagten er mit Liv; og jeg er ogsaa en ganske hældig Jæger;.. hvorved ogsaa den selvtil- fredse Mine var meget passende. Krigtige forekom- mer det Anm., at Agathe i 1. 9 Sc. lurer, da da man derved maa bringes paa den Formodning,

at hun hører, hvad Efterretning Corsignac giver Ursula, og altsaa ikke af denne vil lade sig narre.

Pauline er en meget flau og usammenhængende Person, hvorfra man med Vanskelighed vil kunne danne noget Heelt; Jfr. A b i l d g a a r d gjorde ufortroden sic til at give den Interesse, men forgæves. Overmaade vel sagde Jfr. A. blandt andet denne Replik i i A. 5 Sc.: "Sulde dette være det afgjørende Dieblif, mit Hjerte ventede, „ hvor man saa tydeligen opdagede det fremkunstlede Sympathie, der viste, at Pauline letteligen kunde sige det samme ved ethvert Mandfolks Komme.

Ursula Rovigny: Jfr. Olsen. Med megen Flid og Hæld udførte Jfr. O. denne vist ikke lette Rosse, og manglede Skuespillerinden end iblandt den Lethed, som man bør vente hos Ursula, der i Kostskolen i Hovedstaden har lært saa mange suniske Sing, saa eftatte hun dog dette fuldeligen med mange andre Fortrin. Særdeles lykkedes de Scener, Ursula har med enkelte af hendes Veninder. Meget Tak er man Jfr. O. skyldig, fordi hun ved sit Spil noget formildede de stundom for skarpe Træk, hvormed Forfatteren har tegnet Ursula, da det vilde være unaturligt og saare ubehageligt, at

finde en saafconcentreret Rederdrægtighed hos en saaung Pige. 3 U. 12 Sc. med Sainville er Ursulas Triumph, og denne Sc. gav Istr. D. med en ikke almindelig finhed. Meget ubehagelig og temmelig vædel var den Tone, hvori Skuespillerinden i Slutningen af 2 U. 14 Sc. sagde: "han tager mig."

At Istr. Thomsens Hlid uagtet, lykkedes det hende dog ikke at hæve Luises Rolle, og sjældt Tørsateren unagteligen her maa bære den mestte Skuld, kan Skuespillerinden dog ikke aldeles frikjendes. Wel er Louise intet stark lidenskabeligt Menneste, men hun bør dog ikke være saaledes, at Ursula har Ret, naar hun siger: "Louise er en kold, ligegyldig Sjel," men saaledes var Istr. Thomsen. "Hun er god, vacker, ligefrem; ligefrem er ikke dum," siger Jaqvemin; men der gives dog et Slags Ligefremheds, som meget nærmer sig til Dumhed, eller i ringeste til en fuldkommen Uddannethed, og denne er det, Istr. Th. urigtigen havde paataget sig. Røespærdigt havde det overhoved været, om, ligesom Istr. Olsen formuldede Farverne i sin Rolle, Istr. Tomsen havdt forbeiet og oplivet Farverne i sin.

Den overgivne, sharpseende, spidsfindige Therese tabte intet ved at fremstilles af Istr.

Bæsse. Hun var aldeles den aabne, muntre, femtenaars Pige, der, klogere end alle de evrige, indseer Ursulas Rænker og ved enhver Beilighed lader denne føle det. Noget for spidsfindigt sagde Jfr. B. imidlertid det "Jo, Far!.. i 1 U. 2 Sc., hvor imod disse Replikker: "ligesom de store til at gjøre sig yngre;.. "hvor hun er stedst;.. "og Ursula faaet ingen.. o. m. fl. bleve fremferte med den hældigste og meest passende Tone, som Jfr. B. overhoved i denne Rolle syntes ganske paa sit Sted.

Bed den gjentagne ulige bedre Forestilling den 4de Febr. havde Hr. Jordhei aflagt den upassende Liberietjole, hvori han første Gang spillede. Hvorfor han, ligesom ved den første Forestilling, i 1 U. 6 Sc. sagde "ældste Moder i Huset,.. stjønnes ikke.

G y r i t h e.

(Fortsat.)

Jorf. har meget vel efterkommet den vigtige Sulzerste Regel: "die erste Sorge des Dichters geht auf die Wahl eines interessanten Inhalts," vores

naturlige Retsfærdighed indtager os strax aldeles for den ulykkelige Gyrithe, og sætter vor Opmærksomhed i Virksomhed. — Alt ligger vor Hjerte saameget nærmere, som Forf. af vor patriotiske Følelse knytter en levende Følelse mellem Gyrithe som Danmarks Kongedatter, og os som Danmarks Undersønner. Denne Interesse er ikke lidet vigtig for Fædrelands-Digteren, helst som den saa let gaaer over til Enthusiasme, naar han deraf veed hældig at betjene sig, som i den vigtige Evelamps Scene o. fl. Steder. — Den Bemærkelse troer Unm. imidlerstid hidherende: at Forf. alligevel ikke burde tilføjet paa Titelbladet "Danmarks Frelse," med Hensyn til Lessings fine Regel om Titelvidtløftighed; thi det er unægtelig en vigtig Fortjeneste, der falder Digteren selv til Fordeel, at han paa ingen Maade lader os sine Knudens Opløsning før Tiden; enhver Bestemmelse, der leder dertil, svækker vor opvakte Nyhedsjerrighed, og river os ud af den lykkelige dunkle Uvished, i hvilken vi følge Digteren saa aldeles hengirne. Hertil kommer, at Forf. med saa lidet Held tilfredsstiller den derved bevirkede herlige Spænding, han stiller os i en Række af Oprind Gyrithe i et altofor egoistisk ufordeelagtigt Lys, og lader Danmark saa

aldeles i Slugge, netop det Modsatte af hvad vi ventede. Denne dørste Kolighed, denne lettroende og underkuede Stemning hos det tappre Dannersfolk, som Gyrithe flere Steder anklager, s. Ex.

Saa staer jeg midt i Danmark uden Bistand.
Mit blinde Folk høit jubler til mit Bryllup; o. fl. St.
oppække hos os megen Uvilliie; helst nær vi høre
hende tillsige udtryde:

Vil Danmark stride, saa har Danmark vundet,
Unm. kan ikke nedskrive denne Mening uden at udo-
pege den Fortjeneste, N. Ebbesens Digter heri saa
fortrinslig besad. Vi see hos ham Landets ulyk-
elige Forsatning og Tyranniens Magt at oppække
vor Medlidenhed, men ikke en ydmigende Medynk.
Saadanne Lænker har aldrig betynget Danskes
Barm, at jo en enkelt Friheds og Mandigheds
Gnist ulmede, om endogsaa som Bjarmer siger:
"Fast øde Landet er.. Mon det ikke havde været
bedre om Digteren istedet for de mange tomme Sce-
ner i de to første Acter, (hvori vi ikke høre andet
end tom og afmægtig Slangerøst hvisle om Gyrithe)
havde bragt os Dannersfolket for Nine i Begreb med

et Anslag, der gik ud paa at frælse deres Prinsesse og bryde de slaviske Kænker. Dette under den vise Rolfs Bestyrrelse, der vel formaade for enkelte brave Danske at afhylle Bjarmers lumste bedøvende Blændeværk. (Overalt falder den Ethed til at troe Gyrithes Willighed i at ægte Syvard, hverken Folket eller Gyrithe til Ære.) Maar dette Anslag da motiveredes indtil Haldans Ankomst vilde dets Mislykkelse bringe os til den yderste Punkt af Forviklingens La-byrinth, og vi saae da Haldan med mere Glæde og Beundring, som da og vor Velvillie mod Folket var højere. At Stykket herved havde vundet i Handling formener Unm., og der havde været en saare stjøn Parallel in mellem Gyrithes og Folkets ivrige Beskræbelsel til fælleds Frelse, (at forstaae begge moatte være uvidende om hinandens Forehavender.) Maar man beeænker, hvormeget der vovedes fra Landets Side ved at een traade i Kamp mod den stærke Hildiger, vil man finde, at dette Anslag var vel valgt og grundede sig mere paa Muelighed, stjøndt det er ret suukt sagt.

Maar blev da Dannemark saa arm paa Kjemper,
At det ei har for Hildiger en Vane?

Efter denne noiere Forvifling croer Ann. at baade Gyritche og Haldan havde kommet i et fuldere lys, og, at Digteren derved mere havde vundet i vort Hjerte, er unægteligt, thi den Frihed at knytte Knuden paa vor delicate Følelses Bekostning ved den blinde Modløshed og Dumhed, han tilhægger Folket, er ikke tilgivelig. Hoo' slaaer ikke Dinene ned ved at here de danske Krigere, paa det eneste Sted, de fremkomme for Gyritches Skyld, juble med Saperne;

Møn er fundet,
Kongen har vundet,
Til Glæde! til Glæde! Danmarks Mænd!
Kongen har fundet sin Brud igjen.

Hoo' er dansk og blues ikke ved at have Forfædre om hvem vi høre:

Nivilde.

Skal Gyvard favne Haldans skønne Mø?

Rolf.

Og Danmarks Rige overgaar den Skjændsel,
At i dets Øfjed Økjoldungens Datter
evinges

At gaae i Brudeseng med Landors
Stende?

Uhørte Skam! o! bortriv danske Drenge!
 Det Væv af Øndskab, som omringes jer.
 paa en Tid da Gyrithe erklærer: "Vi Dan-
 mark-stride, saa har Danmark vundet; fun-
 en Nidding som Boldvise kunde sige:
 Mod Gyvards Magt vi kan Dig ei bestytte,
 Og kunde vi det end, vi vilde ei.

(Fortsættet.)

I Søndags gaves: Twillingerne fra Bergamo og den lille Uglispeil og Gyvoveren eller Gjengangeren på Beausolgaard. Da deels en Upasselighed hindrede Ali m. fra med Opmærksomhed at give Ugt paa Forestillingen, og han deels ikke kunde blive til Enden, opstætter han at sige sin Mening til en gjentaget Forestilling, hvilken, i det ringeste af det sidste Stykke, snart kan ventes; kuu vil han i det første Stykke nævne Hr. Lund, og i det sidste Fr. Bust, som herdeles brave, og troer han, at den førstnævnte tydeligen har lagt for Dagen til hvad Fag han ver dannes. — Søndagen den 1ste Marti Godstendene fra Landet.

Rettelse.

I No. 15, Pag. 249, staar Agnes Bernauers
 rin, læs: Jeannette Montaldi.

For
Gfue spil hñdere.

E t U g e b l a d.

No. 19.

Udgivet af Thortsen, Stud. Juris.

Trykt og forlagt hos E. M. Cohen.

Den 15de Februari gaves anden Gang Giældgs beviset. Hvad Udsørelsen af dette Stykke angaaer, kan Num. næsten aldeles henholde sig til de i No: 8 indførte Bemærkninger. Hr. Simonsen var som forhen meget brav; Istr. Basses fortræffelige Udsørelse af Caroline viste atter, hvormeget man af hende kan haabe; Hr. Lund og Hr. Wildt var næsten maadeligere end forhen; Hr. Rongsted havde dennefinde afflagt sin Halvmaanefigur. Da Stykket ikke er trykt, kan Num. ikke ansere alle de Steder, hvorpaa Hr. Bruhn, skjøndt han var mindre flot end forhen, strandede. Hr. Bruhn gjorde den dosmeragtige Glyngel eller slyngelagtige Dogmer v. Aylbach aldeles til et reent Haarehoved, der manglede endog ethvert Spor af den Opdragelse,

Som Wibach dog nedvendigen maa besidde. Til det i No. 9 om Paschaen af Suresne indførte, har Unn. intet at tilføje; det i Fruentimmermund temmelig upassende Ord: "Gilding," var forandret til "Fiegel," om denne Forandring just var den hældigste, vil Unn. ikke afgjøre. Hr. Rongsted funde lige saalidet af sin Rolle som forhen.

G y r i t h e.

(Fortsat.)

Denne lave, ja nedrige Charakteer hos enkelte Personer var passende f. Ex. hos Bolvise, Thora og Bjærner, men dennes Udmindelighed er heist stødende, og naar man bebreider en vis Forfatter, at han bestandig skildrer os ædle og stjonne Characterer, saa kan man her med Sandhed sige, at Forf. Styrke har bestaaet i at give sine Personer ingen Charakteer; af dette Slags er Bolvise, Usmund, Bjærner og Thora, der, foruden deres tilsyneladende Unnødighed, støder vor Felelse ved et ubehageligt Vendekaaberie. — Nedrigte og lave Charakterer maae være skarpt tegnede, om de istedet for Kulde og Modvillie skulle kunne vække vot Interesse. At Forfatteren har haft Mangel og Ilbe-

Stemthed i sin Plan stode vi ogsaa paa hos Ternerne, der først blindt hen paa Bolvises Raad tale om skjændig Elskov, og siden med krybende Sledsthed i 2 U. 1 Sc. sinigre for Gyrithé, og strax derpaa i 7 Sc. knælende bede Kong Gyvard:

Hav Maade, miskjend ei vor Trostab!
og nu atter i 3 U. 1 Sc. til Gyrithé:

Men af! dine Blit
Ere Tornestik!
Dit sørgende Smil,
Og din lave Røst
Er som Dødens Piil
I alles Bryst.

og dog til Slutningen i 4 U. 6 Sc., stjøndt de passe snue paa hvert af hendes Skridt, synge om Trostab og Trostabs Seier. Den Regel, at Charaktererne maae paa det fineste og forstjelligste udtrykkes med Sandhed og Tydelighed, finder man, Forsatteren aldeles ikke har haft for Nine, og netop dette ned sætter betydelig Stykkets dramatiske Værd, som en utilgivelig Man gel. Det kjeder at høre flere Personer i een og samme Tone, den Eensformighed i Dialog og Handling, bringer dem i en kold Ørkessleshed hvori de falde os meget til Byrde, som et ubehageligt paarrængende

Gelstab. Den dramatiske Digtekunst fordrer en noieregnende Detekonomie, der bør befrie os fra alt, hvad som røber Ildstrækning og Unødvendighed, f. Ex. også Skjaldene; de fariske Høvdinger, Freias Præster og Spaagvinden, (om hende mere siden) og som Digteren ver lade sine Personer handle, ikke fortælle, troer Unm. at det vilde vorde Stykket til Fordeel, om hele 1 A. udelodes, thi i samtlige 10 Sc. seer han intet uden udstrakte Gjentagelser af hvad Gyrithe allerede i 2 Sc. stildrer:

Utgarde Lof' (?) er ei endnu afmægtig
Og Hildiger og Gyvard er hans Trælle,
Og ingen Kjemper, intet Haab om Frelse,
Og Haldan dvæler i det fjerne Rusland.

og vi begynde ligesaa godt paa 2 som 1 A. uden derved at tage i Handlings Gang. Selv Sc. med Alvilde er intet uden dialogiseret Sentiment, der ikke er kraftig nok til at fåengste os, den poetiststjenne Diktion uagtet, og man føler i denne Sc. hvad Batteur saa såndt siger: "For at undgaae Menologens Vanstelighed har man opfundet de Fortrolige, som Heltene betroer al deres Harme og Anslage, men disse Rosse er sædvanlig saa lunken, at Lægemidlet er fast lidet bedre end den Uleilighed man ville hindre..."

I Gyrithes vaflende og ubestemte Charakteer findes
 Unn. Kulde, Blanding af Stolched og Modleshed,
 vidtloftige Deflamationer og udphyntede Begrædelsner,
 der ikke lade os formode den kjælle, ædle Gyrithe,
 vi see i 2 A. 9 Sc. og 3 A. 6 Sc. og en Vaklen, som
 forårsager en vigtig Strid imellem vor Uvillie og
 vor Hengivenhed for hende. Ventelig har Forfatteren
 ladet sig lede vild af Sax. Gramatici hovmodige
 Knipste, der med forsængelig Letslud stødte den in-
 derlig elskede Haldan fra sig. Al den Sminke, hun
 for Uvilde lægger paa det folde Forhold, er ikke
 vægtig nok til at saae vort Hjerte i Troen om hens-
 des virkelig ædle Kjendskab for Haldan. Det væks-
 ker dersor aldeles vor Uvillie at høre hende nævne
 sin Haldan, at høre hende klage:

O Haldan! Haldan! har Du glemt Gyrithe?
 ja endog at udtryde:

Saa hilf min Haldan, giv ham dette Favntag,
 Sæg ham: at hans Gyrithe blev ham troe,
 At hendes sidste Ord var ham og Danmark.

Der er en stor Forskjel imellem Hjertets og den phyn-
 tede Fornufts folde Tale. Vi combinerer dersor ikke
 saa let hin barbariske Heroismus med Begrebet

om den rene, stjonne Kjærlighed, der boer i det
kvindelige Bryst og betvivle dersor ogsaa en Deel
den folde Zone, hvormed hun ytrer sin Anger:

O, jeg selv er skyldig,

Hvi fristed jeg saa grumt den ødle Kjæmpe.

Filloet Kjærlighed er Menneskehedens Skjænsel helse
som Nødmiddel. Elstede Gyrthe virkelig Haldan,
maatte hendes Anger være stor og hendes Zone langt-
sidenstabeligere. Lidenstabben sammenpresser vores
Ord, opflammer til hastige Beslutninger og levnes
ikke Tid til philosopherende Estertanke om det Fore-
gaaende. Vi vakte dersor i at troe om og

for Haldans Skyld hun afflog Gyvards Haand,
eller om ikke Bevæggrundene til hendes haldanske
Paaafaldelse mere laae i den Linie:

Hvo frier mig Arme nu af Ulvens Strube!

altsaa bygt paa en uovervindelig Ristye for den bryndesulde Gyvard. En Uvished, der er saare uheldig
for Gyrthes Charakteer; hertil den aldeles ulidensta-
belige Frostighed, hvormed hun gjensjender sin troe
og tappre Haldan, i den spodiske Triumph, hvore-
med hun forst henvender sig til Kong Gyvard, og

Den Solte Moral, hvormed hun ene værdiger Haldan
I N Øpmærksomhed;

Haaandhæv dit Navn! bliv Danmarks Befrier!

(Fortsættes.)

Epilog efter Skuespillet Herman og Dorothea *), opført af den Kongelige dramatiske Skole i Anledning af Kongens og Kronprindsens Fødselsdage 1807.

Bed R. L. Rahbek, Professor.

Den Skuespiller, der har forestillet den gamle Herman, træder frem:

Forgives vi paalagde os den Evang,
I hvad vi hidtil talte, eller sang,

*) Uagtet denne Epilog allerede tilforn er trykt, troek
Anm. dog, at det ikke vil være Gladets Læsere ukjært-
komment, her at finde den astrykt, særdeles, da den
ikun er saare lidet bekjendt, saasom den ikun over-
lades til Kjøsterne af Gykket Herman og Dorothea.

Til Hermans Hjemstavn Scenen at hensætte,
 Og overlod Tilstueren at gjette,
 S hvilken Verdenspart hans Bopæl saae;
 Thi alle Hjarter. — klarlig vi det saae —
 Ved første Ord om fredsom Fyrstes Dyder,
 Og den Lyksalighed hans Rige under,
 Gjenkjendte fro vort lykkelige Land,
 Belsignte Frederik og Christian.

S gjerne da tilgive og tillade
 At ogsaa vi, erkjendtige og glade
 Adlyde vore Hjarter uden Evang,
 Og tolke Eders i vor Slutningsang.

Gamtlige Schakets Spillende danne sig nu i Gruppe om
 Kongens og Kronprinsens Medaillon, som de bes-
 trandse.

To Stemmer.

Til Lykke, Danmark! med din Fader
 Den fredegode Christian,
 Der blodfjort Hædersminde hader.
 Stolt af at else.s af sit Land;
 O Hædreland! vor Faders Dag
 Glad dine Børns Lykonskning. tag!

Chor.

O Fædreland! vor Faders Dag
Glad dine Børns Lykønning tag!

To Stemmer.

Til Lykke, Borger! i et Rige,
Hvor Borgerværd har Borgerløn!
Hvor Dyder gjøre lykkelige,
Og Fred gør Slidens Bane stjøn!
Vor første Borgers, Frederiks, Dag
Vor Borgerjubel fro modtag.

Chor.

Vor første Borgers, Frederiks, Dag
Vor Borgerjubel fro modtag.

De to første Stemmer.

Karhalige Monark! til Lykke
Fred har bøegnet Dine Aar!
Frugtbare Oliegrene smykke
Din favre Høst, som blide Baar.
O Hæld og Hæder, Christian!
G hædret Fred der ældes fan.

Chor.

O Hæld og Hæder, Christian!
G hædret Fred der ældes fan.

De to næste Stemmer.

Held Frederik! Held Marias Mage!
 Tryg er vor Lykke i dit Hegn!
 Aigodhed frede Dine Dage
 Som Du din elste Fødegn!
 I hūuslig Lykkes Fædreland
 Vær selv den lykkeligste Mand!

Chor.

I hūuslig Lykkes Fædreland
 Vær selv den lykkeligste Mand.

Almindeligt Chor.

Hver Kronens og hver Dydens Lykke,
 O Frederik! belonne Dig!
 Med Oliefrønd om Graahaars Smykke
 Thron, Christian! længe lykkelig!
 Paa Landets første Høitidsdag
 Vor Jubel mange Hæt modtag!

Chor.

Paa Landets første Høitidsdag
 Vor Jubel mange Hæt modtag!

Lit Gyrithes' Digter.

(Indsendt.)

Liden eller stor — o, sūg hvo eier
 Til at maale begge vel en læst?
 Men i Digt den Prisen dog opveier,
 Som behager meest.
 Dette er den Dom, som alle øre,
 Der i Svalst ei tabte sin Forstand;
 Skjondt man nu saa gjerne os vil lære:
 At fun høi dg Stor forenes fan. —

Fra den Old, hvor Manddom ene gjælder
 Udelukkende fer Dyd,
 Hentes Emnet bedst, hvor Graad, man fælder,
 Vidner at Medfølelsen har Fryd;
 Men den man fremloffes, aldrig tvinges;
 Og vi græde da, naar vi forstaae
 Ei hvorfør — og Sandhed først frembringes,
 Naar Naturen i den laae.

Herlig er han, Evald riigigt fatted,
 Suhm har dyrket Garo, og blev stor;
 Mueligt, Da dem alle Trende skatted;
 Men end deres Hand ei i Dig boer. —
 Hildiger er skjon, men Haldan taber;
 Kun af Kjærlighed Gyrithe veed;

Medens Danmarks Held hos Suhm hun skaber,
 Synker hun hos Dig til Elserinde ned. —
 Og din Svart? — veed af Levemaade,
 Er galant, saa det var underlig,
 Om den Moe, som før Haanden raade,
 Slig en Beiler ikke valgte sig? —
 Ham, som paa sig lyver, bedst jeg lider,
 Thi han siger, hvad han i sig bær.
 Men Bolvise see jeg ikke gider,
 For han viser ikke, hvad han er.

Ogsaa mueligt, alt Du selv har sandet;
 At hvis Digtet liggende i Ro
 Var forblevet, sikkert noget andet
 Kom deraf om eet Aar eller to.
 Prævestenen er vel for et Stykke,
 Som for alt: om det sig holde vil?
 Og om det om ti Aar end gjør Lykke?
 Faae vi, hvis vi leve, at see til.
 Endnu eet! jeg den en Skribler falder,
 Som paa Prent tør sige mig imod.
 Nu tildage jo Tonen saadan falder,
 Skjondt den ikke er saa reen og god.

§ Anledning af det af Hr. Kammerherre, Major og Baron Wedel Jarlsberg udgivne Bidrag til det om hans Theaterstævne i No. II af dette Blad indrykkede.

Uden at ville indlade mig paa, hvorvidt Hr. Baron Wedel Jarlsbergs Fremgangsmæde i Anledning af de af mig i dette Blad indrykkede Bemærkninger om det af ham entrepenerede Theaterstævne, er rigtig og klog, er det blot Hensigten af disse Linier, forteligen at vise, hvori Hr. Baronen har fejlet. — Det første, der vil falde enhver, som har læst de omtvistede i No. II indrykkede Bemærknings i Minne, er, at Hr. Baronen kalder det en en Recension og benægter dets Existence, paa Grund af, at det ikke har de til en Recension nødvendige, og af Hr. Baronen navngivne Requisiter; skjøndt Hr. Baronen ved at opregne disse, kommer i Modsigelse med sig selv ved at indrømme mig, at jeg har været staanende, noget, han i overrigt paastaaer det Modsatte af, vil jeg aldeles forbigaae dette, og blot erindre, at Hr. Baronen kunde have sparet næsten det halve af sit Bidrag, dersom

han havde vidst hvad en Recension var, og at mine
ølmindelige Bemærkninger altsaa vare langt fra at
fusse være Recension, ligesom at man ikke recenserer
et Personale. Meget underligen maa det ogsaa fo-
rekomme enhver at læse den Beskyldning, at jeg i
No. 11 af dette Blad har nedrevet Personale-
let i det Hele. I No. 11 er de sem ved Hr. Baro-
nens Selstab værende quindelige Personer omtalte;
af disse har jeg med fortjent Roes nævnet de tre,
fundet een tildeels brav, og een maadelig og ind-
skænket; sandeligen naar det kan faldes at nedrive,
da Gustede jeg gjerne at vide, hvorledes Hr. Baro-
nen vilde have faldt det, naar een havde fun-
det alle sem maadelige; ogsaa en Pasquil falder
Hr. Baronen mine Bemærkninger; mon Hr. Baro-
nen fulde vide hvad en Pasquil er? Som Bevis
paa, at mine Bemærkninger ere urigtige, og at der
findes gode Subjecter blandt hans Kvindepersonale,
ansører Hr. Baronen, Madame Colding i de ølo-
dre Modreroller, Tomfrue Hammer som Orsina
og Fr. Falck som Rose, tre Skuespillerinder, som
jeg og netop i de samme Roller har omtalt med al-
den Berammelse, de virkelig forjente, eg staaer
sig saaledes med sine egne Vaaben. Da en imod

Hr. Baronen i denne Anledning udkommen Piece*) har anmeldet, adskillige af de Beskyldninger og Angreb, Hr. Baronen er fremkommet med, vil jeg ikke opholde mig ved dem, men overlade det til enhvers villsige Omdømme, at undersøge Rigtigheden eller Urigtigheden af min Afsærd. Da Hr. Baronen imidlertid i Slutningen af sit Bidrag, synes at ville indstævne Sagen for Hr. Prof. Rahbecks Domstol, er jeg ogsaa meget villig til at underkaste mig denne vor første Dramaturs Dom, og istemmer jeg gjerne Hr. Baronens Ønske, at Hr. Professor Rahbeck maatte tilkjendegive sin Menning om den af ham bivaanedé Forestilling. Varsagen, hvorför jeg ikke i nærværende Blad har indlykket Hr. Baronens Bidrag, vil enhver, som blot har kastet Øjnene i det, letteligen indse, dog maa jeg tillægge, at jeg tilbed mig at lade det trykke, naar de enkelte upassende og uartige Udtryk, der findes, blevé forandrede, og at Hr. Baronen nødvendigen vilde se dem paa Tryk, er ikke min Bredde; og hermed nok om denne Bagatel.

*) At gjendrive de enkelte Mennesker, der søger at udsprede det Rygte, at jeg skulde være Forfatter til denne ligesaa usammenhængende som ublue og fornærrende Piece, trøer jeg at ville være ligesaa fornødnet for mig, som jeg haaber, at det er unsødvenligt.

Bed de Søndagen den 22de Februar i opførte
 Stykker vare Rollerne saaledes uddeelte; Tvillinge-
 gerne fra Bergamo. — Harlequin den æld-
 dre *): Hr. Wildt; Harlequin den yngre: Hr.
 Lund, Rosette: Chr. Olsen, Nerine: Chr.
 Bassøe. — Den lille Uglspeil. — Hr.
 Beausol: Hr. Rungsted, Fru Beausol:
 Chr. Hedeberg, Aglae: Chr. Gannes, Ca-
 pitainen: Hr. Jordhei; Charles: Chr.
 Bust, Saint Firmin de Pourgeolettes:
 Hr. Haack, Josephine: Chr. Thomsen, Ja-
 cob: Hr. Eryde.

Søndagen den 8de Marti gives intet Skue-
 spil; den 15de opføres: den lille Uglspeil og
 Mistro og Stjælmerie.

*) Udtrykkene, den ældre og den yngre, synes heel
 besynderlig brugte om Tvillingbrodre.

For
Gkue-spi llyndere.

Et Ugeblad.

No. 20.

Udgivet af Thortsen, Stud. Juris.

Strykt og forlagt hos E. M. Cohen

Gøndagen den 1ste Marti opførtes: Godstendene fra Landet, og opførtes ulige hældigere end den første i No. 12 af dette Blad omtalte Forestilling. I blandt dem, der var mærkeligen bedre, maa Unm. først nævne Godstendene Benedict og Therese Halter, hvor især Jfr. Bassoe i den sidste Rolle var meget brav, og havde rettet de fleste af de Feil, Unm. ved den første Forestilling havde anmærket. Unm. vil blot bede enhver, som har bivaanet begge Forestillingerne af dette Schjæfe, at sammenholde den Maade, hvorpaa Jfr. B. udførte 3 U. 8 Sc. med Biedermann ved den sidste Forestilling, med den, hvorpaa hun gav denne Scene ved den første, og saa domme, om Skuespillerinden ikke denne Gang udtrykte al den udannede Barnlighed og Ustyld,

forenet med inderligste Hengivenhed for Biederman,
 fort, rigtigen viste alt det, hvoraf hun ved den
 første Forestilling lod meget savnes; kun var den
 Tone, hvori Skuespillerinden sagde: "Ph! — jeg
 er saa forstrækkelig varm!.. noget for Kunstlet, og
 mindst hældig frembragde Jfr. B. Endereplikken i om-
 talte 3 U. 8 Sc., stjøndt netop den lenedes med
 Bisald. Unm. kan ikke undlade heraf at tage An-
 ledning til at ønske, at ogsaa vojt Publikum vilde
 antage den Maade at applaudere, som det franske
 Parterre har vedtaget, nemlig at ytre sit Bisald
 umiddelbar ved det Sted, som man troer for-
 tjener det, og ikke at gjemme Klappene til
 Scenens Ende, eller til Personen forlader Thea-
 ret. Heraf vilde den, særdeles for Begynde-
 ren ikke ubetydelige Fordeel flyde, at Skuespilleren
 vidste, hvilke enkelte Dele i hans Spil, der særdes-
 les behagede. Ved den nu vedtagne Maade at ytre
 Bisald, forsøres Skuespilleren saa let til at troe, at
 hans hele Scene var fuldkommen, naar han ved sin
 Bortgang fra Scenen ledsgaas af et buldrende Klap
 og Bravoraab, stjøndt det ofte kun er meget enkelte
 Dele, der være gode, ja det er ikke sjeldent, at en
 brillant Endetirade, sagt med tordnende Røst og sau-

gende Urme, bringer Parterret til at glemme en heel lang, vandet, kjedosommelig Scene, og drager det meest lydelige Bisald efter sig. Undertiden hænder det sig ogsaa, at en i Sandhed sjæn og rigtigen sagt Scene ender sig fold og intetsigende, og man vil da finde, at ingen drister sig til at vise Skuespilleren det fortjente Bisald; indtræffer der nu det Tilfalde, at samme Skuespiller i samme Stykke siden har en Kraftscene, som han spiller paa det jammerligste, vil han dog ofte blive lydeligen beklappet, da Publicum troer at skynde ham denne Bisaldshyttring, det uretfærdigen forhen unddrog ham, som en vitterlig Gjeld; den Skade heraf flyder, er indlysende nok, men kunde letteligen forebnygges ved det foreslagne Middel. — Hr. Schjern havde ved denne Forestilling noget mindre af den bon ton, hvoraf Benedictus aldeles intet Spor maa have; noget for sagte og uhydeligt talede Skuespilleren i I Aft 2 Sc. Uthydelighed er en Fejl, hvorfor Hr. Sch. vel maa vogte sig, særdeles da hans Organ saa let kan forføre ham dertil. Angaaende Jfr. Busts Ildferelse af Fru Pittini, henholder Unm. sig aldeles til det, han i No. 12 om hende har sagt. — Kun meget lidet bedre var Hr. Simonsens Biedermann. — Jfr.

Abildgaard har efter Ann. Mening et urigtigt Greb paa Luise Bürgels Rolle, og hendes Maneer, Tone, og Gekærder ligge i en evindelig Scrid med hendes Ord; Overrastelsen i 5 U. ved at see Wandel, funde gjerne været givet med stærkere Farver, uden derfor at være overdreven. — Eduard Fridau: Hr. Bruhn. Til det forhen anførte maa Ann. tillægge, at den vrede Zone, hvori Skuespilleren i 3 U 2 Sc. sagde: "Hvorledes mener De det?.. var aldeles urigtig; thi da Baronen endnu intet Forslag har gjort ham, kan han umueligen være fornarmet over det, og frembringe det simple Spergesmaal: "Hvorledes mener De det?.. i en sand Udfordringstone, førdeles da Baronen strax derefter siger: "Han giver allerede Kjøb," hvilket han vel ikke havde sagt, dersom Fridau havde bidt ad ham, som Hr. B. gjorde. — Til Hr. Haacks ikke rigtige Spil, troer Ann. bestemt, at hans ligesaa hæslige som upassende Klædedragt tildeles er Skyld, da han af det lader sig forføre til en aldeles urigtig Stivhed og Pedanterie. Ann. begriber aldeles ikke, hvorfor Wandel ikke, i det rigeste i de halvfemte Aftter, kan være iført en moderne Spradedragt, og i Slutningen af femte Aft en af de nubiugelige Gallaklædninger, hvortil

ogsaa hører Raarde. Skal Hr. H. imidlertid beholde denne Dragt, burde i det ringeste den Deel af i A. 5 Sc. som afhandler Baronens moderne Paaklædning, udelades. Hr. Lund var som Lieutenant Bjerring sig selv lig. Jfr. Hedeberg var som forhen Lise, Hr. Wildt, Vilhelm, og Hr. Rungsted en Tjener.

Om Anstand.

I den i Aar af Ffland udgivne "Almanach für Theater und Theaterfreunde," siger denne vist nok ikke almindelige Skuespiller: Ved Ordet "Anstand," forstaaer mangen Skuespiller kun et overordentligt fornemt Væsen; og dette troe de at erholde ved et kneisende Hoved, afmaalte Skridt, tilligemed et kolt Diekast, som bryder sig om intet; de valge dersor gjerne den meest kneisende og prægtige Figur til Ideal for Anstand. Gid disse Skuespillere dog hellere rigtigen vilde antage, at Anstand er den Maade at tee sig paa, som passer sig for og tilkommer den Person, som skal forestilles, i den Stilling, hvori denne Person befinder sig.

Fyrsten, Ministeren, Generalen, Rigmanden, Praelaten, Faderen, kunne, naar enhver af dem er en Mand af Dannelse, hvad Unstande angaaer, mere eller mindre være den samme i Hovedsagen. I nogle Bisager kunne Forretningsvaner og Kostume forandre den udvortes Holding. Temperamentet, Characteer, Lidenskab, og Dieblikket kunne ogsaa have en forstjellig Unstand til nødvendig Folge. Denne Undervisning kan en almindelig Dansesemester ikke give; Skuespillerens Genie og Originalitet maa bestemme den.

Hvo der nu ikke tidlig er godt dannet til en smuk Holdning, og ikke sører sig i stand til, at funne gjere sig den sildigere Undervisning eiendommelig, han maae i det ringeste søge at fatte de første Grundregler, som siden bestræbe sig for at blive aldeles hjemme i det Velanstændige.

Til Opnaaelse af dette Niemeed anbefaler Hr. Gffland overordentlig meget reflexions sur le maintien et sur les moyens d'en corriger les defauts par Mereaux, han siger blandt andet om den: enhver Skuespiller børde læse ogoste læse denne færræffelige Beg. Have de ikke haft Lejlighed til at erholde den tidlige Dannelse, som

Herr Mereau ønsker ethver ungt Menneste, saa ville de her finde Stof til Eftertanke, hvorledes de skulle bære Omsorg for deres Holding (maintien) naar den er forsømt. Undervisningen i Dandsen er ikke tilstrækkelig til at forstaffe den gode Anstand.

Af de mange Steder, Hr. Ifland anfører af ovennævnte Bog, vil Unm. her meddele nogle, paa Skuespillere meest anvendelige, der maastee ikke ville være Læseren uinteressante, og sikkert, ved deres Simpelhed og Fattelighed, ere lige saa nyttige som indlysende. — Efter adskillige Bemærkninger om hvorledes Hovedet, Skuldrerne, Brystet o. s. v. skulle bæres, følger det syvende Capitel "om Armene."

De fleste Mennester — siger Hr. Mereau — ere, naar deres Hænder ingen bestemte Forretninger have, i stor Forlegenhed med, hvorledes de skulle holde dem. I saadanne Orkeslesheds Dieblitke lege de enten med deres Uhrkjeder eller Manschette, eller de sidde oy tremme med Fingrene paa Knæet; de bære deres Hænder foran i Vesten, i Væstelommerne, ja endog saa ofte i Sommerne paa Beenkløderne; denne sidste Vane, i hvor uanstændig den endog er, er desto værre blevet Brug; andre sætte den knytede Rive i Siden. — For at undgaae disse Feil, maa

en ung Mand, naar hans Hænder intet have at foretage, altid lade dem hænge paa Siderne. For at være vis paa, at de ere paa det rigtige Sted, behøver man kun at strække Armen stift, hæve den, og derpaa lade den synke perpendikulair, som om den var ded; sikkert vil den da falde paa det Sted, hvor Rjolelommerne i Udmindelighed ere anbragte, og der er dens Etet. Jeg vil ikke hermed sige, at Armene altid skulle blive hængende ved Siderne, man kan i al Fald bare Haanden foran i Vesten, men aldrig i Vestelommerne, og paa ingen Maade i Lommerne paa Beentkæderne. Man lader i Udmindelighed unge Grunntimmer være Albuerne langt tilbage, og troer derved at bøie hendes Skuldre, og give hende en overordentlig lige Holdning; men denne kan letteligen erholdes, uden at man piner og vanskaber Figuren. Ligeledes er det imod Belænstundigheden at lægge Hænderne sammen over Maven, ligesom det er imod Levemaaden at gjøre mange Bevægelser med dem, naar man taler. Intet kan være ubehageligere, end naar en Mands Håndgebærder nede mig til, uagtet jeg er i Samtale med han, dog at staae en god Armslængde fra ham; disse Mennester ere ligesaa ubehagelige.

hagelige, som de, der troe, at de ikke kunne overs
bevise den, de tale med, med mindre de under
Samtalen flappe ham paa Skuldrerne, eller tage
sat i Knappen og hale ham til sig. Derimod
gives der visseligen Tilfælde, hvor en Bevægelse
med Armen, eller en Bætegnelse med Haanden,
givet til passende Tid og paa en passende Maade,
flader godt, ja endogsaa er nedvendig.

I det ottende Capital, hvor Hr. Mereau
afhandler Knæets og Benets Stilling, siger han
iblandt andet: der gives ogsaa Stillinger, som ere
Bidne enten paa Dovenstab eller Korlegenhed, men
som stride aldeles imod al god Unstand; f. Ex.
naar man i et Værelse tager fat paa den første
Stol, Bord eller andet Meubel og læner sig
derpaa.

Der ere Skuespillere, for hvem et Bord el-
ler en Stol har saa stærk Attraction, at man
iydeligen kan mærke paa dem, hvorledes de ind-
rette hele deres Spil for at komme i Nærheden
af denne Nødhjelper; enten foretage de upassende
Bevægelser dermed, eller man kan dog i det rin-
geste ske, at de ere inderligen glade ved at være
i Nærheden af denne Troster.

Det tolvte Capitel handler om at sidde (de la manière dont on doit s'assoir). Hr. Mereau siger:

Man maa ikke læne sig med Ryggen mod Stolen, og ikke sidde hverken med Benene overkørs eller lange udstrakte. For at sidde mageligt og med Anstand, maa Knæ og Fedder være drejede udad, men Benene være i perpendicular Retning fra Knæet til Hoden. Naar man vil sætte sig, maa man hverken lade Legemet falde tungt eller for rask paa Stolen. Legemet tage Plads lige midt paa Stolen; intet seer mere elontet ud, som naar nogen sætter sig paa Hjornet af en Stol; hertil kan der aldrig findes Uarsag; thi vil man tale med nogen, som sidder ved Sid'en, saa behøver man jo kun at dreie Hovedet derhen.

Naar man vil reise sig, maa man ikke bøje Kroppen for meget forover, eller sætte sig med Hænderne paa Knæne, som om man ved disse Hjælpemidler vilde samle Kræfter for at funne reise sig, hvilket giver Skin af Eljødeslæghed og Dørenskab. For med Anstand at staae op af en Stol, maae, først man reiser sig, Fedderne

bringes hinanden en god Somme nærmere, hvor paa Kroppen bøles lidt forover, for at vedligeholde Ligevægten. Dersom der ved Siden af os sidder nogen, som man vil gjøre en Kompliment for, saa maa man, førend man reiser sig, vende Hovedet hen til ham og see paa ham; herved forbereder man ham paa at modtage den Hilsen, man har i sinde at gjøre ham.

Det, Hr. Mereau i Særdeleshed forlanger, er: "une honnête assurance — — un air mâle et une heureuse confiance — — une position agréable et aisée.. Ligeledes — "soit qu'ils marchent, qu'il se tiennent debout, ou qu'ils soient assis, qu'ils présentent quelque chose, qu'ils tournent la tête, qu'ils regardent d'un côté ou de l'autre; il faut les accoutumer de bonne heure à assaisonner tous ces mouvements de cette aisance et de cette grace, qu'on ne puise que dans la belle nature..

Unm. afbryder her med denne Prøve af Hr. Mereaus Betragninger, da han frygter, at mange, der ei indseer Myten og Nødvendigheden af det Øvenansferte, vil ansee det for Pedanterie og

Mikrologie. I næste Nummer vil han levere nogle af Hr. Ifflands blot med Hensyn paa Skuespilleren fremsatte Bemerkninger over "Anstanden en Egenstab," denne Mand anseer for een af de væsentlige hos gode Skuespillere.

(Fortsættes.)

Gyrithe.

(Fortsat.)

Uden sværmerist Overdrivelse tor Ann. besjende et langt andet Ideal, han recapitulerede sig af Gyrithe. De væsentlige Fordringer gif ud paa det sande skønne Billede af hin Hedenoldets kække trofaste Mee med Hjerte og Beslutning, hvis Følelse for Fædrelandet stod i næiste Forbindelse med hver anden hendes Hjertes Følelse, og som udmarkter sig fra Nutidens romantiske Elskerinder, hos hvem to Yderligheder regjerer, Felsomhed eller Phlegma; fort den fædrelandske Gyrithe, han saa inderlig er hengiven hos vor fædrelandske Suhm. Denne ædle Tone, der

vedvarer endog i de beklemmende Situationer, men som medfører tillige den sande Indelighed, man kunde vente hos den nordiske Skjoldmoe, hos hvem Kjærlighed ledsgedes af Uskyldighed og Trostab, altsaa lige langt fra bitter paastaaende Stolthed, som tragisk veltalende Hylen. Kvinden er Kvindes, og endog med det meest heltemæssige Sving i Charakteren forbinder sig en uadskillelig Omhed, der luer frem, hvor Lidenskaben virker. Naar Unn. altsaa vedgaaer den heroiske costrummemæssige Tone, saa bemærker han tillige, at han troer at den maa bibringes en særdeles Overvægt fra Hjertets Side, — poetisk og psychologisk Driftighed — og mindre præges med den strænge episke Calcul, der udarter saa let ved lidens Kulde til prætensionsmæssig Moral og overspændt Storhed. Den poetiske Skønhed maae forbindes søsterlig med Charact. ueftergivelige Fordringer; men mere maae den moraliske Tendents adskilles fra den æsthetiske. Dette anvende man paa Gyrithes Characteertegning med den hertilhørende Bemærkning: Gyrithe taler skjønt, men fremfører stedse Sentenser og philosophiske Skrupler, og man spører hos hende mere af det episke (den fortællende) end af det

sande dramatiske Digt (Virksomhed og Vand), og Unm. troer da at have viist, at netop Forfatterens ubetingede Forkjærlighed for det heroiske Store har ledet hans Genie paa en Ufvei, der svækker Stykkets Hovedcharakteer. Den egentlige Katastrofe er Gyrithes Besrielse fra at ægte Gyvard; naar Digteren altsaa i Modsetning her af det tragiske Unlæg stiller Kjærlighed til Hald. i fuld Virksomhed, og bringer i Udviklingen en Forening tilveie mellem ham og Gyrithe i Relation til Protafis og Forviklingsens Behikel, staar han upaatvivlelig en Modsigelse i sine veiledende Motiver og i sin Plan ved det forbiholdende Kolde Lys, hvori vi netop see Gyrithe som frelst. Den inderlige Hengivenhed og varme Følelse, der nu maatte binde hende med Taknemmelighed, Kjærlighed og Beundring til den troe Hald. udkravede en samsoist Pen for at give os det fulde Hjertes Sprog, vi vente og ønske, en Toevydighed og Mangel i Fulddendelsen af Gyrithes Charakteer, Unm. hos sig feler meget levende, som i alt hvad angaaer det erotiske Unlæg. Men han soler ogsaa de Vansteligheder, Digteren havde at overvinde, for at bringe den sande Harmonie imellem den lidenskabelige, den djærve, og den ædelstolte Foragistone, han maatte beobagte, alt med Hensyn paa det heimodige patriotiske Sindelag, som hos Suhm er den herlige Grundvold i Gyrithes Charakteer. De egentlige heroiske Situationer regner Unm. til Stykkets Fortræffelighed.

heder, og af dette Slags er Trefampen med Hildiger, som Forf. hældig har vakt al vor Interesse for, ved den Uvidenhed om denne store Beslutning, hun overgiver os og Uvilde til. Forst forbausest vi ret ved at here heede siæ:

Dybt i mit Bryst er et almægtigt Haab,

Eet sikkert Middel er endnu tilbage
just paa en Tid da vi tæbe den sidste haabefulde
Udsigt til Besrielse ved Borttagelsen af det af Rolf
hidleil dulgte Skib. "Hvad har hun for,, er
vor spændte Forventnings kraftige Udbrud, og vi
føres til den fuldkomneste Beundring ved at over-
rastes saa uventet af det frimodige ædle Forfæt

Han følde mig, da er mit Danmark frie,
det Hildiger saa herlig characteriserer i den Linie:

En Mæ imod min Arm! uhørte Djervhed!
det eneste Unm. finder her at anmærke, er at vi
føres alt for pludseligt over i et andet Element,
som vi efter det Foregaaende (hvorvel vi end
besinde os deri) dog ikke ret kan besinde os. Vi
ere for vante til at tænke os hende som frygtag-
tig og lidenskabelig og nu herer man:

Dans Mæ har holdt i Jern i de spæde
Lemmer,

Skjænde svag mod Glavind dog hun havde Styrke
Til døende at løse Landets Eke.

Hertil føjer man vel Thoras Opdagelse af den
i Gyrthes Barn dulgte Dølk efter den skjonne
Repliks Endelse

O Danmark i dit Fald er jeg uskyldig
 Min Kraft forgaaer!, det sortner for mit Dic;
 Kong Gyvad tag min Haand.

og sige hvormeget maae disse Ord ikke koste hens
 des Hjerte, men intet Haab er mere tilbage.
 Gladere troer Uim. Mueligheden af at Gyrithé ville
 opofre sig til Døden for sit Folks Bel, og for at
 at vorde Hald. troe

det ramme Envard først
 saa mig, hvis Nøden fordrer;
 end denne modfaldne Hengivenhed, der vel utrer
 sig i et poetisk skjent Sprog, men staar i Mis-
 forhold til Charakterens Consequenthed. De Ord:
 "Dans Mæ ic..," stede nok ogsaa lidt mod den heimo-
 dige Ch., thi denne taaler ingen ubesteden Selvroes.
 Vel brammede altid Heltene med deres Djervhed og
 Idrætter, men Uim. støder sig derover, naar sies
 blif felig Hede ikke undskylder sig Forfængelighed Her
 maa man adskille Mandens raae og syndigere Tone
 fra det blidere Wæsen, Pigen.

(Fortsættet.)

Søndagen den 16de Marti gives Lige for
 Lige og Kom oedie giftet maaleet eller Han
 belv taget ved Næsen.

For Skuespilhunde.

Ett Ugeblad.

No. 21.

Udgivet af Thoetzen, Stud. Juris.

Trykt og forlagt hos E. M. Cohen.

Hvilke legemlige og aandige Talenter kan
man fordre af den, som føler et saudt
Kald til Skuepladsen?

Forsatteren til en i Leipzig 1797 udkommen Bog —
Grundlinien zu einer Theorie der Schauspielfunkst —
har sagt at besvare dette Spørgsmaal, og har han
end maastee ikke ganste udtent mit denne Materie ved at
angive alle de vist nok ikke faae Egenstaaber, som
forenede først udgjøre den store Skuespiller, ere dog
de, han hos denne forslanger, vistnok alle nødven-
dige. Unm. vil meddele denne Forsatters Fordrin-
ger, tilligemed nogle maastee ikke upassende Unmark-
ninger, som skulle bevisliggjere Uundværligheden af
de navngivne Egenstaaber for den store Skuespiller.

”Den, som Naturen, — skriver ovennævnte
 Forfatter — ”har udrustet med en regelmæssig Le-
 ”gemsbrygning, et behageligt, sonort, til Uldtrykket af
 ”Kraft og Inderslighed lige stikket Taleorgan, og
 ”en betydningsfuld Unsigtsdannelse, der frembyder
 ”talende Træk til et frit, ietbevægeligt Mimespil,
 ”hvormed en levende Phantasie, en fin Hørelse, en
 ”træffende Dommekraft, (hvilke tilsammen danner
 ”Smagens sikre Takt) og en hældig Huskommelse
 ”forene sig, det Menneske er prydet med alle aandige
 ”og legemlige Gaver for at vorde en stor Skuespil-
 ”ler. — Det være lange fra mig — vedbliver
 ”Forfatteren — at ville bestemt forud og forud,
 ”sætte den sjeldne Forening af alle disse Anlæg, som
 ”saa afgjort betegne Skuespillerens Kunstaerkald;
 ”jeg troer snarere, at ogsaa et mindre lykkeligt ud-
 ”rustet Talent ved Hjælp af en omhyggelig Uddan-
 ”nelse kan betræde den theatraliske Löverbane med
 ”græsværdig Hæld.

Altsaa er det ikke altid muligt eller nødvendige
 for den begyndende Kunstner af sand Rold, at alle
 disse Anlæg skulle findes hos ham, eller at ethvert
 enkelt af dem tydeligen skal vise sig. Mangelen af
 nogle vil altsaa ikke gjøre hans sande Rold mistæn-

feligt, og omhyggelig Uddannelse af de fun betegnede eg skjulte vil uddanne og styrke dem.

Kun i et regelmæssigt dannet Legeme stiller Menneskehedens Gratiæ sig til Skue. — Snarene vil det lykkes den lavere Dandsekunst at skjule Naturfeil, og om end ikke erstatte, saa dog at bringe Diet til at glemme Lemmernes vanstalte eller uharmoniske Dannelse ved deres Skønhedsliniers snævre Kredse, ved deres Skridts Afsortning og ved den hurtige paa hinanden følgen af deres Bevægelser, end det vil være muligt for et uregelmæssigt Legeme, at fremstille den stjonne Menneskehed. Værdighed og Ænde, disse den stjonne Menneskels væsentlige Egenstabshætter, kunne vel efterhaanden stemple de bevægelige Dele af et uregelmæssigt dannet Ansigt til Udtrykket af de indvortes Bevægelser, og en Johannes Hjerte vilde ondanne et Judasansigts forræderiske Mine til Mennestevennens Blidhed; men en Dværgeskabning, en vanstalt, forskudt legemlig Sigur, hvor heit og ædelt endogsaa Hjertet slog det i Brystet, vilde forgjæves ved skildrende Bevægelser forsuge paa at tegne os sin Tilstand med Sandhed Ænde. Ogsaa vil den Drift at fremstille den stjonne, forædlede Menneskehed ved sin Skabning, kun sedes i den Sjel,

der beboer et regelmæssigt Legeme, fordi Felelsen af Mekanismens Udtryksduelighed virker tilbage paa Mandens dannende Kraft, og Sjelen maa øse Begæstning ved Legemets Anskuelse, ligesom ved Nydelsen af et Kunstsvoer ^{*)}). Den Vanstaktes Kunstkald gribet derfor Harpen, Meiselen eller Penselen, for at udtrykke sin menneskelige Felelse ved Toner, Omrids eller Former.

Et behageligt, sonort, til Udtrykkes af Kraft og Indeplighed lige stikket Organ er en sjeldan Gave af Naturen, hvormed den kun forlener sine Mandlinger; men at ogsaa disse af den med legemlige Gaver prydede Ejedeboern sjeldan blive myndige i den aandige Fuldkommenheds Rige, er en Sandhed, som en upartist Undersigelse af Theaterhistorien lærer, der igjen opfordrer os til at henvendre hin Seier, som stærk Kunstenhusiasme har erholdt over den stedmoderlige Natur.

(Fortsættet.)

^{*)} At denne aandige Anskuen ikke kan skee i Loisletspeilet, falder alleredet af Begrebet om den sande Gratie.

Om Kostumet.

Kostumet er en Deel af Anstanden. Umin-
delighed bestemmer Standen det, og Kostumet for-
drer den særdeles Holdning, som dets Betydning, el-
ler Tiden, hvori det antoges for gjældende, be-
stemmer.

Manden af ædel Byrd, i en Dragt fra 1550,
med vide Beenklæder, store, brusende Werner og
hei Fjederhat, kan ikke have vor Tids Gang. Hans
Gang hindrer da hans Klædning, og hans Klæd-
ning hans Gang. Hans Eresbevisninger, hans
Hæfligheder maae have noget mere fast, selvstændigt
og bestemt end Nutidens Forin medfører. Modets
Sprog maa seres i rolig Tillid til sine Bedrifter.
Dersom Digteren lader ham tale efter vore Tiders
Tone, maa man saa meget som muligt skjule denne
Feil.

Den ædle nordiske Moe, dersom hun ikke van-
drer omkring i Borgen med græs Dragt, Nymphe-
sleer eller Baltjole, vil gjerne undgaae at vanzire
den foldede, tunge Klæning ved en trippende Gang,
eller en laitières Holding.

Hvo der bærer Uniform bør være i en værdig,
fast, dog utvungen Holding.

De moderne Herrers Klædning fordrer at man
feier sig i deres Stilke.

Hvo der skal krybe i Narrens bregede Maste,
hvo der maa sætte sig ind i den udlevede, gamle,
førelstede Gjæks Væsen, hvo der skal lade sig se sorg-
frie, før, og dog interessant som Landmand, Gnie-
ren, som er lige saa sparsom paa Bevægelser som paa
Penge, og der staaer sine Klæder til det næste Uar-
tiende, alle disse Kostumer fordre legemlig Holding
og Væne til at være i disse Klæder. Upaatvivleligen
er det, at disse Klædeformer selv oplyse og veilede den,
som besidder den Gave, let at sætte sig ind i enhver
Situation. Af denne Uarhag maa man tidligt være
klædt til enhver af disse Roller. Raster man først i
det sidste Quartier en fremmed eller uvant Klæde-
dragt om sig, saa klæder man sig paa til en Maste-
rade, men bereder sig ikke til den Holding, som
Characteren fordrer.

Baeklædningen i de borgerlige Skuespil er nu
saal eensformig, at den ikke mere er i stand til at vise
nogen udvendig Forstjæl. En brun, blaa eller sort
Kjole have alle paa, Herren, Kammerjeneren, El-
skeren og Formynderen, ligesom alle Fruentimmer be-
tjene sig af en hvid Klædning, hvad enten de ere

Damer af den største Rang eller Soubretter. Det var meget at ønske, at der paa Skuepladsen igjen blev indført en Art Forskjellighed i Klædedragten for at ophæve denne Eensformighed, som foruden at den ikke behager Diet, virkelig har mere Indflydelse paa Forestillingerne end man troer. De franske Skuespillere have ikke affattet den hele Klædning (habit habillé) men bruger den endnu ved Roller af Betydenhed og Stand, og deri gjøre de meget vel. For Skuespillere af underordnede Talenter ere Klæderne ofte en Beviser, en Barriere, som holde dem i de Skranker, som ikke kunne overstrides uden at træde Sandheden og den behagelige Unstand for nær.

Fjederen og Fjederbusken paa Hattene og Hjelmene ved Fortidens Dragter ere en stjen Prydelse; Skade, at den saa ofte misbruges. En høj Fjederbusk maa bæres med Smag. Naar Hovedet uden Varsag fastes frem og tilbage, til høje og til venstre, saa faaer Fjederen ryttende, smaalige, intetliggende Bevægelser. Ved omhyggelige, alvorlige Bevægelser af Hovedet, kan den høje Fjederbusk blive af meget Betydning, forsterke Udrykket, blive en Baldachin for Diet. En bestandig frem og tilbage-

værlende, bævende Fjeder fieder Diet og gjer et ubehageligt Indtryk paa det. En uhyre stor Fjederbusk er et yndeligt Svin, som strax bebudet det come Hoved, som tenker ved den at blive noget stort. De Bevægelser, der frembringes af en saadan Karrikatur, som erindrer om ressende Einiedandsere, ere i Almindelighed eensfoldige og modbydelige. Der seiler da blot, at Bryket og Maven skal være belagt med en Landevei af store, uægte Stene, for at fuldende det latterlige. Et hvert Kostume, som indeholder mere, end Rollen fordrer, eller indeholder Zing, som modsige Nölleu, fornærmer Smagen.

Gyrithe.

(Fortsat.)

Den anden Hovedcharakteer, vi i U. gieres befjendte med, er Kong Gyvard, stjen og stor, i Pragtopiog med Gærer, Prester &c.

Brynde, Gyrrighed og Herkesyge ere Drivesfierene til hans Handlinger

For tvende Aar er fyldeskt bragt til Ende
 Skal Danmarks Skatte fyldte dine Haller,
 synes ham en ret vigtig Overtalelsegrund at anvende
 mod Gyrithe. Vellyst og Politik opægge ham til
 at drive paa Foreningen, og han taler i en Tone,
 der ikke giver Vidnesbyrd om den djerne Kriger, men
 vettimod viser den bledeste Vellystling. Den ødle
 tappe Kriger vilde ester hørt Gyrichs bestjäm-
 mende Utslag

Forvonne Saker! saa var ei min Mening;
 Her vil jeg herske! fra sit elste Nige
 Gyrithe stilles ei, end selv i Døden!
 For Sakerne sig Danmark ei skal boie.
 Fortien at hedde Danst ved at forene
 I samlet Sum dets Lande med dets
 Dyder.

ikke endnu funne tilstaae:

Af' ved et Blif af. Dig forgaaer min Brede.
 Og erklære:

Gyrithe, nu jtz laver alt til Bryllup.

I 2 U. 5 Sc. finde vi hans sande Charakteristik,
 den seige Aduarsel til Hildiger:

Lidt mindre høit lad din Udæskning lyde;
 Høirøstet Spot fordrager Dansten ei.

der svarer til "den noksom vundne Seier, vi sit
med Lyst. og Nitringen:

vel fortjener Danmark og Gyrithé,
At Særens Konge, for at vinde begge,
Sin Kind af Sølen lader svide (svie) bruun.

nerppe agtede han heller mere: thi Gyvard fandt
sig ret vel i at lade sig hilse som "Danmarks
nye Konge," foruden Kamp.

Kunde man vel og vente Handling hos den
ledte foragtelige Voldsherre, der eier Ord, som

Først øgter jeg hans Brud, tag saa hans Rige.
og denne snedige Glæde (da han opdager at Gy-
rithe ikke er bortslygtet, men staaer i Kampen
med Hildiger) hvormed han omfavner hende

Dig Danmarks Lyst! Dig redded' jeg, min
Dronning!

Han fortjener at høre:

Kan Livet vende bittere tilbage

End nu, da Gyvards Arm omfatter mig.

en Erklæring, der var tydelig nok for at tilraade
ham: at paastynde Opfyldelsen af Gyrithes Løfte.
Hin Drididens Redelighed sandtes ikke hos Gyv.
han hyldede den polerede uædle Maxime, "ehvert

Middel som tjener til min Hensigts Opnæelse er mig tilladt,“ og er samptensat saa at sige af Kunstskød, Ladhed og Begjærighed. Vi fræve Hildiger til Vidne herom og høre:

Holdt Sarens Konge!

Lad Middingsværk dit Brullup ei besmitte,
en Bebreidelse han ikke lagde meget paa Hjerte;
chi Thorkild opdager siden, at

Heel lønlig samler Gyvard sine Særer;
Geg frygter Oversald!

Dog hvad have vi vel Vidner behov?

Gyvard (hemmelig).

De staar opstilte i Skoven, mine Særer,
beredt at hævne Dig og myrde Haldan.
jevnført med hans Ytring til Hildiger:

Forlad da Kredsen, lad os flye.
viser os hans sande Hensigt: at han satte mere
Priis paa Besiddelsen end Eren. Ubetinget at
nægte denne Characteertegning Sandsynlighed og
dramatisk Værdie kan man ikke; et andet er
Spørgsmålet om den svarer til det opbiede
Emine, Digteren har valgt sig, om han ved at
henflytte os i Oldtidens herlige, rene Ephære ikke.

har berettiget os til Krav paa en større og ædælere Natur, om ikke denne synderlige Slovhed hos Stykkets tragiske Hovedperson, standser den Interesse, som bør fortstrike igjennem det Hele, og netop med Gyvards Fremgangsmaade knnde bibringes den heieste Virksomhed. "Just de saa kældte onde Charakterer ere de vankeligste at skildre, siger Rahbek; en unægtelig Sandhed, da Digteren maa frembringe dem alene efter Kunstens og Ersaringens Raisonnement, tvertimod den gode Characteer saa tidt vælder ud af Digterens Hjerteskilde. At Forfatteren dersor har grebet den koldere ubehydeligere Side hos Gyvard, at han lader Herkesyge og Stolthed være saa vigtige Characteretræk, ere undskyldelige Misgreb; men den lade Gyvard kan mindre undskyldes. Handling og Levenhed ber ingensinde fattes hos en af Stykkets Hovedpersoner. Hvad Unm. slet ikke spører hos Gyvard, og som han troer vilde have været Charakteren til væsentlig Fordeel, er Skinsyge. Selv hos den, hvis Lue ikke brænder for "Dyden i quindelig Ekjenhedegestalt,, men ene for den quindelige Ekjenhed, er dens Herredomme næppe at nægte, helst hvis Lidenskaben ikke begunstiges.

I denne Situation funde man neppe vente en saadan Rolighed, som hos Gyvard, saameget mere, som han havde Bissheden om hvem denne lykkelige Medbeiler, en Overtydning af det bitterste og stræffligste Slags, som han endog er holdt af Gyrithé selv. Det smørter, ikke at være elsket, men det er endnu smerteligere for ham at vide, at han for en andens Skyld ikke elskes. Hans frænkede Stolthed, hans ulykkelige Lidenskab, hans bittere Had mod Haldan, see alt dette mener Unn. maatte funne vække Gyvard af den Desighed paa Legem og Sjel, han er overvældet af, og sætte ham ret i Engstelse for Haldans Ankomst. Særdeles maatte man spore langt mere Hestighed hos Gyvard i 2 U. 6 Sc. ved Budskabet om Prindessens Undvigelse; han staaer sig sandelig og altfor vel til Taals, tilfreds med den saxyke Høvdings Tilbud om at opsoge hende. Burde han vel troe andre end sine egne Øine, hvis Gyrithé var ham kjær. Overalt vilde Gyvard interressere os med mindre Modbydelighed, naar vi hentede Bevæggrunden til hans Handlinger i hans Hjerte, end naar vi skulle føge dem i Easterne, Stolthed og Egennyte. Den sidste kan det ikke være, thi han tilbyder jo Hildiger til Belønning at

vælge selv af Sarens rige Skatte,
Og Danmarks med, af Guld det største Smykke.

Utsaa maae den mere føges i Stolthed eller Regieringsfugze. Hellere vilde Unn. strive den paa Lidenstabens Regning, hvis ikke Gyvards egne Ord vare ham imod i 2 kl. 10 Sc., hvor Hildiger spørger:

Hvad! staer din Hu endog til denne Mæ? Hverpaa Gyvard svarer:

Min Hu staar mægtigen til Danmarks Rige.
»Denn einmal ist der Stolz überhaupt ein unnatürliches, ein gefälschteres Laster als die Eifersucht,“ som Lessing siger. Det herer til et Stykkes Fuldkommenhed, at den tragiske Persons Skjebne ret interesserer os, formedelst det mere undskyldelige, der ligger i den Svaghed, hvorved han selv har afstedkommet sin Ulykke, og af dette Slags er virkelig Kjærlighed. Den ligger vort Hjerte ja næ. Dog kan man ikke astdisse Forsatterens Ret til at tegne Gyvard med Herkessygens og Stolthedens Farver, naar man tager Hensyn paa Tidsrummet, hvori Handlingen foregaaer, men man turde da vente Gyvards Handlinger og Talemaader af en anden Art. De nærværende rebe Gledhed og Lidenskab, saa Ørdet modfiger sig selv. Minidertid

troer **Uam.** at et **Ansæg** af den skinsyge **Eng-**
stelse stedse vil være charakteermæssig, og give en
interessant **Skating.**

(Fortsættes.)

Anecdoter.

En **Franckmand**, som i flere **Yar** havde væ-
ret i **Tjeneste** ved et **ydskt Hof**, havde en **Søn**,
som var uden al **Talent** for nogen **Kunst**, uden
Ansæg til nogen **Beskjæftigelse**, og dertil havde
et aldeles vanstædt **Legeme**. Om denne **Sten** **Fas-**
deren saaledes til **Befyretten** af et berort **Theater**:

"Da jeg i flere **Yar** har gjort mig al op-
"tænklig **Uimage**, for at faae min **Søn** anbragt
"i et eller andet **Kunstfag**, men da dette ikke vil
"lykkes mig, og jeg destoværre heller ikke kan
"nægte, at min **Søn** mangler eihvert **Talent**, ja
"at han ofte synes mig stupid, faa tager jeg
"jeg mig herved den **Grihed**, at bede **Deres** **Belo-**
"ædelhed at gjøre et **Forsøg** med ovenmeldte min
"Søn ved det under **Deres** **Befyrelse** staaende
"Theater, hvorell han da vel kan være stukket og

"hvør der kan blive noget af ham." Der findes
Theatre, hvor man skulde troe, mange saadanne
til ethvert andet. Tag udkikkede Mennester vare
antagne.

En ung Dramatist blev engang i et Selskab
spurgt, hvad der kunde være Uarsag til, at der de
to sidste Aftener havde været saa tomt i Skuespilbu-
set. "I Førgaars var Beiret for slet, og i Gaar var
det for godt," var Svaret.

Den 14de Marti gaves i Helsingør Benefice
for Hr. Holst af den wedeljarlebergste Trup. Den,
saavelsom de følgende vil vel ikke indbringe meget,
da der af hver, foruden Omkostningerne skal svares
46 Rdlr. Rygget siger, at denne Trup vil søge om
Tilladelse til at give Forestillinger paa det danske
Skuespilhuus her i Staden til næste Sommer.

§ Søndags opførtes Eige for Eige og
Komedi eftermalet; Søndagen den 22de
gives ingen Forestilling, formedelst den indfaldende
stille Uge; derimod spilles begge Paaskedagene. Af
forhen bekjendte Stykker kan ventes opført: de to
Klingsberger, Skuespillerstolen o. fl.

For
Gfueſpilhndere.

E t U g e b l a d.

No. 22.

Udgivet af Chortſen, Stud. Juris.

Truk og forlagt hos E. M. Cohen.

Søndagen den 15de Martii: Lige for Lige.— Denne anden Forestilling af dette temmeligen kjed-sommelige Stykke var ikke meget forskjellig fra den første i No. 11 omtalte. — Hr. Simonsen havde som Baron Svahnholm paataget sig en Stemme, der var lige saa ubehagelig i Sæerdeleshed, som det i Ulinindelighed er urigtigt at paataage sig nogen Stemme; fun ved saare faae Leiligheder sunne saa-danne freinfunslede Toner være tilladte. Deuden er det som oftest tilfældet, at Skuespilleren ikke kan, eller ikke erindrer at vedligeholde den Stemme, hvormed han har begyndt, og intet er modbydeligere end faaledes i samme Rolle at høre Skuespilleren tale paa fire, fem forskellige Maader. Skjønt Hr. S. just ikke ofte gjorde sig skyldig i denne Fejl, bur-

han dog ikke have paataget sig en ham fremmed og unaturlig Stemme, og allermindst en saa lidet velsklingende, som hans første "Go' Maa — ren! go' Maa — ren!" strax forkynede. — Som forhen var ogsaa dengang Fr. Olsens Adelaides særdeles god, fun fattedes den ogsaa ved første Forestilling anmerkede Replik i 3 U. 4 Sc. endnu noget af den rafte, blussende Ild, som ene er i stand til at bringe den i Sammenhæng med det Øvrige. Num. twivler meget paa, at det skulde være rigtigt i daglig Conversation at lade Verbernes Endelse i Fleertallet høre, en Skit, sem næsten alle den dramatiske Skoles Elever have antaget. I i U. 7 Sc. har Adelaiden en Replik at sige: "jeg vilde takke Dig o. s. v.," som vel uidentvivl burde udelades, og som i Adelaides Mund er i høieste Grad stødende. Hr. Bruhn var Carl. Hr. Schjern var som Grev Edelstjold atter meget brav; dog troer Num. at han for tidlig visste Lidenstaben for Adelaiden; thi allerede i I U. 7 Sc., — den første Edelstjold har med Adelaiden — udtrykte han baade ved Tone og Udfærd en allerede temmelig stærk Kjærlighed, og det turde maastee være noget for tidligt; ligeledes vilde det uidentvivl være rigtigere, om Hr. Schjern i Begyndelsen af sine Scener med

Adelaide ikke strax brugde den sorgmodige, melandske Stemme, men først længere hen i Samtalen som uvilkaarlig anvendte den, thi det synes dog rimeligt, at Wedelskjold, naar han er ene og ikke seer Adelaide, søger at dæmpe en Lidenstab, som han troer ikke at kunne følge, og altjaa kommer til Adelade med det Forsæt, ikke at give den nye Næring. Lise lod os ikke savne sin Fremstillerindes vanlige Flid, hvilken er roesværdig, om end ei Udsaldet svarede til den. Døsaa ved denne Forestilling var Hr. Lundsg. Johan upaaklagelig, og saaes ikke uden Interesse, og endstjondt Nollen har den største Deel heri, var Skuespilleren dog heller ikke uden Fortjeneste. Paa urigtige Accentuationer frembyde Hr. Vs. Noller altid hyppige Exempler, saaledes f. Ex. i 2 A. 4 Sc., hvor Skuespilleren aldeles ingen Vægt lagde paa Ordet "De" i den Sætning: "Naa siden De befaler det min Usorlignelige, o. m. fl. St.

Derefter gaves Komedie giftet maaleet eller de blevetagne ved Næsen, Komedie i een Aft ester Dorvigny ved Prof. Rahbek. (Om denne Farce i næste Nummer.)

Hvilke legemlige og aandige Talenter kan
man fordre af den, som føler et sandt
Kald til Skuepladsen?

(Fortsat.)

De største Mestere i Skuespillkunsten have som Demosthenes maattet kjæmpe med Organer, som kun vare i stand til faae rene og fulde Brysttoner, maattet føge at erstatte deres Tonescalas ringe Omfang ved sine Nuancer i Talen, og Mangelen af Brystets Styrke ved Eidenstabens Inderiøghed, og at bringe Dret til at gleimme det mindre behagelige og hule i deres Stemme ved henrivende Sandhed. Ved saadanne Exempler forherliger Menneskestemstillingens Gratie sin Indflydelse paa Talens Organer. Kan den endog ikke omdanne deres Bygning, og give Tonnen Kraft og Stemmen Sangens Bellyd, kan den endog ikke fremvirke en behagelig Tonebebinings sandelige Indtryk paa den store Hod; saa vil den dog lare det meest ustemte Organ Hjertets Sprog, vil ved sin sjæl- og hjertefulde Stemning lyde i vort Hjertes Inderiøste, og endnu da blive usforgleommelig i sine Virknirger, naar den meest fuldroende, behageligtlydende Paradedeclamation fun fildrer Hoben som

Stimmievældh, og har oplost sig i intetbetydende Tremulanter for Kjenderens aandige Øre.

En betydningsfuld Ansigtsdannelse, der frembyder Træk til et friet, letbevægeligt Mimespil er et Hovedværktøi til at fremstille aandig Fuldkommenhed ved Gestaltens Indtryk. I Almindelighed harmonerer Sjelens Skjønhed med den Evne at vise dens Udsmykning i dens Speil, Ansigtet, og endog der, hvor Naturen er afveget fra sin Dannelsegregel, opliver den indvendige Uldtryksdrift desto kraftigere det gjenstraaalende Speil til at tilbagekaste høint Billede af Vandens Forædling med de stærkere Træk af en vunden Seier over Dyriskheden. Derfor vise øste Mænd, som i Modgangs Storme have hævet sig til Sjelens og Fortjenestens Adel, uagtet de faste Deles Grovhed ved deres Ansigtsdannelse, Skriften og Undens Garfiender i en langt højere Grad, end de mest betydningsfulde Omrids af architektonist Skjønhed ere i stand til at udtrykke. Det letbevægelige frie, betydningsfulde i Mimespillet oprinder fornemmeligen af de aandige Unlæg, som ved Gratiens Haand ligge i Hovedbegrebet af fremstillinge Menneskehed. Uden en levende Phantasie, for

hvilken de meest mangfoldige Gestalter med Kethed
svive til Gjenværfelse og Dannelse; uden en dyb
og sitt Gelelse, som formaaer at ingtage Fo-
leevnens mindste Bevægelser, at bemærke og nuan-
cere dens næsteste Overgange, at opnage det Store,
Sande og Etjenne i sit eget Jegs Tilstand; uden
en træffende Dommerkraft, som afsondrer
det Tilfældige ved Tinget fra det Væsentlige, og
som stiger fra Individets Egenkaber til Vrrens
almindelige Begreber; uden disse Vandens Færdig-
heder og deres forenede Tendents til Dannelse for
det Sande og Etjenne, kan Menneskeheden ikke
fuldenbe sig i Menneskets Indeeste. Uden disse Vandba-
anlæg er lige saa lidet sandt Kunstkald i Almindelighed
muligt, som det kunde lykkes Unsigtsmuslernes Spil
i Sæerdeleshed, paa en sand. og sjøn Maade at
fremstille Freleßens fine Skatteringer eller heie
Eiderstabers voldsomme Ytninger, og de gradvise
Overgange fra en Sindessemning til den anden.
Jo mere levende den dannende Kraft formaaer at
frembringe Indtryk paa Phantasien, jo mere tyde-
ligen, den formaaer for voit indre Øie at frem-
stille imaginaire Stabninger, som med Virkelighe-
dens Energie trænge ind paa Foleevnen, desto

mere betydningfuld vil dens Forplantelse virke paa Unsigtets fremstillinge Værktøi, og gjøre den digtende Aand til nimisk Kunstner.

Endelig da Skuespill ren sandseliggjør sit Ideal ved vilkaarlige Tegn, ved Ord, saa maae disse være gaaede ind i hans Hukommelse efter Rad og uden Forvirring, maae de ligge mekanistfaste — som de enkelte Roder i Slaveerspillerens Passagesærdighed — i Hukommelsesværktøiets Bygning, og maa lige saa let og sig selv ubevidst som hine kunne vækkes til et Heelt. En hældig Hukommelse maa først gjøre Skuespilleren Bruget af sine evrige Aandsanlæg muligt. Men ikke Hukommelseskraftens letttere Receptivitet for en fremmed Ordfeining og Begrebsdannelse, men den positive Evne, den Hjernens Fibres blivende Færdighed, at holde det Fremmede fast og troiligen givet den igjen — om endog Øvelsen skulde fordrer det mest piinlige Arbeide — udgjør det væsentligste af en hældig Hukommelse for Skuespilleren af sundt Kald; og da hin Hukommelsesevne, at fastholde og troiligen at gjengive fremmede Ideer, er afhængig af den Grad af Liv og Id, hvormed Phantasien hæver de Ordene underforstaade

Begreber og Billeder til Unstuelsen's Bevidsthed, og gør dem til egne Ideer, saa forudsætter en hældig Hukommelse altid de høiere Sjælekræsters Energie.

Saa meget om de af den leipziger Forfatter fremsatte Fordringer. Imidlertid troer Ann. dog ikke, at den sjeldne Forening af alle disse Evner er tilstrækkelig til at danne den store Skuespiller, men at dertil udfordres endnu mere. Ann. skal med det første fremlægge det Krav, han, foruden det foransatte, troer at kunne have paa den, som med Sandhed skal fortjene at faldes en stor Skuespiller.

Om Fremstillingen af ondskabsfulde og intrigante Characer.

(af Iffland.)

De Roller, som Skuespillerne ligefrem falde Skurkeroller, ere mere end andre utsatte for at blive forseilede eller urigtigen fremstillede. Den jætte Troe, at Skuespilleren i Roller af denne Art fra Begyndelsen til Enden skal være ørkeond-

Skabsfuld, fordærver Alting. Naar nu saadanne
 Roller tildeles en ærlig Mand, saa skammer han
 sig ved at vise sig for Publicum med en saa ne-
 drig Æenkemaade, og frygter for, at man skal
 tillægge ham selv en lige, dersom han fremstiller
 den med Sandhed. For nu at undgaae denne
 Uleilighed, skyer han alt Sandt, og staber i dets
 Sted et Uhyre, hvormed ingen Sammenligning
 kan finde Sted. Det Merke bliver sværtet,
 Styggen forvandles til Nat og det Døde gjort
 Djævelst, og med enhver græsselig, fortrukken,
 astyelig Gebaarde, vil han ligesom hviske til Pub-
 licum: "beklag mig, thi et saadant Uhyre maa
 jeg, som mener det saa godt, fremstille til min
 egen Jammer,, og det feiler da ikke heller. Da
 saadaune Uhyrer ingensteds findes i Verden, og
 heller ikke burde findes paa Skuepladsen, saa gli-
 der Tilstueren suart med Modbydelsighed af fra
 Øpmærksomhed paa en saadan grotesk Djævlema-
 ske, og er godhjertet nok til at have Medlidens-
 hed med den arme Mand, som han troer, er
 truinet til at gebaarde sig saaledes. Rigtig nok
 er Digteren da edelagt i Bund og Grund, men
 Skuespillerens fine Felelse er dog bragt i Sitter-

hed. Der findes ogsaa Skuespillere, som troe at burde drive Sagen saaledes, at man af og til leer af Skurken; denne Maade er alt for flau og strafvaerdig for at opholde sig derved.

Den Skuespiller, som ved at fremstille verdstyggelige Characterer, bliver ved Sagen selv, hverken gør mere eller mindre end han skal gøre, vil interressere som Kunstner, naar han bestemt betegner Aarsagen, som anlediger Vreden, Hadet, Hævngjerrigheden i den fremstilende Charakter. I det ringeste maa Tilskueren kunne begribe, hvorfor det Menneske, han seer for sig som Skurt, er blevet saa ond; han bør dog faae den Overbeviisning, at Skurken, dersom han sit sin Villie, vilde lade Folk i Roe. Viser derimod Skuespilleren sig fra Begyndelsen ned lumst Blik, fordreiet Mund og en Satanslatter, fremkommer det ligegyldigste Ord ikke uden convulsiviske Bevægelsser, saa enker enhver en saadan Rasendes Skjedne afgjort i det samme Øieblik, hvori han træder frem. Hermed mener jeg ikke, at man skal fremfusse en verdensklog Mand af en Skurkerolle; men paa Skuepladsen skal det Uflirkende formildes, og den Skuespiller, som gør det, uden

at træde Sandheden for nær, som vedligeholder det Skrækkelige uden at bemynte sig af det Tilbages tædende og Æfle, han er Kunstner.

Ingen gier Ondt blot for at gjøre Ondt. Det første Spørgsmaal for en Skuespiller, i hvis Lod et ondiskabeligt Menneskes Characteer er faldet, bliver altsaa: ab hvilken Vei, ved hvilken Tilbæielighed, ved hvilket Tab, hvilken Kummer, hvilken Fornærmedse er Charakteren bragt til det Punkt, at den handler saaledes og ikke anderledes? Gaaer man noigtgien tilvæiks med denne Udersøgelse, saa falder i Almindelighed det Afskyelige og Æfle bort, og den bestemte, spændte, lidenskabelige, haarde Characteer bliver tilbage. Denne tilvæie bringer en Catastrophe, som kan opvække Brede, Forsærdelse, ja endog Had, men aldrig Modbydelighed hos Tilsfueren. Naar i et Skuespil de Mennesker, som handle slet, blive fremstillede fra en rigtig, fast og tydelig Standspunkt, saa indsyde de os uvilkaarlig den Interesse, som Kraft og Styrke altid medføre, endog der, hvor de anvendes imod vore Onker og Tilbæieligheder.

Gyrrithie.

(Fortsat.)

Alt er Forræderen afstraffet Herre!
 Kong Gywards Skarer drog trods Eeden Sværdet;
 Men jeg betalte deres Konge det.
 Jeg fældte ham, som Du hans stærke Kiempe;
 saa beretter Hialmar Gywards Endeligt i 4 Aks
 5 Sc. — En velvalgt Bending i Stykkets kunst-
 rige Organismus, for ikke at sætte Hildigers im-
 ponerende Dødescene i mindre fordeelagtigt Lys.
 Overalt høre de sceniske Blodbade stedse til de
 Usikkerheder, der forstener vor Følelse, istedet
 for at bibringe den humane Uttring og
 levende Oppækelse, der er de ægte tragiske Si-
 tuationers herlige Formaal. Øfste træder og Dig-
 teren dermed i sit eget Lys, naar han slipper det
 nødvendige Hensyn paa Skuespillets conventionelle
 Muelighed og Unstændighed, der tit ved Misgreb
 eller local Ufuldkommenhed afstekkommer Latterlig-
 heder eller Modbybeligheder, hvorved Kunstuærkets
 rene moraliske og æsthetiske Tendens aldeles bero-
 ves. Det herer dersør til Forsatterens Forties-
 nesse, at han i Stykkets Plan ikke lod sig forvilde

af Suhns forrinnige historiske Episode, hvor Knuden oploses ved den høieste Grad af Voldsomhed. — Suhm lader Haldan først give sig tilkjende i det Gyvard staarer med Gyrithé for Æheus Præst Meinhard, og fortæller derpaa med frugtelig simpel Styrke saaledes: "Kongen reiste sig tumlende, og sikk halo trukket sit Sværd og sagde: 'døe Haldan; men i det samme står Haldans Sværd ham ind i den venstre Side og lige til Hjertet, saa at han faldt død for hans Fodder, og bestankede hans Klæder med Blod." Denne Oplæsning har Fortællingens hele Fortjeneste, og er bygget paa en ukonstilet Sandsynlighed, dannet af Saxos Grundstof med digterisk Fortræffelighed, samt staarer i næste Relation til hvad Digteren forud lader Gyrithé sige: "Nu gjelder det kun at lade straffe Gyvard og hævne Danmarks Ære. Strafelsen bør være aabenbare tilstrækkelig. Han bør falde for Haldans Fodder udi Templet selv." Den dramatiske Forfatter greb en langt funstigere Plan, lader ikke Gyrithé bortsøres, men betinge sig Lvekamp med Hildiger, hvorved han endnu gjer os til haabende Prosvyter; ihvormeget Digteropfindelse end denne Binding røber. Derved subordinerer han Gyvards Død aldeles Hildigers, og frem.

drager sandt nok derfor Udviklingens instruktive Medstaber formeget paa Gyvards Befostning, rykker ham ganske ud af Scenen, og danner en langt anden Hovedbegivenhed end den, det tragiske Unlæg rimeligt og sandsynligt angav. Vi tage virkelig saa fortrinlig Deel i Hildigers Død, at vi næsten slet ikke savne Gyvard mere; en Omstændighed, der nødte Digteren til at indskyde 4 U. 5 Sc., for ikke at forbryde sig imod ham som en af Stykkets Hovedpersoner; imidlertid er denne Fortællemaade consequent med Planen i det Hele, og bidrager meget til den tragiske Gædelighed. — Næsten turde jeg ogsaa fige, at vi langt hellere forlade Stiemanden Gyvard for med den varmeste Prædilektion at følge de tvende ødle Kjæmper. Eigesom det og er vel iagttaget, at ikke Haldan besmitter sine Hænder med Niddingens Blod, for ei at dele vor Interesse, skjøndt man heller ikke kan nægte, at Gyvard endnu interesserer os saa meget, at vi ikke billige hans Drab ved Hialmar, der spiller en altsor ubetydelig Rolle i Stykket og er aldeles paatvungen. — Bedre havde det været om Thorkild var blevet Gyvards Banesmand, hvorved endogsaa han selv havde vundet i Handling, som han saameget fatted.

Gyvards Død havde ellers naturligvis en vigtig Indflydelse paa de Personer, der vare, om ikke ham hengivne, saa dog i det mindste hans Redskaber, Thora, Biarmier, Bolvise, og paa en Maade Asmund, om hvilke Gyrithe siger til Als vilde:

Forgjeves var min Vægring; thi bestufne
Med Særens Guld gif fast enhver af mine
Formyndere hen over paa hans Side,
Og hemmelig af Dem opmunret bragte
Hid til mit Land den Stolte al sin Hær,
Da ilte Du at søge min Befrier,
Gmedens Freias Præst den gamle Asmund,
Af Alder svækket, snarlig overtalt
Gav dette Anslag Navn af Lykke.

Forresten er det et saare vanheldorf og ubetydelige Fjærflover, som ved en veltegnet og heldig charakteriseret Thora fuldeligen var opvejet.

(Fortsættes.)

Åtter for nyligen er den dramatiske Skole foreget med et nyt Subjekt, Hr. C. Bruun. Den holbergiske Comœdie skal ved denne Skolens Tilvært have erhvervet sig en hældig Dyrker; en glædelig Esterretning, da Holbergs Hand synes næsten aldeles bortveget fra vort Theater, og kun endnu at omsvæve sin eneste, udvalgte Lindgreen.

Et fransk Skuespillerselskab fra Hamborg har erholdt Tilladelse til næste Sommer at give Forestillinger paa Theatret paa Kongens Nytorv; efter Rygtet skal Dr. Perron, Theodor og Bultos, som tilforn saa fordeelagtigen have viist sig her, være engagerede ved denne Trup, tilsammen med Mad. Despoix, o. fl. Det under Hr. Fourè's Bestyrelse staaende Selskab, som for nærværende Tid opholder sig i Marschau, har søgt om samme Tilladelse, men dengang var det første Selskabs Begiering allerede bevilget. Heraf følger, at Baron Wedels Ansegning heller ikke kan komme i Betragtning.

Med det første kan ventes opført Don Juan, aldeles omarbeidet med Gang, af Hr. L. Kruse.

Søndagen den 28de Marts er bestemt at opføres: Den lille Uglspeil og Gyvsoveren og Mikro og Stjælmerie; Mandagen den 29de Fruentimmerhævn og Døbesed-delen.

For Skuespilhinderne.

Et Ugeblad.

No. 23.

Udgivet af Thortsen, Stud. Juris.

Trykt og forlagt hos E. M. Cohen.

Sendagen den 15de Martii opfertes endvidere: Komedie giftersmalet eller de blevet tagne ved Næsen, Komedie i een Act efter Dorvigny ved Prof. Rahbek. — Et af de sædvanlige franske Forstadstheaterstykker, hvis eneste Værd i Ulinindelighed bestaaer blot i de enkelte Vittigheder, som der forefindes, men som iovrigt neppe høre til den Art, man burde sege at omplante paa vor danske Theaterrgrund, saalænge der endnu findes saa mange virkelig gode og paa sande dramatiske Skjenheder rige Skuespil, som hidtil ere uoversatte. Besvunderlig er det overhovedet at finde, at de fleste af de sildigere oversatte Stykker høre til det Middelmaadige; og meget lave Begreber man af disse Oversetselser fatte om Frankrigs og Tysklands dramatiske

Digtere, naar man vil antage — hvad man billsen burde formode at funne — at Oversætterne stedse valgte de bedste Stykker til at fordanske. At dette imidlertid ikke er Tilfældet, vil enhver, der ejender lidet til Sagen, letteligen se; hvad Aarsagen her til kan være, vil være vanskeligt at angive; thi vort Theatervæsens Ufuldkommenhed i enhver Henseende, kan vel ofte, men dog ikke stedse, angives som Grund. Ogsaa kan man med Reie opkaste det Spørgsmaal til Oversætterne, hvorfor oversættet blot nyere Stykker, og ingen af de bedre ældre? hvorfor oversættes ingen af de gode engelste Comedier, der i saa mange Henseender ere mere passende end de evindelige franske Piecer? Vel sandt, Theatredirectionen antog ikke Hr. Fersoms fortæffelige Oversættelse af Shakespears fortæffelige Julius Cæsar, skjendt den erkendte dens Værd; men maastee en Oversættelse af en engelsk Komodie funde have bedre Lykke; maastee; thi muligt Direktionen har handlyst alle Oversættelser af dette Sprog. — Tilbage til Romoediegistermalet.

Hr. Bernik, een af dem, der blive tagne ved Ræsen, blev af Hr. Rungsted givet særdeles vel. Den inderlige Tilstedshed over sig selv, der

stremlyste ved Siden af den groveste Uvidenhed, passede saare godt for Hr. Bernik, "den gode, jævne Borgermand, der har givet sig af med at være et vittigt Hoved og en Mand af Smag." Meget gode varer ogsaa de Steder, hvor Bernik troer at spille en Rolle i en Comedie, stjændt det maaſkee ikke havde været upassende, om Hr. R. havde sagt disse Replikker i den declamatoriske Tone, som saadanne Folk, som Bernik, i Almindelighed ansee som nedvendig for at være god Skuespiller. I Slutningen burde Skuespilleren maaſkee ogsaa synes noget mere overrasket, da Knudens Oploſning paa den Maade dog uden tvivl kommer noget uventet for ham, og vel heller ikke er ham saa meget behagelig. Noget for tidligt led Hr. R. sig see ved 9 Sc. Begyndelse.

Madam Bernik er en gammel, stokkum, indbildst Coquette, der troer, at ethvert Mandfolk er forelsket i hende; den pudseerlige Maade, hvorpaa denne Troe yttrec sig, er det eneste, som bringer os til at glemme de haandgribelige Urimeligheder, hun hovert Dieblit gjør sig skyldig i. Ist. Sannes udſorte denne Rolle, og træf ret hældig det Minauderie og latterlige Coquetterie, der er uadstillelig fra Madam Bernik; saaledes i 3 og 11 Sc., hvor hun

troer, at det er hende, Lindenberg elster. Derimod lykkes de Steder, hvor Mad. Bernit betages af Arrighed ikke nær saa vel, som man med øje funde vente det af Evalds Lisettes hældige Fremstillerinde.

Jfr. Knop udførte den ubetydelige Angelique's Rolle, som al sin Ubetydelighed uagtet, dog vel ikke burde været betroet til Jfr. R., der er saalidet brugt, og af hvem man ikke engang med Billighed funde fordere noget. Alt det meget Urigtige, hvori Angelique gjorde sig skyldig, falder dersor ikke Jfr. R. men blot Bestyrerne til Kast, der om ikke før, saa dog ved Prøverne maae have indseet, hvorliden hun var i stand til at spille denne Rolle, eller, dersom det da var for sildigt at besætte Rollen med en anden, hvilket vel ikke funde være tilfældet, da den er saa fort, i det mindste burde have søgt at forekonime noget af det meget latterlige, der nu fande Sted, f. Ex. den Fegtemesterstilling, hvori Angelique modtog Lindenberg i 11 Sc.

Lindenberg: Hr. Simonsen. Denne Rolle er heller ikke meget betydelig, og Skuespilleren lod os i samme Uvisshed som Forfatteren om Lindenberg's egentlige Væsen; dog deri er han undskyldt; thi det falder vanskeligt for en Skuespiller at

fremstille det, som Forfatteren selv ikke har vidst.
Den Stilling, hvori Hr. G. knælede i Li Sc. var
temmelig uskjøn.

Den betydeligste Person i Stykket er Hendrik,
som Hr. Schiern lod til at kunne have udfert meget godt, dersom hans Uvidenhed i Rollen ikke havde hindret ham deri. Denne Skuespiller synes at være den eneste af de mandlige Elever, der efterhaanden kommer i Besiddelse af den sande Conversationstone, skjøndt han vel undertiden behandler sine Replikker noget vel stjødesløst, f. Ex. i 1 Sc. af nærværende Stykke, hvor den Replik: "jo saamen kan vi saa, & blev sagt paa den forunderligste Maade af Verden.

Hr. Brühn træf som Madder ret vel den Ærefdumhed, som Rollen fordrer; selv hans Tone og Stemme harmonerede meget godt med hans Ord, ligesom ogsaa hans Cujonerie og Indbildskhed vare godt udrykte. Denne Rolle er udentvivl det Bedste, Unn. erindrer nogensinde at have seet af Hr. B., skjøndt hans Tone og Afsærd tydeligen visse Originalen, hvorefter han havde dannet sig.

Overmaade god var Ifr. Hedeberg, som Mad. Madder, en værdig Moder til sin Gen — Ifr. Thomsons Lise var ikke saa hældig, eg-

manglede tildeels den Enerdighed, som bør findes hos denne intrigante Souvrette.

Søndagen den 29de Martii opførtes den lille Uglspeil og Gyvsoveren eller Gengangeren paa Beausolgaard, Etuespil i 3 Acter, oversat af er Køgebue og Dumaniant ved Prof. Rabbe. — Unægteligen hører dette Stykke til dem, der i Almindelighed interesserer den sterke Deel af Tilstuerne; skøndt rigtig nok mere ved Formen end ved Materien. Om arbeiderne af Køgebues Birr-marr fortjene vistnok Tak for at have bragt Nede i denne Urde, og for at have formildet de med den sædværdige Køgebuisse Pensel for skarpt malede Characterer, f. Ex. Gyvsoveren Langsalin (Beausol) der hos Køgebue næsten aldeles intet Menneske er, og Friz Hurlebuch (Charles) hvis Uglspeilstreger i nyanvntie Forsatters Original iblandt efterlade Twivl om hans virkelig gode Hjerte; men dette Maal troer Min., at de gjerne kunde have naaet, uden derfor at bortstjære saameget, som de have; og uden Skade for Hovedhandlingen kunde man ikke nogle af de Puds, Køgebues Uglspeil spiller, været beholdt, da de saa tydeligen viser hans overgivne, men dog

derhos gode Character, som vi i Oversættelsen blot
hørte tale om, uden at see Beviér for; thi det
ene Puds, han spiller, er ingen egentlig Halspeis-
streg, men det eneste Middel, der er tilovets for
ham, dersom han ikke vil opgive sin Kjærlighed til
Josephine.

Den evindelige Gøver Hr. Beausol var Hr.
Kungsted, der opfylde alle de Forderinger, man
med øje funde gjøre paa ham;, han viste saare
træffende den indskrænkede, underfuede Egtemand,
hvivs eneste Lyk er Sovn, og som ogsaa trolig
søger at tilfredsstille den. Ullerede hans første
Replik var meget characteristisk, i det han med
en kugsom, ligegyldig, sovnig Tone, der viste
den dybe Dyale, hvoraf han ved Trommeslaget
var blevet vækket, udbredt: "O Gud, Hjerte!
jeg roede, det var Dig, der stjændte paa Øls-
tene," og strax derpaa faldt tilbage i Sovn;
ligeledes den fort derefter følgende Replik, da han
atter er vækket: "Jeg sov ikke for tredive Aar
siden, da jeg første Gang erklærede Dem min
Kjærlighed," hvor den Phlegma, hvormed Gøus
spillerei frembragte den, var et tydeligt Bevis
paa, vorledes Sovesygen aldeles havde især

hans Hjerte; og saaledes var Hr. R. for det meste overalt ret brav, endogsaa Skuespillerens rok-
kerde Gang var passende, ligesom han ogsaa vel
iagttog, ikke at gjøre for mange Bevægelser, hvilket
vilde have været helt urigtigt hos den lade Beausol,
hvilket Magelighed endog pines ved det, at han
maa skrive uden paa et Brev. Ogsaa de min-
dre svenige Steder f. Ex. 2 U. 7 Sc. lykkedes meget
godt, og den Maade, hvorpaa Hr. R. sagde f. Ex.
disse Replikker: "Han snakker over sig... "det er
mig en saurrig Fyr;.. "han er ikke rigtig;.. o. s. v.
stemmede meget godt med den fremstillende Charak-
teer.

Fru Beausol blev med ejendelig lid
fremstillet af Fr. Hedeberg, som ret hældigen
traf den egennytige, herstesvige Kone, der vis-
derfuer sin Mand, og seger at tilvende sin Dil-
ter Charles's Formue. Den Snedighed, man'nd
vendigen maa forudsætte hos hende, var derind
ikke godt udtrykt, ligesom Skuespillerinden maa
ogsaa lod noget mere Omgangs- og Verdensone
tilbage at ønske. Meget godt sagde Fr. H. blidt
andet: "Intbildninger, Barn, Trdbildnir,"
hvori hun finder sig fornærmet ved den Estri-

velse, Aglae gjør over det formeente Spiegel; derimod var den Zone, hvori Skuespillerinden sagde: "den Julie er dog en eiegød Pige," noget vel hjertelig. For at vise Ulderen, havde Fr. H. anbragt nogle sorte Streger i Mansigtet, som uden at nære den tilsigtede Hensigt, blot sværtede og vanzirede.

Fr. Sannes var Aglae, og naar man undtager et vist Streg, som var blevet tilbage fra de ældre Koller, denne Skuespillerinde har udført, og et ikke aldeles passende Træk af Snak, kelyst, fremstillede Fr. G. denne værdige Moders værdige Datter upaaklageligen; det "Charles!," hvormed Aglae forlader sin Cousin, blev fremført i en meget rigtig funkslet om Zone, ligesom også den Replik i 3 A. 3 Sc. "jeg gad dog vidst, hvad indtagende han finder hos den Bagatel," og flere denne lignende, blevé sagde med al den Ærgerlighed, man kunde vente af saa indbildet Gruentimmer som Aglae, naar hun seer sig tilskadesat for et i hendes Nine saa ubetydelige Væsen, som Josephine. At Fr. G. i 3 A. 3 Sc. sagde at have fundet Brevet om Astenen, da hun gifte for at tage frist Lust efter sin Fors-

strækkelse, var vel en Fortalelse for om Morgen.

Hr. Jordhei gav Capitainens Rolle med synlig Fid, som ikke heller overalt mislykkes ham, s. Ex. i 3 A. 5 G., hvor Capitainens stigende Rørelse ved Charles's Refærdiggjorelse ikke ilde blev udtrykt; ikke saa hældige vare Scenerne i 2 Akt, især den med Charles, hvor Skuespilleren lagde en vis Dunhed i Rollen, som aldeles stræd mod Capitainens Menneskefundskab, den han ved sin lange Omtumlen nødvendigt maa have erhvervet sig; Hr. J. synes overalt at hælde meget til denne Feil, og de fleste af ham hidtil udførte Roller have i større eller mindre Grad haft Udtrykket af en ikke overalt passende Guipiditet.

Den overgivne, snilde, ædle Charles blev af Jfr. Gust udført med al den Lethed og Natur, man af hende kunde fordrø og vente, og som Charles's første Monolog strax gav tydelige Visper paa. Charles kommer glad styrrende ind med den ham egne Bildstab uden at se de Sovende, og er forneiet over at have staffet Sieur Favorit, Fruens Hund, af Venen, "og jeg skal

ikke oftere have den Uergrelse at see min stakkels Josephine være funden for det Kræ., siger han med den Blanding af Uergrelse og Glæde, Tan-ken om Josephines Behandling og den Lettelse i hendes Ekjebne. Hundens Bortkomst vil staffe her-de, kan indsyde. Hans muntere Natur tillader ham ikke længere at blive, og han vil gaae bort, da han bliver de Sovende vær. "O! hvilken U forsigtighed, jeg er ikke ene her,," med dæmpet Røst for ikke at vække de Sovende og tilsige med en let Angest fremfører han disse Ord; han gaaer nærmere hen til, og da han overbevises om at de sove, udbryder han lettere "til Lykke sove de., " Af min gode Onkel undrer det mig just ikke, men den kjære St. Firmin gør ham Selskab, ved Navnet St. Firmin vaagner hans Uvillie over denne Mar, som gør forliebte Nine til Josephine, og han beslutter strax at spille et Pudg., han siger da med en sieleglad Tone over denne skjonne Leilighed til at tilfredsstille sin evergivne Natur: "o, det er en deiligt Leilighed til at spille dem et godt Pudg., Han betænker sig nu et Dieblif, kaster Nine hen paa dem, og seer St. Firmins tykke Halsklud og Onkelens Partyt, og

faaeer det Indfald at hæfte dem sammen; han
 leber virkelig hen bag Stolene for at udføre sit
 Forsæt; men i det han rager sat paa Parkeken,
 og han betragter den sovende Onkel, siger han
 med det bedste Hjertes reneste sig selv bebreidende
 Udbrud: "Sy Charles! den stakkels Onkel har
 saamegen Godhed for Dig!.. nu kaster han Di-
 nene paa St. Firmin og hans Brede luer atter
 op, og med stigende Hidsighed opregner han alt,
 hvad St. Firmin foretager sig imod hans Billie,
 og til sidst gaaer det saavide, at han farer hen
 for at slaae ham; men pludseligen standser han,
 "sy Charles, det er ikke smukt at angribe en
 værgeløs Fiende,.. atter med en bebreidende, god-
 hjertet Tone. Han tier nu lidt og betragter de
 Govende, der ikke have mærket noget af alt det
 Foregaaende, og siger endeligen i en noget forun-
 drende Tone, "hvor de sove der,.. han mærker en
 kold Træk, og giver ved sine Bevægelser tilkjende,
 at han fryser, og med en Stemme, der viser det
 samme, siger han: "her er en Træk, saa man
 kan sætte Helsen til.. Nu seer Charles sig om,
 hvorledes han skal hindre denne Trækvind, som
 hans gode Hjerte frygter skal stade hans Onkel,

han faaer Die paa vinduesstjærmec, og sætter des tilrette; han kan herved ikke andet end smile over sig selv, ved tanken om, at han, som dog ellers kun bestyldes for at spille Budser, dog ogsaa seger at mytte: "lad nu nogen komme og sige, jeg kun er skabt til Andres Plage." Nu herer han nogen komme, og nysgjærrig seer han sig om og siger: "der kommer Nogen." Han bliver lide staaende og øiner nu Tante med sin Datter, der komme i en fortrolig Samtale; hans Uglispeilsgnatur vaagner strax, og han faaer Lyft til at høre deres Hemmeligheder; med en Blanding af Nysegjærighed og Glæde blive dersor de Ord sagde: "Det er Tante og hendes Frøken Datter; det var moersomt, om de mod deres Willie maatte give mig nogen Part i deres Fortrolighed." Herligt, han betænker sig et Dieblik, og siger derpaa: "lad mig lade som jeg sover med," med et Diekast til de andre Sovende. Nu fastar han sig paa Stolen, og lader som han var faldet i Søvn. — Gjerne ønskede Unn. ifald Rummet tillod det, at udvikle hele Kollen, og vise de mange Skønheder i de enkelte Dele, hvorpaa f. Ex. især Scenen i anden Aft med Aglae var.

saa rig, men da dette ikke er tilfældet, nødes han her til at afbryde. Unægteligen er denne Rolle Ifr. Bø. Triumph, og med de glædeligste Forventninger maa enhver see denne unge Skuespillerindens videre Fremilen imede.

Saint Firmin de Pourgeolettes bør til de Roller, som just ikke staae ind i Hr. Haacks egentlige Fag, men hvori han dog kan saales. St. Firmin er en forsængelig, temirelig dum Person, men som dog desvagtet har Forstand nok til at gaae paa Spor efter et rigt Parcie. Hr. H. syntes ikke ganste enig med sig selv om denne hans Charakteer, men viste St. Firmin snart fra en dum, snart fra en ondskabsfuld Side; en Feil, hvori maastee Forsatteren selv paa enkelte Steder har besyret ham. Sædel's vel sagde Hr. H. de sidste Replikker, og den Ædmingshed, hvormed han fremferte de sidste Ord: "At gaae min Vei," contrasterede meget godt med den truende, usorfærdede, kjække Renomisstone, hvori han nyligen havde talt.

Josephine, den elskværdige, fintfælende, underkuede Pige, blev udført af Ifr. Thomsen, der vel viste os den gode Josephine, men hel-

ler ikke mere. Den dybe følelse af den uvær-
dige Maade, hvorpaa man omgaaes hende, saaeg
ikke; eiheller mærkede man noget til Lidenstaben
for Charles, førend hun med tydelige Ord for-
talte Faderen det. Skuespillerinden manglede dette,
Franskmanden saa rigtigen falder je ne fais quoi;
som kun lader sig fele, men ikke udtrykke, og som
saa sikkert gjør Indtryk paa ethvert reent og ædelt
Hjerte, dette Uforklarlige, hvorfore vi ikke selv
kunne gjøre Rede, men som altid henriver os
med uimodstaelig Styrke, og som langt over-
gaaer, Skønhed, Forstand, og alle qvindelige
Elsteligheder, som uden det ikke fortjene dette Navn.
Denne Mangel var imidlertid aldeles ikke Skuespils-
lerindens Brøde; thi ingen mulig Kunst er i stand
til at fremtrælle det, hvor det ikke usfrivilligt, selv
Natur, blander sig med Naturen.

Gartneren Jacob blev godt udført af Hr.
Tryde, hvis Fortælling i 3 U. især var aldeles
i den Maneer, hvori Folk af den Classe og den
Forstand i Almindelighed fortælle.

En Tjener: Knudsen.

Hr. Holstes Benefice i Helsingør skal, Om-
kastningerne fradagne, have indbragt ham fem
Rigsdaler. For nylig har Hr. Raadvad havt
Dyveke til Benefice, hvor Fr. Hammer udserte
baade Dyvetes og Fru Møenstrups Roller. Ind-
tægten skal denne Aften have været betydeligere.
I Sondags gaves til Fordeel for Hr. Meyer:
den afbrudte Reise og Dands af M. Schall og
Petersen; og i Mandags: den lille Uglispeil og
Dands af M. Schall og Threen, hvorfor Ind-
tægten tilfaldt Fr. Galk.

Brandstatten af Køgebue er nu ogsaa over-
sat paa fransk, under Titel af la contribution
militaire, og med megen Lilleb opfert i Paris
paa theatre des variétés étrangeres.

Foruden den lille Uglispeil opfortes første
Paaskedag paa Hoftheatret ogsaa: Mistro og
Stjælmerie, hvorom i næste Nummer. Man-
dagen den 30te opfortes: de giftefærdige Wis-
ger og Døveseddelen; det auerterede Stykke
Fruentimmerhævn kunde formedelst en Fr. Bust
pludselig paakommen Sygdom ikke gives; derimod
gives det nu næste Søndag tilsigemed et nyt Stykke;
Stjelmen og Dosmeren.

For Gue spil under e.

E t U g e b l a d.

No. 24.

Udgivet af Thortzen, Stud. Juris.

Troti og forlagt hos E. M. Cohen.

Søndagen den 29de Martii gaves efter den lille
Ugisseil en Forestilling af Mistro og Stjel-
merie, Lysspil paa Vers i een Aft af Dienlaach,
oversat ved Prof. R. L. Rabbek. — Skjendt Ideen
til Intrigen i dette nydelige lille Stykke er temme-
ligen forslidt, har Forfatteren dog ved sine lige saa
sindrige som nye Bendinger, ved sin uudstimmelige
Vittighed, og gode Charakteerskildring givet Stykket
en ualmindelig Interesse for enhver, der har en
rigtig Følelse for det Gode, Sande og Skjonne.
At vort Publicum, i det ringeste den gallicerede Deel
af det, har erkjendt og paaskjennet Stykkets Værd,
berom vil enhver, som har bivaanet Forestillingen
af det hos den soute'ste Trup, der flere Aar i Rad
med saa meget Bisald har opført det, være overbe,

viist; og havde end Cephise Goures mesterlige
 Spil den sterste Part i dette eenstemmige Bisald,
 har Stykket dog sikkert ogsaa megen Fortieneste,
 og har det end ingen anden, har det deg den,
 at det giver stor Lejlighed for en Skuespiller at
 vise sine Talenter i det flreste Lys; og allerede
 denne Fordeel er ikke liden. — Stykket blev uds-
 ført af Jfr. Olsen og Hr. Simonsen, der
 begge med ydersse Anstrængelse og ikke uden Hæld
 sagte at opfynde de Fordringer. Opsætelsen af et
 saadant Stykke giver Rettighed til, og som især
 for førstnævnte Skuespillerinde ved hendes franske
 Fergjængerstes usorglemmelige Mesterspil vare for-
 dobbledes, fordi enhver Tilstuer, for hvis Erindring
 hün franske Kunstnerinde svævede, endog mod sin
 Willie paa en Maade nødtes til at anstille en
 Sammenligning, hvor uretsærdig den end kan være.
 Cephise viser sig snart i sin egen Skikkelse, som
 en ung, vittig, ikke usorfængeligt fransk Enke, snart
 som Catau, en gammel, sladderagtig, ind-
 bildet Pebermø. Hældigst forekom Jfr. D Am.
 som denne sidste, da Skuespillerinden i denne Cha-
 racter havde antaget en saare velvalgt og natur-
 lig Sladdertone; ogsaa som Cephise havde Jfr.

O. mange gode Steder, især mod Slutningen, hvor særdeles det Sted, hvor Catau ved sin Afklædning efterhaanden forvandles til Cephise, lykkes ubestrideligt vel; de første Scener vare derimod ikke saa brave; heller ikke forekom det Unn. som om den lange, vissnok vanskelige Replik, Cephise har i Scenen med Blinval, blev sagt paa den rigtigste eller interressanteste Maade, noget mere Lethed saavel i Diction som Maneer havde udentvivl der gjort en hældig Virkning. Ifr. Øg. ualmindeligen sjonne Versrecitation har Unn. ved flere Leiligheder omtalt; ogsaa ved denne Forestilling viste den sig i et fuldkomment værdigt Lys. Unn. har med Billie afholdt sig fra enhver Sammenligning mellem de twende Cephiser, han nu har seet, endstjønde den af flere Vorsager maaſſce ikke havde været upassende eller uinteressant; thi deels vilde en saadan Sammenligning altid være uretfærdig, og deels vilde den maaſſce synes at børge vor danske Cephise noget af hendes Fortjeneste og den Noes, der med fuldkommen Feje tilkommer hende for hendes Spil, som, uden dersor at naae Vid. Foures, dog, og især af en saa ung Skuespillerinde, var virkelig godt og langt over Unn. endda

iffe saa ringe Forventning. Med farre Fordomme havde Hr. Simonsen som Blinval at kjæmpe, thi de tre Formænd, Unm. erindrer at have set i denne Rolle, vare ikke langt over det Maadelige. Hr. S. hævede sig ogsaa høit over dem, og gav Rollen i det Hele meget vel; kun troer Unm., at Skuespilleren ikke nok udmarkede det Træk af indbildt Rlegt, som er meget characteristisk for Blinval, og som ogsaa idelig omtales. Var den Tone, Hr. S. brugte som Dubar end ikke velskningende, havde den dog den Fordeel, at den ved sin Forstållighed fra Blinvals var lettere at vedligeholde, uden at Skuespilleren behovede at befrygte at falde i denne. En overmaade god Scene af Hr. S., var den i Merket, hvor Blinvals Sindsbevægelser hældigen udtryktes.

Mandagen den 30te Martii: De gifte færdige Piger. Om dette Stykkes tvende Forrestillinger see Nø. 18. Hr. Jordhei var meget usikker i sin Rolle, og af denne Uarsag var hans Spil noget mat; denne Usikkerhed kan imidlertid

undskyldes, naar man erindrer, at Stykket først om Formiddagen blev bestemt til at gives istedetfor den ved Jfr. Buss's Sygdom hindrede Forestilling af Fruentimmerhavn. Ligesom Navnene "Agathe," og "Luise," forrige Gang ombyttedes, saaledes umbyttedes denne Gang Navnene "Sainville," og "Cor- signac." Hr. Echiern var heller ikke fast i Rollen; af Jfr. Olsens noget svagere Spil troer Ant. at kunne slutte sig til det samme; sædeles god var Ces- nen i 3 U. med Sainville. De øvrige vare som for- hen, dog ber Jfr. Ahrendts nærvnes med fortjent Røes, for at have aflagt de Feil, hvori hun tilforn i denne Rolle har gjort sig skyldig. Hr. Haack tog som forhen sin Rolle fra en aldeles urigtig Side.

Derefter gaves Debeseðdelen, eller Mo- deren sin Datters Rival, Comedie i een Aft, af Picard, oversat af Prof. Rahbek. — Dette maadelige Produkt giver billigen Anledning til det Spørgsmaal, Unm. for kort Tid siden herte opfa- ste: spilles der paa Hostheatret for Elevernes eller for Publikums Skyld? var det første Tilsældes, da funde man undskynde et Stykke som nærværende, da de enkelte Roller maastee være indrettede til Elevernes Farv; dog dette modsigter saamange Erfaringer.

Spilles der derimod for Publikums Skyld, hvilket, hvor utroligt det end øste synes, dog vel er Hensigten, hvorfor opvarter man det da med slige Retter? man indvende ikke, at Syge maae have let forðiolige Spiser; thi der er stor Forstjel paa let forðiolige og vandede Spiser, og dette er dog sikkert det misdeste Navn, nærværende Døbeseddels fortiner.

Moder og Datter ere forelskede i een Person, men denne er det kun i Datteren; da Moderen opdager dette, forbittres hun i Forstningen, men som en inderslig god Kone formildes hun snart og giver sit Samtykke til sin Datters Forening med det unge Menneke, og giver selv sin Haand til en med si^g jevnaldrende Notarius, der har lovet hende, hvis hun forenede de unge Elskende ikke at saare hendes Forsængelighed ved at bekjendtgjøre hendes Døbeseddels og derved hendes Alder, som hun gjerne ønskede dulgt; dette er det hele Stykke, som uden Intrigue, uden Knude og altsaa uden Oplosning, intet indeholder uden com Hverdagssdialog; thi Døbeseddelen er virkelig kun en Biting, og anbringes overhovedet først i næstsidste Scene. Stykket synes at vinde Publiskuns Bisald.

Gru' Rosemont, denne med al sin Forfængelighed dog saa agtværdige og ædle Kone — hvilket vi rigtig nok mere høre fortælle, end erfare — blev udført af Istr. Ahrendts, hvis synlige Flid saavel i denne Rolle, som overhovedet den hele senere Tid fortiner at roses; naaer end ikke Billien saa langt som Evnen, maa man hos en Begynder i denne Kunst, hvis virkelige Banstelighed er ligesaa stor som dens tilspyneladende Lethed, være fornøjet allerede med den alvorlige Billie, der har Flid i Folge med sig, og meget fornøjet maa man være, naar man ved dens Hjælp seer om ikke store saa dog kjendelige Fremstmidt paa Stien. En Fejl, Istr. A. burde søge at afslægge, er den Kulde, som paa ingen Maade og ved ingen Lidenstab forandres; saaledes ogsaa i nærværende Rolle, hvor Gru Rosemonts paatrængende Kjærlighed til Clairville, Forbitrelse over Dubouloir og hans evindelige Talen om Døbeseddelen og Alder, Harne og Brede paa de to unge Elskende, hendes krænkende Egenkjærlighed o. s. v. gjerne kunde og burde været hydeligere angivet.

Louise, Gru' Rosemonts Datter, blev af Istr. Basses fremstillet paa en særdeles tilfredsstil-

lende Maade. Den Barnslighed og Naivitet, som ligger i Louises Rolle, viste denne unge Skuespillerinde paa en sjeldent rigtig Maade, ved at vogte sig for at tegne alle disse Træk med alt for tykke Farver, en ikke naalmindelig Feil, men hvorpaa det Barnlige bliver Barnagtigt, og det Raive Plumpt. ogsaa Lindenstaaben for Clairville, der hos den femtenaarige Louise maatte vtere sig paa en egen Maade, blev givet meget vel, som overhoved denne Rolle visseligen kan giøre de fleste af de af samme Skuespillerinde tilforn udførte Roller Rangen kridig, hvor megen eg ikke usoreske Bisald, Istr. B. end tilforn har høstet. Forgives onster Univ. at anføre noget enkelt Sted, nogen enkelt Scene, som Bevis for sin Mening, enhver Scene er tjenlig dertil, ligefra den første med Moderen og til den sidste, hvor Fru Rosemont opdager Forstaelsen imellem Louise og Clairville; thi Istr. B. viste hele Stykket igjennem en med den rigtige Charakteer og sig selv sammenhængende Louise, noget vi kun sjælden see.

Hr. Dubouloir: Hr. Jordhei. Hr. J. viser sig kun sjeldent i Rosler af den Natur som nærværende, dog synes han juist ikke at have noget saa

ilde Greb paa dem, sjældt han dennesinde spil-
lede Dubouloir paa tre til fire forskellige Daa-
der, hvori dog udentvivl den temmelig stærke Uvi-
denhed, hvorfor Skuespilleren ikke kan strijdes,
havde den største Styld.

Hr. Schjern forfælledes som Clairville
udentvivl aldeles Charakteren, den han fremstillede
fra en temmelig latterlig og comisk overgiven Side;
saaledes f. Ex. i 12 og 14 Sc., hvor Clairville bør
være virkelig forlegen og saaledes tilmode, at han
neppe vilde sige sine assides Replikker i den latterop-
vækende Tone, hvori Hr. Sch. frembragte dem.
Saare strafværdigt vilde det være, dersom Skues-
pilleren havde valgt denne Maade at give Nollen
paa, for at have hans just ikke meget betydelige eller
udmærkede Rolle, og saaledes at tilvende sig Bisald
af Mennester, som gjerne opoffre Smau, sund Sands
og Correcched for Mellemgulvets Rystelse eller en
Yndlings Lune. Dette kan Unm. imidlertid til Ære
for Skuespilleren aldeles ikke antage; kun skulde det
gjøre ham ondt, om det aldeles usortjente Bisald,
han bestede, skulde bestyrke og udvide hans Bild-
farelse.

Andre var Hr. Tryde, der sagde sine saae
Replikker ret vel, sjøndt det i 3 Sc. nær var ind-
lobet en Forplunring.

Gyrithe.

(Fortsat.)

Biamer og Bolvise indseer Ann. ingen
Grund til at anbringe i Gykket, saameget mere
som de end ikke kan undskyldes med historisk Tra-
dition. Saa oversledige som de ere (for ikke at
sige ubrugelige) forvirre og udvande de endog
Dialogen, til Exempel i i U. 8 Sc. Vel funde
man paa Grund af deres Forvhynderstab tiltroe
dem nogen rimelig Indflydelse, dersor ogsaa dette
Magtsprog i i U. 7 Sc.

Gyvard.

(Til Bolvise og de øvrige.)

G Danße kan bevidne hendes Løfte.

Biamer.

Hun gav sit Ord.

Bolvise.

Og vi har givet vort.

Men det indsees dog let, at de i Stykkets Plan alletider bleve og maatte blive Personer, det var nok at omtale, og som man ikke funde ønske frem paa Scenen; thi med den Orkesleshed, hvoraf de selv ere stabte, besmitte de tillige de Personer, der ere paa Scenen med dem; dersor staar Thora uwirksom fra Choret i 7 Sc. indtil Auktens Ende. Overalt er det altfor sædvanligt paa Kunstens og Livets Skueplads at finde Formyndere, der af Egennytte stifte Partier for deres Myndlinger ved Hjelp af List, Magt, og allehaande Midler, uanset den unægtelige Sandhed: at Kjærlighed ikke lader sig befale Stykkets hensigtsmæssige Tarv undskylder altsaa ikke disse to ubudne Gjæster, og de ere saa sandelig heist uinteressante, at endog ikke deres Drab er os paafaldende.

Freias Præst, Usmund, er den samme, som Guhms Umund Odins Præst (Usmund var Hildigers paatagne Navn), sandt religieust Sværmerie og geistlig Eresyge opmuntrer hans fromme Svada. "Hvo veed maaskee, om ei Saxon, sagde han, kunne herefter komme til at dyre Odin i Stedet for Griminseul, hvilken

Ære for det danske Navn! Du selv funde
da vente Dig Sted iblandt Gndinderne, en nye
Greia ses maaſke i Dig „ Dog det er fun den
forblindede, svage Olding, hvis Mod og Tilstid
er sjunken med hans Kræfter, der her taler; ikke
Hylkleren, ikke Hoffnogen, hvilket han selv med
Iver bevidner for Gyrithe. ”Du fornærmer mig,
jeg er ingen Hylker, men en sand Tilbeder af
mine Guder.. Men denne religieuse Ivren fin-
des ei hos den ubetydelige dramatiske Asmund,
der kun har en enestæ værdig Replik, nemlig i
8 Sc., hvori vi finde, saavel hans Charakteristik,
som ogsaa hele hans Virksomhed; — et svagt,
men velmeent Raab, som synder fra halvfortviv-
lede Læber, grundet paa en falst Idee om Rigets
Gytte og Held. Hans Ubetydelighed er indlyſende.

Eigesaa ubetydelig men af Interesse fra det
gode Hjertes Side er Gyrithes Fosterfader Rolf.
Den Hengivenhed, han viser for Gyrithe, ejer os
ham ejer, hvorlidet han end foretager til hendes
Bedste. Hvad han kunde have været, troer unm.
at kunne udpege deels ved at bemærke Ordet Fo-
sterfader, og deels henvise til hvad S. 285
og 86 er sagt. Man maae virkelig beklage, at

han er dannet for en eneste Scene, hvorfra han for stedse gaaer bort med Gyrithe. Denne Bortgang, og Levret at bringe hende til sin Bolig, gør det indlysende, at det maa være ham, der hjalp hende til Kusningen hvori hun siden fremtræder som Kjæmpe. Et ualmindeligt Bovestykke af den svage, raadvilde Olding, der vel vidste, at det ikke var ustrømt Ramp, og det er helst ikke Faderkjærlighed at han derpaa saa aldesles overgiver sin ædle medige Fosterdatter. At Gyvard overseer denne hemmelige Bistand, han maatte indsee at Gyrithe havde, svækker Rolfs Værdighed og interessante Activitet. Ellers troer Unm. at hans Lilstædeværelse maatte i flere Scener have været fordeelagtig, saaledes i Bryllups-scenen, og 4 U. 8 Sc., hvis denne egentlig burde staae der.

Det tilkom unægtelig ham, at forene Hald. og Gyrithe, som kon for hans herlige Bestræbelse; en skøn Handling der fra den moralste Forlæses, og den dramatiske Situations Side maatte have vundet betydelig ved den ørværdige fromme Olding. Hvorfor skulde man vel forskyde ham

mere end Alvilde. Begge staae jo i Trostabs og Hengivenhedens herlige Lys.

Man indseer heraf at Hm. ikke ubetinget villiger Suhms Skize til Rolss Character naar han siger: "Rolf var af en mild Tænkemaade, meget eftergivende, vilde stedse forene og bilægge alle Ting, og derhos noget forsængelig og frug:sem. " Intet funde mere vanhelde Rolss Character end Forsængelighed, hans Svaghed maatte under alle Omstændigheder begrundes i frugtagt som Erlighed, thi han burde unægtelig være dansk. Det var Synd at bebyrde Sykket med flere slette elles svage Personer.

(Fortsættes.)

Om Jüngers Maneer.

Kunstdommerne paastaae, at Jüngers Lystspil ligne hinanden saa meget, at hans Piger og Fædrerosler have næsten aliid det samme Physiognomie. Untaget, at dette er rigtigt, saa rammer denne Bebreidelse vel neppe Jünger ene. Sydslands bedste dramatiske Digttere have alle des

Yndlingscharacterer, som findes i alle deres Skuespil, kun med forskjellige Nuancer. Saaledes gjen-finder man i Ifflands Ryndlinger, værdige Kone og Høstdagen Grundtrækene af den unge Ruhberg *). Ludvig Brook, Hofraad Lestenfeld og Friß Selvert have den samme Drift til at virke i en højere Sphære; end-ogsaa hans Louiser og Mariier ligne hinanden. Det samme gjælder om Hr. v. Rotzebue. Hans Grevinde Wintersen, hans Julie, hans Cora, hans Amalie Wildenhain **), have saavel nogen Lighed i Hovedtrækene, som Jüngers naive Piger i Stregen i Regningen, den åbne Brevveksling, Reversen, Gjælds-beviset og Bortførslerne, men ere dertil ikke mindre elskværdige og kjære Piger, ogsaa altid mærkelig forskjellige fra hinanden ved visse Eiens-dommeligheder. Det var altsaa ikke det, som man egentlig kan lægge Jünger til Last, men Indholdet af hans Kyssspil passer maaske for meget i samme Form; han gjer maaske et for uosværende Brug af sit misundelsesværdige Talent til Vittighed; Dialogen hersker maaske for meget i hans dramatiske Værker. Heraf kommer det, at man altid forud sporer en munter Pige og en bedraget Gammel i hans Comedier, at Kaminerpiger og Tjenerne nu og da snakke for meget over deres Sphæ-

*) I Forbryderen af Ergjerrighed.

**) I Menneskehed og Anger, Indianerne i Engeland, Cora og Elskovsbarnet.

re, at mangt et Indsald kontrasterer for meget og for afskikkende imod den finere Hovedtone i hans Værker, og at Dialogen iblandt er for langt udspundet. Jünger var for tro imod det Theater, han strev for; det vil sige, han digtede for meget for sine Skuespillere, for de Rosser, som han kunde faae bedst besatte; imidlertid veed dog enhver, at det, at skrive for Skuespillerne, og det, at skrive for Theatret ikke er aldeles det samme.

E p i g r a m.

(af G. F. Roch, see Zeitung für die eleg. Welt.)

N a t u r o g K u n s t.

Ei Barnets Uskyld Kjærlighedens Drift maa ville:
Bed dannende Natur saaledes Viisdom bød. —
Den klogre Kunst, som sjeldent fun Naturen lød,
La'er paa Theatret selv den Elskeroller spille. —

I Sendags opførtes: Fruentimmers
hævn og Skjelmen og Dosmeren. Sen-
dagen den 12te April gives: Bedragerie af
Kjærlighed og Dobeseddelen — Om den
unge hidsige Kone, som Tirsdagen den 31te
Marts første Gang opførtes, i næste Nummer.

For
Gfue spil h n D e r e.

E t U g e b l a d.

No. 25.

Udgivet af Thortsen, Stud. Juris.

Linf og forlagt hos E. M. Cohen.

Gendagen den 5te April opfertes Fruentim-
merhævn, Stuespil i 3 Akter af Dupain, over-
sat af Hr. N. L. Bruun. I Nummer 4 af dette
Blad er omtalt en Forestilling af dette Stykke, som
uden at besidde nogen eiendommelig Værd dog altid
har vundet saa meget Bisald. Da Stykket ikke er
trykt, vil Ann. ikke indlade sig i nogen Undersø-
gelse af dets enkelte Dele, men blot anmærke, hvad
han haaber enhver vil indrømme ham, at Intrig-
uen er ligesaa forslidt og slau, som uhensigtspassen-
de og usikker, og at Stykket vrangler af Usandsynlig-
heder, og ikke er aldeles frit for Slibrigheder ja endog
Smudsigheder, som man ikke skulde vente at finde
paa et Theater for Elever, som bestyres af to saa
smagfulde Lærere. Hvor usandsynligt er det f. Ex.

istte at erfare, at Lucretia i 3. Å endnu ikke har læst den Billet, Lindor ved sin Seimmenkomst gav hende, og hvor urimeligt, at den indeholder Oplysning; hvorfra kommer den stærke Ringen paa Porten? hvorledes kommer Victorine, der er aldeles mindviet i Hemmeligheden, til at lyve for Lucretia ved at fortælle, at Fru Verseuil er vendt om igjen og ringer? hvorledes til at sige den Usandhed: "i dette Hieblit fjerter Fru Verseuil hersra?" hvorledes stemmer det med Pryden Lucretia, som saa ivrigen søger at undgaae Skinnet, at hun bærer en billet doux og en Ring til Skue for de evige Damer, som sege enhver Leilighed til at gjøre hende misraadt? og saaledes mange Steder, hvor de haandgrobelste Usandsynligheder paatvinges os. Hvad de uanstændige Steder angaae, da frembyde f. Ex. Scenerne intellem Lucretia og den fornidente Lindor syldestgjorende Beviser derpaa; Unn. vil blot navne Fru Verseuils saa upassende Udklædning og de deraf flydende Replikker. — Hvad Forestillingen angaaer, da er dette Stykke unægteligen Elevernes Triumph; Det udføres med en Hasthed og en Rigtighed, som man kun kunde vente i et Stykke, der spilles blot af Skolens ulige bedre Kvindepersonale. — Sør.

Olsen og Buſt gave begge deres Roller fortræffeligen; ogsaa Iſr. Bassøe, Thomſen og Ubildgaard vare upaaklagelige, hvilket ikke gjælder om Iſr. Knop. I Henseende til Iſr. Ahrends henholder Anm. sig til, hvad han i forrije Nummer har sagt om hendes hældige Flid, hvorpaa Skuespillerinden ogsaa ved denne Forestilling aflagde kjendelige Prover.

Derefter gaves Skjelmen og Dosmeren eller de to Friere, Comedie i een Aft, oversat efter Patrats franſke Original, ved N. E. Bruun. Fortjener noget Theaterprodukt at faldes maadeligt i høieste Grad, er det vistnok dette Stykke, som det er ubegribeligt, Publikum taaler. Det eneste, der kan interressere, er Jocriffe, hvis Pudseerligheder dog for en stor Deel ere hentede fra Holbergs pantsatte Bondedreng. Num, siender ikke Patrats Original, og veed derfor ikke, om det er Forsatteren eller Oversætteren, der har givet Jocriffe denne holbergſte Fornis, sikkert er det, at den opliver og forſkønner ham. Ved Skjelmen bor vel forstaaes Rouffignac, ihvorlidet han end fortjener dette Navn, i det ringeste ikke brugt i Modſætning af Ordet Dos.

mer; thi Rouffignac er paa sin Maade vel saa stor Dosmer som Jecrisse.

Bremont, en rig Privatmand, var Hr. Simonson. Rollen er temmelig ubeværdelig, og det lykkes ikke for Skuespilleren at give den nogen synnerlig Interesse, sjældt enkelte Sieder, s. Ex. Slutningen af 1^c Sc. med Derac, Emmelina og Suzette, vare ret hældige.

Emmelina, hans Datter: Ifr. Abildsgaard. Skuespillerinden fremstillede Emmelina som en attenaars Pige, der, uden Kunstab til Verden, er blevet bestigen foreløbet i et Vienneste, hun i negle Dieblisse maa frygte for at miste; hun er god og naturlig naiv. Saaledes omtrænt segde Ifr. A. at fremstille hende, men hun naaede ikke sit Diesmeed aldeles, hendes Naivitet var for konstlet, og man mærkede fort sagt for meget, at det var paa Theatret, Handlingen foregik. Saaledes kunde man s. Ex. i 2 Sc. med Suzette ikke miskiende Glid for at synes naturlig og naiv, men netop denne ivdelis- gen sporlige Glid for at synes, er det, Unm. troer, ikke burde finde Sted, dersom det ellers er sandt, at Naturen, det vil sige den forædlede Natur, ber-

foreträffes for Kunsten. Hvorfor Ifr. A. iøvrige havde valgt denne Maade at behandle Rollen paa, at gjøre Enimelina til et Naturens Barn, indseer Ann ikke; den rigtigste er det neppe, og den behageligste blev det ikke.

Hr. Schiern var hendes Elster Derac, som i ic Sc. ikke synes at være forvirret nof, ligesom det ikke heller i samme Scene lod til at være ham saa meget om at gjere, at faae Bremont ud af sin formeente Budsarelse. Tovrigt fordaervede Hr. Sch. ikke denne i enhver Henseende ubetydelige Rolle.

Guzette en gammel Pige, Bremonts Huusholderinde, blev meget vel udført af Ifr. Hederberg, som rigtigt og uden al Carricatur viste den gamle, godlidende Pige, som inderligen hænger ved sit Heritab, og er villig til med ganste Hjerte at tjene Enimelina og hendes Kjærheds. Rollen har, som alle de foransorte, ikke meget at betyde, men tabte vist intet af sin Interesse ved at være betroet i Ifr. Hs. Hænder.

Guldkomment rigtig var efter Ann. Mening Grundtrækene til den Maade, hvorpaa Hr. Jordahl fremstillede den gamle Ejener Olive; thi en saa uvenet Gorg, som den at mijle sin unge Herte-

som af Faderen var ham betroet, og det, at miste
ham paa en saadan Maade, maa nødvendigen paa en
Olding, som Kolive, virke med dobbelt Lyngde, og
udbrede en Stygge af Sergmodighed over alt hvad
han siger og foretager sig; man lægge nu hertil, at
Kolives Sorg maa være blevet fornyet, og at Saaree
maa blæde dobbelt stærkt ved nu at være ene kommet
til det Sted, hvor han skulde bringe sin unge Herre,
ved Tænken om, at han nu skal underrette baade Fader
og Svigersader om den sorgelige Hændelse, og ved
Følelsen af, hvor voldsonst og nedbejende det vil
virke paa disse. Dette troer Unm. at kunne retsær-
diggjøre den Maade, hvorpaa Hr. J. behandlede
sin Rolle, skjænt han ikke vil nægte, at der vel
iblandt indsneq sig en Esvnighed, som, hvor natur-
lig den end funde være, dog ikke var behagelig. Med
Hæld- og Hurtighed gik det Sted i 5 Sc., hvor Ko-
live og Rouffignac verelvis sige afbrudte Sætninger.

Kolives Brodersen Rouffignac: Hr. Wilde.
Tæmmeligen maadeligt blev denne Rolle i det Hele
givet, og Skuespilleren fortjente vist ingen Tak af
Forsatteren ved endydermere at hæve Dosmeren og
undertrykke Skielmen hos Rouffignac, en Vej, soui
Forsatteren vel selv paa en Maade har viist, men

som næppe fører til Maaleet, forudsat, at man antager Sandhed deraf. Hr. Ws. grimasserende Indstædelse bebudede strax den aldeles urigtige Maade, hvorpaa han vilde give den fremstillende Nolle, og ærlig vedblev han med den, endogaa i 19 og 21 Sc., der rigtigen spillede, dog vilde byde nogen Moerstab. Det bedste Sted, Hr. W. havde, var det allerede omtalte i 5 Sc., hvor de afbrudte Sætninger blevet sagde Slag i Slag, sialedes som det er nødvendigt, naar det usandsynlige ved en saadan Tale nogenlunde stal formildes. Hvorfor Rouffignac fra 14 Sc., er iflædt en Fløjels Kjole, som var brugeligt for et halvt Seculum siden, er noget ubegribeligt, da han selv udtrykkeligen siger at ville tage en af Deracs Klædninger paa, og keppe vilde Derac, i det ringeste efter den Klædedragt at demme, hvori man nu seer ham, vije sig med en Kjole og en Frisur, som den, hvormed Rouffignac fremtræder. Vel standt, i 25 Sc. siger Jocrise; "Gav" strib! til en Herre med baldvret Kjole," men i 16 Sc. hvor Rouffignac skulde sige: "nu gaaer jeg ind og tager min Chapeaubas og min Raarde; var denne Replik forandret til: "nu gaaer jeg ind og pudser mig lidt," hvorfør fandt den balsprede

Rjole da ikke ligesaa godt været forandret til den smukke, den moderne e. sl.

Jocrisse blev udført af Hr. C. Bruun, der i denne Rolle for første Gang offentligen betraadte Skuepladsen, og det paa en Maade, der vakte de største Forhaabninger om denne udentvivl meget talentfulde unge Skuespiller. Hr. B. spillede med en Natur og Simpelhed, som vi kun saare sjeldent finde, og aller sjeldneste hos Comikere, som i Almindelighed er hensatne til den Fejl, ved stærk Vægt, Geværder eller sligt at hæve det dumme eller vel endog det stibrige, Forfatteren har lagt dem i Munden, være sig nu, fordi de enten troe at burde komme Publicum til Hjælp, som de maastee ikke ansee i stand til paa anden Maade at mærke og sætte Vittighederne eller hvad det kan være, eller fordi de ansee det for deres Pligt at vije, at de selv forstaae Forfatteren og have fattet hans Mening. Jo almindeligere denne Fejl er, desto mere fortiner Hr. B. at roses for den naturlige Simplicitet, hvormed han uden al Pretension fremførte alle de Latterligheder, Jocrisse har at sige. Egte comik var Skuespilleren overalt, men sædelenes i Scenerne med Rouffignac, Suzette og Emmeline, hvor Jocrisse saa trooligen men tillige saa taabiligen opfylder sin nye Herres Villie; hvo kunde

saaledes f. Ex. holde latteren tilbage der, hvor Iocrisse med den utrolige Lethed og Hurtighed opramser alle de Haandværksfolk, Roussignac skal have bestilt til Ermelina: "nogle Stræddere, nogle Skoma-
 "g.re, nogle Grovsmede, nogle Blytækkere, nogle
 "Barberer, — og der, hvor han troer at gjøre
 sine Sager synderlig godt, ved bestandigen med
 den alvorligste Mine at vedblive at sige: "jeg bryder
 "mig en god Dag om hvad Herrnen siger.. Hvordan
 bekendte vi end fra den pantsatte Bondedreng ere
 med dette Indfald, og hvor meget moersommere og
 naturligere det endog kommer hos Holberg, forseiler
 det dog heller ikke sin Virkning hos Iocrisse. Nam.
 gier sig en sand Glæde af at kunne gjøre sine Læsere
 opmærksom paa et udentvivl udmarket Talent, der
 strax ved sin Banes Begyndelse lover saa meget,
 og som sikkert heller ikke vil svige de vakte Forvent.
 ninger, dersom han, uden at angribes af Nutidens
 Smitte, blot vil sege det Sande ad den rigtige Vej,
 den være nok saa trang og tornesuld i Begyndelsen,
 snart forsvinde Tornene, og da vandrer den Seirende
 i Roser, og Gariks og Schreders Spor Hæde-
 rens og Uldodelighedens Krands imøde, der vinker
 ved Banens Ende.

Picard, Opvarter i Barrshuset, var Hr. Lund, der meget vel viste sin ved Ducatet frembragte Fejelighed. — Hr. Hungsted var en Postkarl, og fremstillede ret gode dennes Druskenstab, især blev hans sidste Replik sagt meget vel:
 ”Alle de Venge, jeg faaer, det er Drikkepenge; der maa jeg forstaae.”

Gyrithe.

(Fortsat.)

Man kan ikke imidlertid misfjende den inderslige Hengivenhed for Gyrithe hos Rolf ligesaaledes som hos Ulvilde, denne trofaste Veninde, denne ædle Skjoldmee, som man meget maa beklage at være støbt i den ubetydelige Fortroligheds-form. Hendes kjække Adfærd viser os hende som Skjoldmee, men hendes Hjerte lader os kjende den elskværdige gode Pige. Det er det værdigste og skjenneste Charakteristiske Begreb man kan bibringes om hende, det at hun er ”en kærlig Vogterske for Haldan i Gyrithes Hjerte.” Den Sammenligning man saa

naturlig maa anstille mellem hende og den snedige Thora sletter den skarpsindige Kunskærer Engels fine Bemærkning i det klareste lys, naar han i sin Philosophie für die Welt siger: "Det er sandt, man behøver kun at kjende Øyden for at elste den; men for ret heftig at elste den, maa man kjende Vasten." — En Sandhed der ligger i den ægte dramatiske Fording: om afslirkende Characteertegninger. — Dog det Begreb, Unm. her har fremsat om Ulvilde, leder til en Indvending, der for Dieblæket vil synes noget vigtig. Man vil spørge, ligger deri ikke en vis frankende Mistroe til Gyrithe's sande Kjærlighed og Trostab: at Hald. gav hende sin Søster til kjerlig Bagt for sig i hendes Hjerte? og dog siger han

Hvo selv er troe, befrygter ei Utrostab.

eller forekommer det ikke endog, som Ulvilde skulde overtale Gyrithe til at elste Hald. efter at hun dog, afflog hans Haand da om han veiled og dulgte, told hvor varmt hendes Hjerte talte. Nei! saavidst som det er: at man frygter altid for at tage det man elster, saa umiskjendelig var her den oprigtige Elsters Omhyggelighed da den tunge Nød-

vendighed rev ham fra den Elskede. Kun dette, at der var en Thora, maatte allerede meget forhøje Alwilde's sande Bard og Nedvendighed; thi Grastaud fjerlner, og hvad virker da ikke en sindig Tho. hvæsse Lunge. — Ogsaa som Veninde eller som hun selv udtrykker sig, ringe Terne, satte han hende til at drage Omhue for Gyrithe's Belbefindende, — en Omhu der i de saare urolige Tider var ikke unedvendig. — Hvad Alwilde var efter dette Begrebet vi have fattet om hende, lægge man Mærke til ved den Æver hvormed hun tager den elstede Broders Sag, den modererte men villsige Bebreidelse

Ved Thor en salsem Kamp og ret beleiligt
Et Skjul for den saa snildt forraadte Trostab.

Den ædle stolté Selvseelse af hvad hun er, og hvad hun i det skjenneste Diemmerie udrettede, som nu saa slet belønnes ved Gyrithe's Forsæt at ægte Gyvard, hvilket hun villsig maatte tree, da Æver en Danck bekræftede hendes Elskov. — Men den Yethed til at troe Gyrithe's Retsærtiggjierelse paa hendes blotte Udsagn, kan man betvivle om har sin Grund i det gode Hjerte, eller i en usør-

sigig Lettroenbed; thi vel bedrager Skinnet saare
tidt; men der hvor Kjendsgjerninger saagotsem
colluderer med Udsagn, er fortrinlig Vaersomhed
heist nødvendig. Utsaa hertil maae man svare:
at man bes Alvilde maae finde det naturligt at
det selerlige Venstab taler i den raisonnende Fors-
nus's Sted; men med dette Forsvar gaaer man
Digteren imøde med en Fordring han saa lidet
har paaagtet; og det er: Vedligeholdelsen af saa-
skjen en Charakteer som Alvilde virkelig kunde og
burde være. Med altfor usandsynlig Kulde mod-
tager hun Gyrithes saare vigtige Rejsfærdiggjo-
relse, og dog er det utroligt, at hun derved maatte
føle saa lidet. Det er heist smertelig ved en
fornærrende Mistro at frænke det man har kjær.
Den inderligste Fortrydelse er altid en Felge
heraf hos det gode Hjerte. At man hos Alvilde
savner Glæde over den lykkelige Feittagelse og An-
ger over de usortjente Bebreidelser, hun udstede
mod Gyrithe, grændser dersor til Ligegyldighed.
Ogsaa onstede Unm. efter denne Opdagelse ikke
dette straffende Svar.

Gyrithe.

Har han forglemt Gyrithe.

Ulville.

Han opfylder

hvad Du forlangte!

Hvis Braad hun ogsaa fulgte og tilstod.

O! jeg selv er skyldig ic.

Med 2 A. 5 Sc. den fromme Ben

Freja!

Belon Du snart den Huldes Mod og Kummer
Og Haldans Trostab ved dit Alters Lue.

tabes Ulvilde; thi vel er hun tilstede i 3 A.
8 Sc., hvor Hildiger drikker Drottes Minni, men
man gjenkender hende saare lidet der, saavel som
i Slutningsscenen, hvor hun ender Stykkets reci-
terende Deel med den for hende i det Dieblit
hejst uværdige Replik:

Belan saa lad da Brullupsangens tone
Kong Envars Brudepiger Eder lyse
hen til det Leje de har ham beredt.

Eigesaa mild og oprigtig Ulvilde var, saa
stiv, fast og haard var Thora siger Suhm,
og vor dramatiske Fors. har paa flere Steder ved
denne Replik tilfejet listig for at udbedre den
sande og charakteristiske Begreb om den quindelige
Slangelist, der under Venstabs og Hengivenhe-

dens Skikkelse, arbeider paa at tilsinne gjøre Gy-
riches Troststab mod Haldan og at vjude hende for
Syvard, for derved at tilfredsstille sine egenheds-
tige Hensigter. Saa almindelig denne Charakte-
reer end kan være, saavel er det dog imidlertid
at Forfatteren har givet os det sande Billedet af
Kjennets foragtelige Udstud, med Hensyn paa den
moralste Tendents; thi Engel siger om slige Charakte-
rer, at man gemeenlig lærer meget af dem i Hensigt
til Menneskefundstab, og i Hensigt til Klogstab i
det daglige Liv. Naar man altsaa i Skuespillet
antager et moralst Niemeed, er det vidst ogsaa
sandt, at Digtteren, der skildrer Lassen i al sin na-
turlige Hæslighed, bedrer mere end den, der altid
rører. Det fører derfor til en af de vigtige Be-
markelser ved Thoras Characteer. At skjelne den
søde, Weltalenhed, den udstrakte Omhøggelighed og
den uskyldige Skikkelse, hvori hun søger at ind-
hylle sit onde Hjerte. For at kunne virke med
Nytte maatte hun eie Gyriches Fortrolighed, for
at eie den, maatte hun paalyve sig den inderlige
Deeltagelse i hendes Lykke, der paa en Maade
berettigede hende til at tale saaledes:

Den Kjonne Gyvard er din Haand-dog værdig
 Stor Magt gav Freja Gyvard i hvert Hjerte.
 Dog er Mum. ikke enig i den ædelmodige Over-
 talelse, hun altid anvender, at hun aldrig tas-
 ser om Haldan. — At hun ikke benytter sig af
 hans Braværelse for at udgyde Bagvækkelsens Gift
 i Gyritbes saarede Hjerte, at hun ikke talede om
 hans Ulroføab og dersor med Tver tilraadte Gy-
 rithe at fravende ham sit Hjerte; hvad formaaer
 ikke en Thora — og hvad er hun ikke i stand til
 at ville formaae. —

(Fortsættes.)

Søndagen den 12te April opførtes De bes-
 sedelen og Bedrageriet af Kjærlighed,
 Skuespil i 3 Akter, efter det Franske oversat af
 Hr. E. Kruse. Søndagen den 19de er bestemt at
 gives en gjentaget Hørestilling af Reversen.
 Fredagen den 1ode blev givet Bonden som
 Dommer, et nyt Stykke. — Bemærkninger over
 den unge hidlige Kone, som formedelst Mangel
 paa Mum, ikke dennegaang kunde meddeles, skal i
 næste Nummer følge.

R e t t e l s e.

No. 24, pag. 375, Lin. 6, staaer: naer end
 ikke Villien saa lang som Evnen; læs: naer end
 ikke Evnen saa langt som Villien.

For Skue spil h n d e r e.

E t U g e b l a d.

No. 26.

Udgivet af Thortsen, Stud. Juris.

Trykt og forlagt hos E. M. Cohen.

Armida lader sig aldrig see uden auf einer feurige Drache.

Det er noget andet als eders mavre Comedier.

H o l b e r g.

Publicums vanartede Smag.

D e t seer sandeligen Dag for Dag mere og mere betænkeligt ud for den dramatiske Digt-kunst, naar man lægger Mærke til, for hvilken Classe af Skuespil vore Lilstuere vise en herkende Lust. Det er ikke mere Kunsten, som henrykker dem ved et Drama, det er Forplumringen, som hersker i det. En ukonstlet, mennestelig Lildragelse trækker dem ikke mere, de ville bestaudigen have uophørligen afvælende eventyrlige Begivenheder og Hændelser. Iske det Fine i Charakteristiken pirrer deres Appetit men fun det Overdrevne og Brugede; de ville ikke mere græde, men de ville hyle og hulfe; og iff

iffe alene hylle og hulke ville de, men i det samme
Dieblit vilde de ogsaa udvise en vild Renomist- og
Dragonlætter. Man ser ikke mere skildre dem Dy-
den ville, bæsteden og pretensionslos; nei, skal
den vinde deres Disfald, maa den males precieus, med
tyk Smink paa, og udfyntet med Fjederbuske og
Bjælleflang. Lasten i sin naturlige, foragtelige
Form, og var den end not saa overensstemmende
med deres daglige Erfaringer, forekommer dem som
en dramatisk Rædsel; den maa træde frem for dem,
udslæfferet med Træk af Storhed og Elstoerdighed,
som egentlig ere Lasten ubekjendte; da striger hele
den usforstandige Hob: „Ah! ih!“ og bider sig
endogsaa Gud veed hvornieget ind for denne Usor-
stand, som de give Navn af Tolerance og Mennestes-
lighed. Røvere, som falde sig den undertrykkede
Mennesteheds Hævnere, toilesløse Oprørere, som
med Frihedens Fane i Haanden lægge Ædelighed og
Orden under Waget, og ødelægge borgerlig Sikker-
hed og Hoe, uhydste Koner, som af den foragteligste
Læsindighed blevne deres Pligt urce, og nu vroue
med Selvsornægtelse; faidne Piger, som er udskoppede
med Sentiments, og med Helsomhed og Uersarenhed
faiste et Slør over deres tabte Usynthed, det er

de Hælte og Hæltinder, som interesserer saadanne Tilskuere. Uden coquerende Dyd og uden glimrende Læst erholder intet Skuespil deres Bisald. — Aldeles ikke bedre gaaer det med Skuespillerens Kunst. Røllen, men ikke hans Fremstillings Sandhed, erhverver ham Bisald. Naar Kunstneren eller Kunsterinden har saadan en Helt, saadan en Hæltinde at spille, saa blive de beklappede, beundrede, besjungne, stukne i Kobber, og det om de saa have tragerset, raset og tudet nok saa hælt. Naar blot Farsverne i deres Røller er lagte kjønt tykt paa, naar de blot have en valker Figur, en hældig Zone, og en god Lunge til at strige, saa spørges der aldrig efter Kunst. Studium, Raffinement, fin Udvikling af Digterens Vand, reen Menneskenatur, Fremstilling, som holder sig neie til Sandhedens Grænser, ere Ting, hvorpaa Tilskuerne aldeles ikke tænke, hvorom der ikke existerer den sjerneste Idee i deres Hjerner, som det aldrig falder dem ind at fordre, og som, naar de virkelig udeves, blive ganske ubemærkede af deres sleve Vand. — Alt saa er det ganske naturligt, at selv de bedre Skuespillere tabe Lust og Kjærlighed for den sande Kunst; at de, for at erhölde Brod og Anseelse hos Tilskuerne, heller ville

glimre ved Roller end ved det, som gør dem til Kunstmere; naturligt er det altsaa ogsaa, at Digterne digte i denne Tilstuernes Smag, og Skuespillerne spille i denne Tilstuernes Smag, og maae digte og spille, naar de ville have Spise og Klæder; naturligt er det endeligen da ogsaa, at dersom denne Skuespilsmag saaledes vedbliver, hele Theatrets Bæsen om faae Aar vil synke til et fuldkommen Barbare.

Det være langt fra, at man bør blive ivrig herover; den sunde Fornuft bliver i vor Tid paa saa mange Maader baaret til Graven, at denne theatrale Galenstab just ikke er den meest paafaldende. Altsaa Fred med den! fun maae Tilstuere af den Art ikke paastaae, at de kjende, agte og understøtte Kunsten; en saadan Paastand, vilde være lige saa latterlig, som naar nogen vilde erklære de berømte Ubderiter for et aanderigt og smagsfuldt Folk.

G y r i t h e.

(Fortsat.)

Saare let var det og derved at skildre hende ret tydeligt hvormeget Danmark vilde vinde ved, at

hun gav Gyvard sin Haand og ikke lod sig forblende af en usandsynlig Muelighed af Haldans Unkomst, og det vilde da falde naturligere at høre hende sige :

Selv Biarmer og Bolvise, begge Danse
Dig til Formynd're satte af din Fader,
Og Freias Preest, den vise Olding Asmund
Tilraade at forene Dig med Kongen,
Din svage Ret med Caxens stærke Vælde.

Chi ellers er denne synderlige Gver for Gyvard meget paafaldende, og maatte lede til den virkelige Mistanke: at hun derunder maatte have særegne Hensigter skjulte, saameget mere som hendes Overlastelseshigen er særdeles fremstikkende.

Det er ellers den ægte Charakter i 2 U. i Sc. hvor hun veed at betiene sig af en billig Fortornelse for at gjøre sit rene og patriotiske Sindelag ret kjens deligt, saaledes :

Vi lyde Dig trods denne blinde Brede
Men dog skal Thora sørge for din Vel-
færd

Og klog fortie Caxens Drot din Haanhed,
At Du ei skal naar Aftenstjernen stiger
Fortryde hvad Du svoer før Solen sank.

Ogsaa 3. A. i Ec. fremstiller den lissige, floge Thora, der har sit opmærksomme Øje overalt, der besidder stor Hantsnærværelse og Dristighed. Hvor fint opdager hun ikke den skjulte Dolk ved at rette paa Gyrthes Klædedragt og derved gjøre Opdagelsen til Hændelsen; derefter under det saare smilde Paaskud besever hende den.

Sligt farligt Redskab funde saare Dig.
og gaaer bort med den, da Gyrthe fordrer den af hende, med den hengivne, men omhyggelige Uttring:

Tilgiv! jeg første Gang er Dig ulydig;
Haardt vilde Gyvard straffe mig derfor.

Det er saare glædeligt for Menneskeheden, og saare heldigt ankrægt hvad Ulvilde siger:

Lad hende kun. Ei Ondskab flyer sin Løn
en Sandhed Digteren har sat i klart Lys ved just at
lade Thora være den, som bringer Haldan i Kong
Gyvards Bryllupssal. Det er den berligste Straf,
at hun selv vorder det Redskab, hvorved hentes man-
gehaande rænkesulde Unstrangeiser blive frugtesløse,
og siger:

Saa endog Du maatte
Mig trods din Falshed bringe Dlytte Thora.

Der ligger derfor og meget i disse hendes Ord, da hun opdager hvo de russiske Kiebmænd ere:

Hvad har jeg gjort, hvor er jeg støffet,
thi børte ere nu de herlige Forhaabninger, hun glædte
sig ved i Monologen i 3 A 3 Sc.

Nu er hun der; min Løn jeg nu kan fordre;
Kong Gyvard er en gavmild, god Bes-
taler.

Den critiske Journal erindrede ved Suhms Fortælling, at Kongen maatte fatte Mistanke til de foregivne Russere, da Begjeringen om, at de maatte være tilstæde ved Gesten, kom fra Rols. Fra en dobbelt Synspunkt er det ellersaa fortræffeligt, at vor dramatiske Forsatter valgte Thora hertil.

Eneiale er Hjertets sande Sprog, derfor er hendes omtalte Monolog lige saa fortræffelig, som hvad deri forekommer er affyeligt. — Man høre dette Spørgsmaal:

Hvo veed om' ei Gyrithé selv i Morgen
 Alt stemmer om udi en anden Tone,
 Maaske til sidst hun tæffer mig endog!

og de Raisonnementer hvormed hun besvarer det:

Bel hendes Taarer tit har rørt mit Hjerte;
 Men Qvindegraad forvandler let til
 Glæde!

Hvor frugted ikke nys hver af os Terner
 De fleimme Gær! nu har hver sin Kjempe
 Og Guld i Overflod!

Det kan man kalde den frække Ondskab, just den
 Ænkemaade man funde vente hos en Thora med et
 Jaa fordærvet Hjerte, der er tillukk endog for de
 blide qindelige Følelser, og hermed stemmer hældig
 endnu dette charakteriserende Træk, at hun efter at
 have med gjerrige Øyne betraktet Svards Gaver,
 der ligge urorte, ubrugte, soragtede af Gyrithé,
 tager den mindste Ring til sig, forsiktig nok til ikke
 at vække Mistanke ved at tage en større. Men heilk
 usandsynligt falder det at hun taler om: at Gyrithés
 Taarer tit har rørt hendes Hjerte. Det er altsor
 lidet menneskeligt ved hende dertil, end sige qindel-
 lig Medlidenhed; man spører i det mindste intet der-
 til, og dog maae man antage, at hun ikke lyver for

sig selv. Heraf indseer man hvor let et ubetydeligt
 Træk kan stade det heldigste Anlæg i en Charakteer,
 og med hvilken vedholdende og sin Opmærksomhed
 den dramatiske Forsatter maae uddanne sine Personer.
 Men Monologen hører ogsaa til den dramatiske
 Kunsts sande Vansteligheder; thi saa let blive de tij
 fædsommelige Fortællinger, og røber da Mangel i
 Genie og Meddelelsesevne; eller ogsaa udarte de til
 lidenskabelige Exclamationer, der sjeldent neje nok
 beregnes efter Illusionens Fordringer; og overalt
 aabner Digteren jo derved den talende Persons Hjer-
 tes hemmelige Kilder, og giver os Oplysning om
 dem; han maae dersor ogsaa regne paa: hvormeget
 det betyder, at det er det menneskelige Hjerte, han
 skal skildre, — og det er sjeldent iagttaget af vore
 Forsattere. Af en heldig Monolog vinder Digteren
 meget; han gjør Tilstueren til sin dramatiske Persons
 uindskränsede Fortrolige, stiller ham nærmere ind i
 selve Handlingen, ligesom og den Enetalende selv
 derved udfaster sin egen Charakteristik. Thoras
 Hjerte var neppe skabt for Vensteb eller Fortrolighed,
 og dog trængte hun til at aabne sit Hjerte for nogen,
 at give sin Glæde Lust over den Seier, hun troede at
 have vundet; dersor taler hun med sig selv, og der-

for er Monologen paa sit rette Sted. Man sammenholde denne med Ulvildes i 2 U. 4 Sc., og man vil finde den herligste Kontrast imellem Laist og Dyd, den interessante Forstjellighed i Charaktererne, som Diderot med saamegen Skarpsindighed har udbredt sig over, og hvis Stillelinie han drager med megen Giinhed. Han tilstaaer i de alvorlige Slags ikuns Kontrasten imellem Bipersonerne; men at den der ogsaa fortrinlig kan anvendes, det seer man her. Nam. veed ikke om Gyrithe havde denne Mistanke; chi han forstaaer hende egentlig ikke naar hun siger i 3 U. 1 Sc.

Her var det nys — Hæl gribé Dig Du Falste,
 Hvor Kvinden spaaede mig dette bittere Bryllup;
 Men i dets Udfald Isi Du sikkert
 Trædſke!

Er det Thora hun mener med den Falste? Thora var rigtig nok tilstæde, men hun svarer ikke derpaa; og da Kepfken følger ovenpaa Ulvildes Erindring til Ternerne at tie med deres Sange, saa kan man just ikke antage det; og dog var denne Materie saare naturlig og rimelig. Havde Thora ikke anordnet hendes Komme, kunde altsaa let være den, som dansede de Ord, hun fun i Tusmørke taler? Hvad for-

trinlige Digtere har vidst at udrette ined slige ualmindelige Væsener, er bekjendt. Shakspears Hexescener i Macbeth og Valkyriescenerne i Evalds Balders Død, ere tidnot med saamegen Feje beunda rede og bragt under skarpsindige Undersøgeller. Hos disse vil Forfatteren formodentlig hente Forsvar for sin Spaagvinde, som Ann. tilstaaer at finde ligesaa uinteressant som urigtig anbragt. Maastee fordi hans Blitk uvilkaarlig hester sig paa disse uopnaaelige idealste Phænomener. Hvad der i Hedenoldet bidrog saa meget til disse Væsenets mægtige Virkning paa den svage Fornuft, var det mystiske, det særegne i deres hele Eristens; uden denne Glorie vare det Intet; og blive saa meget mindre i vore Dage, da vor Fornuft veed at skjelne imellem Digteren og sig. Det, som derfor gjør Sachsernes Spaagvinde saa heist ubetydelig (om ikke latterlig) i vore Dine, er Maaden hvorpaa hun frembringer sin Spaadom, — man strax fristes til at sætte hende i Classe med de endnuværende Kloge Koner, der uddrage deres Dragtsvar af Kaffekoppen og Kort.

(Fortsættes.)

Den 12te April opførtes paa Hoftheatret
Døbeseddelen, hvilis første Forestilling er om-
talt i No. 24. Besætningen var den samme; Hr.
Jordhei var endnu lige saa usikker i sin Rolle som
første Gang; Hr. Schierns Spil havde ikke lidt
nogen mærkelig Forandring, hvormod Fr. Bas-
søe ikke var saa god som ved den første Fore-
stilling, hvilken Forandring, dog i mindre Grad,
ogsaa gjælder om Fr. Ahrends. Denneinde vandt
Stykket ligesaa lidt Bisald som de spillende Per-
soner, og visseligen fortjente heller ingen af De-
lene det. Derefter gaves Bedrageriet af
Kjærlighed, hvilket indtrufne Omstændigheder
hindrede unm. i at see.

Endagen den 19de April blev givet Nevers-
sen og Stjelmen og Dosmeren; den 26de
er bestemt at opføres: Harlequin Patriot
og den nye Fædrenes Skole.

